සැ. යූ. :- මෙම අති විශෙෂ ගැසට් පතුයෙහි දෙමළ හා ඉංගීුසි භාෂා වෙන වෙනම පළවේ.

ශී ලංකා පුජාතාන්තික සමාජවාදී ජනරජයේ ගැසට් පතුය අති විශේෂ

අංක 1992/17 - 2016 නොවැම්බර් මස 08 වැනි අඟහරුවාදා - 2016.11.08

(රජයේ බලයපිට පුසිද්ධ කරන ලදී)

I වැනි කොටස: (I) වැනි ඡෙදය - සාමාන ${f x}$

රජයේ නිවේදන

1995 අංක 15 දරන ශීු ලංකා ගිණුම් හා විගණන පුමිති පනත

4 (2) උප වගන්තිය යටතේ කරනු ලබන පළකිරීම්

ශී් ලංකා වරලත් ගණකාධිකාරී ආයතනය (මින් මතු "ආයතනය" යනුවෙන් සඳහන් කරනු ලබන) වෙත පැවරී ඇති බලතල අනුව, 1995 අංක 15 දරන ශී් ලංකා ගිණුම් සහ විගණන පුමිති පනතේ අරමුණ සඳහා කුඩා සහ මධාම පරිමාණ අස්තිත්වයන් සඳහා වන ශී් ලංකා ගිණුම්කරණ පුමිතයට 2015 සංශෝධනයන් මේ සමඟ පළකර ආයතනය විසින් සම්මත කර ඇත. මෙම සංශෝධන වර්ෂ දෙදහස් දහහතේ ජනවාරි 01 දින හෝ ඊටපසු ආරම්භ වන කාලපරිච්ඡේද ආවරණය කෙරෙන මූලා පුකාශන සඳහා බලාත්මක කළයුතුයි. කලින් වාවහාර කිරීමට අවසර ඇත.

ආයතනයේ පාලක සභාවේ අණ පරිදි,

අරුණ අල්විස්, ලේකම්.

2016 නොවැම්බර් මස 08 වැනි දින, කොළඹ 07, මලලසේකර මාවත, අංක 30 A, ශුී ලංකා වරලත් ගණකාධිකාරී ආයතනයේ දීය.

කුඩා සහ මධාාම පරිමාණ අස්තිත්වයන් සඳහා වන ශී ලංකා ගිණුම්කරණ පුමිතය (කු. ම. අ. සඳහා ශී. ල. මු. වා. පු.) ට 2015 සංශෝධනයන්

පටුන

- 1 කුඩා සහ මධාම පරිමාණ අස්තිත්වයන්
- 2 සංකල්ප සහ පෘථුල මූලධර්ම
- 4 මුලා තත්ව පුකාශනය
- 5 විස්තීරණ ආදායම් පුකාශනය සහ ආදායම් පුකාශනය
- 6 හිමිකම් වෙනස්වීමේ පුකාශනය සහ ආදායම් හා රඳවාගත් ඉපයීම් පුකාශනය
- 9 ඒකාබද්ධ සහ වෙන්වශයෙන්වූ මූලා පුකාශන
- 10 ගිණුම්කරණ පුතිපත්තීන්, ඇස්තමේන්තු සහ වැරදි
- 11 මූලික මූලා සාධන පතුයන්
- 12 අනෙකුත් මූලා සාධන පතුයන් නිකුත් කිරීම
- 14 අශිුතයන්හි ආයෝජනයන්
- 15 බද්ධ වහාපාරයන්හි ආයෝජනයන්
- 16 ආයෝජන දේපළ
- 17 දේපළ පිරියත හා උපකරණ
- 18 කීර්තිනාමය හැර අනෙකුත් අස්පෘශා වත්කම්
- 19 වහාපාර සංයෝජනයන් හා කීර්තිනාමය
- 20 කල්බදු
- 21 පුතිපාදනයන් හා අසම්භාවායන්
- 22 වගකීම් හා හිමිකම්
- 26 කොටස් පදනම් ගෙවීම්
- 27 වත්කම් හානිකරණය
- 28 සේවක පුතිලාභ
- 29 ආදායම් බදු
- 30 විදේශ වාවහාර මුදල් පරිවර්තනය
- 31 අති උද්ධමනය
- 33 සම්බන්ධිත පාර්ශවයන් හෙළිදරව් කිරීම
- 34 විශේෂිත කාර්යභාරයන්
- 35 කු. ම. ආ. සඳහා ශී. ල. මු. වා. පු. ට සංකාන්තිය

උපලේඛනයන්

- අ. බලාත්මක දිනය හා සංකාන්තිය
- ආ. පාරිභාෂික පද මාලාව

1 කොටස කුඩා හා මධා පරිමාණ අස්තිත්වයන්ට සංශෝධනයන්

1.3 ඡේදය සංශෝධනය කර ඇත. 1.7 ඡේදය එක්කර ඇත. ඉවත් කළ පාඨයන් කපාහැර ඇති අතර නව පාඨයන් යටින් ඉරි ඇඳ ඇත.

කුඩා සහ මධාම පරිමාණ අස්තිත්වයන් විස්තර කිරීම

- 1.3 අස්තිත්වයකට මහජනතාවට ගිණුම් කිරීමට වගකීමක් ඇතිවනුයේ,
 - (2)
 - (ආ) එහි පුධාන වහාපාර කටයුතු වලින් එකක් ලෙස බාහිර පාර්ශ්ව සමුහයකගේ වත්කම් එය භාරයක තත්වයෙන් දරා සිටීම. <u>බොහෝ</u> බැංකු, ණය සමිති, රක්ෂණ සමාගම්, සුරැකුම්පත් තැරැව්කාර, වෙළෙන්දන්, අනොන්නා අරමුදල් සහ අයෝජන බැංකු, මේවා සඳහා සංකේතමය තත්වය වන්නේ මෙයයි. මෙම දෙවැනි නිර්ණායකයට ඇතුලත් වෙයි.
- 1.7 මව් අස්තිත්වයන් (අවසාන මව් සමාගමක් හෝ අන්තර්මාධා මව් සමාගමක් තිබේනම් එයද ඇතුලත්ව) තමන්ගේ වෙන් වූ මූලා පුකාශනයන් සඳහා මෙම SLFRS භාවිතා කිරීමේ හැකියාව තක්සේරු කළ යුත්තේ, සමූහයේ අනිකුත් අස්තිත්වයන් හෝ සමූහයම එකක් වශයෙන් සළකා බලන විට මහජනතාවට ගිණුම් කිරීමට තිබේද යන්න නොතකමිනි. මව් අස්තිත්තවයකට මහජනතාවට ගිණුම් කිරීමට වගකීමක් නොතිබේ නම්, එය මෙම SLFRS අනුකූලව වෙන්වශයෙන් වූ මූලා පුකාශනයන් ඉදිරිපත් කළ හැකිය. (9 වන පරිච්ඡේදය එකාබද්ධ සහ වෙන්වශයෙන් වූ මූලා පුකාශනයන් බලන්න.) තමන්ගේ ජාතික ගිණුම් පුමිතිය වැනි වෙනත් පොදුවේ පිළිගත් ගිණුම්කරණ පුතිපත්තියක් (GAAP) හෝ SLFRS සම්පූර්ණ අනුකූලව වෙනම වූ මූලා පුකාශනයන් ඉදිරිපත් කරන්නේ වූවද, එසේ කළ හැකිය. මෙම SLFRS අනුකූලව සකස්කරන ලද ඕනෑම මූලා පුකාශනයන් අනිකුත් අවශාතාවයන්ට අනුකූලව සකස් කරන ලද මුලා පුකාශනයන්ගෙන් පැහැදිලිවම, වෙනස් ආකාරයට දැක්විය යුතුය.

2 කොටස සංකල්ප සහ පෘථුල මූලධර්මයන්ට සංශෝධනයන්

ශීර්ෂ පාඨයන් හා 2.14 2 අ - 2.14 ඈ ඡේදයක් එක්කර ඇත. 2.22, 2.47 හා 2.49 - 2.50 ඡේදයන් සංශෝධනය කර ඇත. ඉවත්කරන ලද පාඨයන් කපා හැර ඇත. නව පාඨයන් යටින් ඉරි ඇඳ ඇත.

අනිසි පිරිවැය හෝ පරිශුමය

- 2.14අ. මෙම SLFRS හි අවශාතාවයන් සඳහා අනිසි පිරිවැය හෝ පරිශුමය නම් වාතිරේඛයන් එක් කර ඇත. මෙම SLFRS හි අනිකුත් අවශාතාවයන් සඳහා මෙම වාතිරේඛය භාවිතා නොකළ යුතුය.
- 2.14ආ. අවශාතාවයක් සපුරාලීම සඳහා අවශා තොරතුරු ලබාගැනීමට හෝ තීරණය කිරීමට අනිසි පිරිවැයක් හෝ පරිශුමයක් දැරීමට සිදුවේදැයි නිගමනය කළ යුත්තේ අස්තිත්වයේ සුවිශේෂ තත්වයන් හා එම අවශාතාවය භාවිතා කිරීමෙන් ඇතිවන පිරිවැය සහ පුතිලාභයන් පිළිබඳව, කළමනාකාරිත්වයේ විනිශ්චය අනුවය. මෙසේ විනිශ්චය කිරීමකදී එම තොරතුරු නොලැබීම හේතු කොට ගෙන මූලා පුකාශනයන් භාවිතා කිරීමට අපේක්ෂාකරන්නන්ගේ ආර්ථික තීරණයන් කෙරෙහි ඇතිවිය හැකි බලපෑම් සලකා බැලිය යුතුය. වර්ධනය වන පිරිවැය (නිදසුනක් ලෙස තක්සේරුකරුවන්ගේ ගාස්තුව) හෝ අතිරේක පරිශුමය (නිදසුනක් ලෙස සේවා නියුක්තිකයන්ගේ උත්සාහය) තොරතුරු ලැබීම හේතු කොට ගෙන කු. ම. අ. මූලා පුකාශනයන් භාවිතා කරන්නන් විසින් ලබාගත හැකි පුතිඵලයන්ට වඩා බොහෝ සෙයින් වැඩිවේනම්, මෙම අවශාතාවය සපුරාලීම සඳහා අනිසි පිරිවැයක් හෝ පරිශුමයක් දැරීමට කු. ම. අ. ට සිදුවිය හැකිය. මෙම SLFRS අනුව කු. ම. අ. විසින් අනිසි පිරිවැයක් හෝ පරිශුමයක් දැරීමට සිදුවේ දැයි තක්සේරු කිරීමේ දී, පොදු මහජන වගවීම ඇති අස්තිත්වයක් විසින් අනිසි පිරිවැයක් හෝ පරිශුමයක් දැරීමට සිදුවේ අයිතිවාසිකම් දරන්නන්ට වගකීමක් නොමැති හෙයිනි.
- 2.14ඇ. මුලා පුකාශනයන්ගේ මූලික හඳුනා ගැනීමේදී නිදසුනක් ලෙස ගණුදෙනු සිදුවන අවස්ථාවේදී අවශාතාවයක් සඳහා අනිසි පිරිවැයක් හෝ පරිශුමයක් දැරීමට සිදුවේදැයි තක්සේරු කළ යුත්තේ මූලික හඳුනාගැනීම වන අවස්ථාවේදී අවශාතාවය සඳහා දැරීමට සිදුවන පිරිවැය හා පුතිලාභයන් ගැන ඇති තොරතුරු පදනම් කර ගැනීමෙනි. මූලික හඳුනාගැනීමෙන් පසුව අනිසි පිරිවැය හෝ පරිශුමය වාතිරේඛය භාවිතා කරන්නේ නම්, නිදසුනක් ලෙස අයිතමයක පශ්චාත් කාලීන මිණුම්කරණයකදී, එම දිනයේ දී ලබාගත හැකි තොරතුරු මත පදනම් වූ අනිසි පිරිවැය හෝ පරිශුමය පිළිබඳ තක්සේරුවක් කළ යුතුය.

2.14ඇ 19.25 ඡේදයෙන් දැක්වෙන හෙළිදරව් කිරීම් අවශාතාවයන්ගෙන් ආවරණය වන 19.15 ඡේදයේ අනිසි පිරිවැය හෝ පරිශුම වාතිරේඛයට අමතරව අස්තිත්වයක් විසින් අනිසි පිරිවැය හෝ පරිශුම වාතිරේඛය භාවිතා කරන අවස්ථා වලදී අස්තිත්වය විසින් ඒ බව සහ අවශාතාවය භාවිතා කිරීමේදී අනිසි පිරිවැය හෝ පරිශුමයක් දැරීමට සිදුවිය හැකි හේතුන් හෙළිදරව් කළ යුතුය.

.....

ස්කන්ධය

2.22 ස්කන්ධය යනු හඳුනාගත් වත්කම් වලින් හඳුනාගත් වගකීම් අඩුකළ පසු ලැබෙන අවශේෂයයි. එය මුලා තත්ව පුකාශනයෙන් උප වර්ගීකරණය කළ හැකිය. උදාහරණයක් වශයෙන් සංස්ථාපිත අස්තිත්වයක මෙම උප වර්ගීකරණයක කොටස් හිමියන්ගෙන් දායක වු අරමුදල්, රඳවාගත් ඉපයීම් සහ ස්කන්ධයේ සාජුවම හඳුනාගත් පුනිලාභයන් හෝ අලාභයන් යනාදී අයිතමයන්ගේන් සමන්විත ස්කන්ධයේ වෙනම සංරචකයන් වශයෙන් හඳුනාගෙන ඇති අනිකුත් විස්තීරණ ආදායම් අයිතමයන් ඇතුලත් විය හැකිය. ස්කන්ධයේ සංරචකයන් අතර මුදල් මාරුකිරීම කළ හැකිද හෝ ඒසේනම් කවර අවස්ථාවකදී ද යන්න මෙම SLFRS මඟින් නිර්දේශ නොකෙරේ.

මුලා වත්කම් හා මුලා වගකීම්

2.47 11 වන පරිච්ඡේදය සාධන පතුයන් නිර්වචනය කර ඇති ආකාරයට **පුසිද්ධියේ අලෙවි වන** පරිවතා කළ නොහැකි හා ආපසු භාරදීම කළ නොහැකි සාමානා කොටස්වල ආයෝජනයන් හැර සහ ආපසු භාරදීම කළ නොහැකි සාමානා කොටස්වල ආයෝජනයන් හැර සහ ආපසු භාරදීම කළ නොහැකි සාමානා <u>හෝ වරණීය</u> කොටස්වල ආයෝජනය හැර ලාභ හෝ අලාභවල හඳුනාගනු ලබන සාධාරණ අගයේ වෙනස්කම් සහිත සාධාරණ අගයට මනිනු ලබන්නාවු අනිසි පිරිවැයක් හෝ පරිශුමයක් නොමැතිව වෙනත් ආකාරයකින් ඒවායේ සාධාරණ අගය විශ්වසනීය ලෙස මැනිය හැකි කුමකසය පිරිවැයට හානිකරණය අඩු කොට **මුලා වත්කම්** හා **මුලා වගකීම** මැනීම අස්තිත්වයක් විසින් සිදුකරයි.

මූලා නොවන වත්කම්

- 2.49 මුල් අවස්ථාවේ ඓතිහාසික පිරිවැයට හඳුනාගත් බොහෝ මුලා නොවන වත්කම් පසුව වෙනත් මිනුම් කිරීමේ පදනම් අනුව මිනුම් කෙරේ. උදාහරණ වශයෙන්
 - (අ) අස්තිත්වයක් දේපළ පිරියත හා උපකරණ සමය කරන ලද සමුච්චිත <u>සමය කිරීම් හා හානිකරණය</u> අඩුකළ පසු අයකර ගත හැකි මුදලේ අවමය මත (පිරිවැය ආකෘතිය) හෝ ප්‍රතිලාභ අගය සහ නැවත ලබාගත හැකි අගය (ප්‍රත්‍රාගණන ආකෘතිය) යන දෙකෙන් අවමය අනුව මනිනු ඇත.
 - (අා)
- 2.50 පහත සඳහන් වර්ගවල මුලා නොවන වත්කම් සාධාරණ අගයට මිණුම්කරණය කිරීමට මෙම <u>SLFRS</u> මඟින් ඉඩදීම හෝ අවශා වීම කෙරේ.
 - (ප)
 - (ඈ) අස්තිත්වයන් විසින් පුතාගණන ආකෘතිය අනුකූලව මිණුම්කරණය කෙරෙන දේපළ, පිරියත හා උපකරණ සඳහා (17.15 ආ ඡේදය බලන්න.)

4 කොටස මුලා තත්ව පුකාශනයට සංශෝධනයන්

4.2 හා 4.12 ඡේදයන් සංශෝධනය කර ඇත. නව පාඨයන් යටින් ඉරි ඇඳ ඇත.

මුලා තත්ව පුකාශනයේ ඉදිරිපත් කළයුතු තොරතුරු

- 4.2 අවමයක් වශයෙන් පහත සඳහන් පේලි අයිතමයන් මුලා තත්ව පුකාශනයේ ඉදිරිපත් කරනු ලැබේ.
 - (අ)
 - (ඉඅ) සමුච්චිත කෘය කිරීම් හා හානිපුර්ණය අඩුකිරීමෙන් පසු පිරිවැය මත පෙන්නුම් කරනු ලබන ආයෝජන වත්කම්
 - (ర్ర)

මූලාඃ තත්ව පුකාශනයේ හෝ සටහන් යටතේ ඉදිරිපත් කළයුතු තොරතුරු

- 4.12 කොටස් පුාග්ධනයක් සහිත අස්තිත්වයක් විසින් එක්කෝ මුලා තත්ව පුකාශනයේ හෝ සටහන්හි පහත සඳහන් කරුණු හෙළිදරව් කළ යුතුය.
 - (අ) කොටස් පුාග්ධනයේ සෑම පන්තියකම කොටස් සඳහා
 - (i)
 - (iv) කාලසීමාව ආරම්භයේ කොටස් සංඛාාව සහ කාලසීමාව අවසානයේ කොටස් සංඛාාව සැසඳීමක්, මෙම සැසදීම පූර්ව කාල සීමාවන් සඳහා ඉදිරිපත් කිරීම අවශා නොවේ.
 - (v)

5 කොටස විස්තීර්ණ ආදායම් පුකාශනය සහ ආදායම් පුකාශනයට සංශෝධනයන්

5.4 - 5.5 ඡේදයන් සංශෝධනය කර ඇත. ඉවත් කරන ලද පාඨයන් කපාහැර ඇති අතර නව පාඨයන් යටින් ඉරි ඇඳ ඇත.

තනි පුකාශන පුවේශය

- 5.4 තනි පුකාශන පුවේශය යටතේ, මෙම SLFRS හි අන් අයුරින් අවශා කරන්නේ නම් හැර විස්තීර්ණ ආදායම් පුකාශනයේ කාලසීමාවේ හඳුනාගත් සියළුම ආදායම් සහ වියදම් ඇතුලත් කළ යුතුය. මෙම SLFRS පහත සඳහන් තත්වයන් සඳහා වෙනත් ගිණුම් කිරීමේ කුමයක් සපයයි.
 - (ප)
 - (ආ) ලාභ අලාභ ගණයට බාහිරව පහත සඳහන් කුන් <u>සතර</u> වර්ගයේ **වෙනත් විස්තීරණ ආදායම්** කොටස් මුළු විස්තීරණ ආදායමේ, ඒවා පැන නගින විට හඳුනාගැනේ.
 - (i)
 - (iv) පුතාගාගණන ආකෘතිය අනුකූලව මිණුම්කරණය කරන ලද දේපළ පිරියත හා උපකරණ පුතාගාණනය කිරීමේදී ඇති වු පුතාගාණන අතිරික්තයේ වෙනස්වීම් (17 කොටස දේපළ, පිරියත හා උපකරණ බලන්න.)
- 5.5 අස්තිත්වයක් විසින් අවම වශයෙන් කාලපරිච්ඡේදය සඳහා විස්තීරණ ආදායම් පුකාශනයක පහත වටිනාකම් දැක්වෙන තීරු අයිතුම ඇතුලත් කළ යුතුය.
 - (අ)
 - (ඇ) පහත අයිතම් (ඉ) (එ) සහ (ඒ) සඳහා බදු වෙන්කිරීම් හැර **බදු වියදම** (29.35.27 ඡේදය බලන්න.)
 - (ඉ) පහත සඳහන් අයිතම් දෙක සංයුක්ත තනි වටිනාකමක්.
 - (i)
 - (ii) මිණුම්කරණයේ හඳුනාගත් විකිණිමේ පිරිවැය අඩු කිරීමෙන් පසු ඇතිවන සාධාරණ අගයේ බද්දට පසු පුතිලාභයක් හෝ අලාභයක් හෝ අසංතතික මෙහෙයුමකට අදාල වත්කම් වල භාතිකරණයක් පුතිවර්තනය කිරීමේදී (27 කොටස වත්කම් හානිකරණය වීම බලන්න.) මෙය අසංතතික මෙහෙයුමක් වශයෙන් වර්ගීකරණය කිරීමට පෙර හා පසුව යන අවස්ථා ද්විත්වයේම සහ අසංතතික මෙහෙයුම් ශුද්ධ වත්කම් ඉවත් කරනු ලබන අවස්ථාවේ විය යුතුය.
 - (ඊ)
 - (එ) ස්වභාවය අනුව වර්ගීකරණය කළ එක් එක් විස්තීරණ ආදායම් අයිතමයන් එහි ස්වභාවය දක්වමින් (මෙහි වටිනාකම් හැර (ඒ) හැර) (අංක 5.4 ඡේදයේ (ආ) බලන්න) <u>මෙම SLFRS ට අනුකූලව එම</u> අයිතමයන් කාණ්ඩ ගත කළ යුතුය.

- (i) ලාභයට හෝ අලාභයට අනුව පසුව පුතිවර්ගීකරණය නොකරනු ඇත. එනම් 5.4 ඡේදයේ (ආ) (i) (ii) සහ (iv) , සහ
- (ii) විශේෂිත කොන්දේසීන් සපුරාලන විට, ලාභයට හෝ අලාභයට පසුව පුතිවර්ගීකරණය කරනු ලබන, එනම් 5.4 ඡේදයේ (ආ) (iii)
- (ඒ)

6 වැනි කොටස, කොටස් හිමියන්ගේ ස්කන්ධය වෙනස් වීම් දක්වන පුකාශය සහ රඳවාගත් ඉපයීම් පුකාශයට සංශෝධනයන්

6.2 - 6.3 ඡේදයන් සංශෝධනය කර ඇත. ඉවත්කරන ලද පාඨයන් කපාහැර ඇත. නව පාඨයන් යටින් ඉරි ඇඳ ඇත.

අරමුණ

6.2 අස්තිත්වයක **වාර්තාකරන කාලපරිච්ඡේදය සඳහා ලාභය හෝ අලාභය** කාලසීමාව සඳහා **වෙනත්** විස්තීරණ ආදායම් හඳුනාගත් ආදායම් හා වියදම් අයිතමන්, කාලසීමාව තුළ හඳුනාගත් **ගිණුම්** ප්‍රතිපත්තිවල වෙනස්කම් වැරදි නිවැරදි කිරීම් නිසා වන බලපෑම් කාලසීමාවල ස්කන්ධ ආයෝජකයන් අයිතිකරුවන් ලෙස ඔවුන්ගේ ධාරිතාවයෙන් අයිතිකරුවන් විසින් කරන ලද ආයෝජනවල වටිනාකම ඔවුනට බෙදාහරින ලාභාංශ සහ වෙනත් බෙදාහැරීම්, ස්කන්ධය වෙනස්වීම් ප්‍රකාශනයක ඉදිරිපත් කෙරේ.

ස්කන්ධ වෙනස්වීම් දක්වන පුකාශයේ ඉදිරිපත් කළයුතු තොරතුරු

- 6.3 ස්කන්ධය වෙනස්වීමේ පුකාශයේ පහත සඳහන් දැ පෙන්වමින් අස්තිත්වයේ ස්කන්ධය වෙනස්වීමේ පුකාශනයක් ඉදිරිපත් කළ යුතුය. තොරතුරු ඇතුලත් විය යුතුය.
 - (අ)
 - (ඇ) ස්කත්ධයේ සෑම සංචරකයන් සඳහාම පහත සඳහන් දෑ වෙනස්වීමෙන් පැනනගින පුතිඵල වෙන වෙනම හෙළිදරව් කරමින් කාලපරිච්ඡේදය ආරම්භයේ සහ අවසානය අතර ධාරණ අගයේ සංසන්දනයන්
 - (i)
 - (ii) වෙනත් විස්තීර්ණ ආදායම්
 - (iii) කොටස් නිකුත් කිරීම භාණ්ඩාගාර කොටස් ගණුදෙනු අයිතිකරුවන්ට ඔවුන්ගේ අයිතිය මත ගෙවු ලාභාංශ සහ වෙනත් බෙදාහැරීම් සහ පාලනය අහිමිවීම ප්‍රතිඵලයක් නොවන පරිපාලිත සමාගම්වල අයිතියේ වෙනස්වීම් වෙන් වශයෙන් පෙන්වමින් අයිතිකරුවන් විසින් කරන ලද ආයෝජන සහ ඔවුනට ගෙවන ලද ලාභාංශ සහ වෙනත් බෙදාහැරීම්

9 වන කොටස ඒකාබද්ධ සහ වෙන් වෙන් වශයෙන් වු මුලා පුකාශනයන්ට සංශෝධනයන්

9.1 - 9.3, 9.16, 9.18, 9.24 - 9.26, සහ 9.28 ඡේදයන් සංශෝධනය කර ඇත. 9.3 අ - 9.3 ඇ සහ 9.23 අ ඡේදයන් එකතු කර ඇත. ඉවත්කරන ලද පාඨයන් කපාහැර ඇති අතර, නව පාඨයන් යටින් ඉරි ඇඳ ඇත.

මෙම කොටසේ විෂය පථය

9.1 අස්තිත්වයක් **ඒකාබද්ධ මූලා පුකාශන** ඉදිරිපත් කිරීමේ අවස්ථාවන් සහ <u>මෙම SLFRS අනුකූලව</u> එම පුකාශනයන් පිළිවෙල කිරීමේ පටිපාටිය මෙම කොටසින් පැහැදිලි කෙරේ. **වෙන් වෙන් වශයෙන් වූ මූලා පුකාශන සහ සංයෝජිත මූලා පුකාශන**, සකස් කරන්නේ මෙම SLFRS අනුකූලව නම්, ඒ සඳහා මඟ පෙන්වීමද ඇතුලත් වේ. <u>මව් අස්තිත්වයකට එම තත්වය අනුව, මහජනතාවට ගිණුම් කිරීමට</u> වගකීමක් නොමැති නම්, එය විසින් සම්පූර්ණ SLFRS අනුකූලව හෝ වෙනත් පොදුවේ පිළිගත්

ගිණුම්කරණ පුතිපත්තීන් (GAAP) අනුකූලව ඒකාබද්ධ මුලා පුකාශනයන් ඉදිරිපත් කරන්නේ වී නමුත් එයට මෙම අනුකූලව වෙන් වෙන් වශයෙන් වූ මුලා පුකාශනයන් ඉදිරිපත් කළ හැකිය.

ඒකාබද්ධ මූලා පුකාශන ඉදිරිපත් කිරීම සඳහා අවශාතාවය

- 9.3 සහ 9.3 ඇ ඡේදයෙන් අවසර දී හෝ අවශා පරිදි හැර මෙම SLFRS පුකාරව එහි **පරිපාලික** සමාගමක ආයෝජන ඒකබද්ධ කිරීමේ **පරිපාලිකයේ** ඒකාබද්ධ මුලා පුකාශ ඉදිරිපත් කරයි. ඒකාබද්ධ මුලා පුකාශන වල පරිපාලිකයේ සියඑම පරිපාලික ඇතුලත් විය යුතුය.
- 9.3 පරිපාලකයන් විසින් ඒකාබද්ධ මූලාා පුකාශන ඉදිරිපත් කිරිම අවශා නොවන්නේ,
 - (අ) පහත සඳහන් කොන්දේසි දෙකම සපුරාලුවහොත් පමණි.
 - (i-අ) පරිපාලකය එහිම පරිපාලිතයන් වීම.
 - (ii අා) එහි අවසාන පරිපාලක සමාගම (හෝ අන්තර් මධා මව් සමාගම) **සම්පූර්ණ SLFRS** සමඟ හෝ මෙම SLFRS අනුකූලව ඒකාබද්ධ **පොදු අරමුණු මුලා පුකාශන** ඉදිරිපත් කරන්නේ නම්, හෝ
 - (ආ) එයට එක් වර්ෂයක් තුළ විකිණීම හෝ බැහැර කිරීමේ අභිපුාය ඇතුව අත්පත් කරගත පරිපාලිතය හැර වෙනත් නොතීබීම එවැනි පරිපාලිතය සඳහා පහත පරිදි ගිණුම්ගත කළ යුතුය.
 - (i) කොටස් වල සාධාරණ වටිනාකම විශ්වාශනීය ලෙස මැතිය හැකි නම් ලාහය හෝ අලාහයේ හඳුනාගත් සාධාරණ වටිනාකමේ වෙනස්කම් සහිතව සාධාරණ වටිනාකමට
 - (ii) එසේ නැත්නම් භාතිකරණය අඩුකොට පිරිවැයට (11.14 (ඇ) ඡේදය බලන්න.)
- 9.3 අ. 9.3 ආ ඡේදයට යටත්ව පරිපාලිතයන් අත්පත් කරගත් දිනයේ (එනම් අත්පත් කර ගන්නා විසින් අත්පත් කරගතු ලබන්නාගේ පාලනය ලබාගන්නා දිනය) සිට, වර්ෂයක් ඇතුළත විකිණීමට හෝ බැහැර කිරීමට ඇති පරිපාලිත සමාගමක් ඒකාබද්ධ නොකරනු ඇත. එවැනි පාලිතයන් මෙම කොටසේ අවශාතාවයන් අනුව නොව 11 වන කොටසේ 11.8 (ඇ) ඡේදයේ දැක්වෙන පරිදි ආයෝජනයන් සඳහා වන අවශාතාවයන්ට අනුකූලව ගිණුම්කරණය කළ යුතුය. මව් සමාගම විසින් ද 9.23 අ ඡේදය පරිදි හෙළිදරව් කිරීම් කළ යුතුය.
- 9.3 ආ. 9.3 අ ඡේදයට අනුකූලව, පරිපාලිතයන් පූර්වයෙහිදී ඒකාබද්ධ කිරීමෙන් බැහැර කර තිබේනම් අත්පත් කර ගැනීමේ දිනයේ සිට වර්ෂයක් ඇතුලත බැහැර නොකෙරේ. (එනම් මව් සමාගමට තවමත් පරිපාලිතයේ පාලනය තිබේනම්)
 - (අ) 9.3 ආ(ආ) කොන්දේසීන් සපුරාලන්නේ නැත්නම් මව් සමාගම විසින් පරිපාලිතය ඒකාබද්ධ කළ යුතුය. අනුෂංගිකව, අත්පත් කර ගැනීමේ දිනය පුර්ව කාලපරිච්ඡේදයක් තුළ වන්නේ නම්, අදාල පූර්ව කාලපරිච්ඡේදය, නැවත පුකාශ කළ යුතුය.
 - (ආ) පුමාදය සිදු වී ඇත්තේ මව් සමාගමට පාලනය කළ නොහැකි හේතුන් හෝ සිද්ධීන් නිසා නම් සහ වාර්තා කරනු ලබන දිනය වනවිට මව් සමාගම විසින් පරිපාලිතය විකිණීමට හෝ ඉවත් කිරීමට බැඳී සිටින බවට පුමාණවත් සාක්ෂි තිබේ නම් පරිපාලිතය, 9.3 අ ඡේදයට අනුකූලව ගිණුම්ගත කිරීම කරගෙන යා හැකිය.
- 9.3 ඇ. 9.3අ 9.3ආ අනුකූලව ඒකාබද්ධ කිරීම අවශා නොවන පරිපාලිතයන් හැර වෙනත් පරිපාලිතයන් මව් සමාගමට නොමැති නම් එය ඒකාබද්ධ මුලා පුකාශනයන් ඉදිරිපත් නොකළ යුතුය. කෙසේ වෙතත්, මව් සමාගම 9.23 අ ඡේදයෙන් දැක්වෙන හෙළිදරව් කිරීම් සැපයිය යුතුය.

ඒකාකාර වාර්තාකරන දිනය

9.16 ඒකාබද්ධ මුලා පුකාශන පිළියෙල කිරීමේදී භාවිතා කරන පරිපාලකයේ සහ එහි පරිපාලිතවල මුලා පුකාශන එසේ කිරීම **පුයෝගික නොවන්නේ නම්** හැර එකම **වාර්තා කිරීමේ දිනයටම** පිළියෙල කළ යුතුය. මව් සමාගමේ වර්තා කිරීමේ දිනය අනුව පරිපාලිතයේ ගිණුම් සකස් කළ නොහැකි නම්, මව් සමාගම විසින් පරිපාලිතයේ අවසාන මුලා පුකාශනයේ දිනයේ සිට ඒකාබද්ධ මුලා පුකාශනයන් සකස් කරන දිනය දක්වා වැදගත් ගණුදෙනු හා අවස්ථාවන් අනුව ගලපන ලද මුලා පුකාශනයන් භාවිතා කරමින් ඒකාබද්ධ මුලා පුකාශනයන් සකස් කළ යුතුය.

පරිපාලිත අත්පත් කර ගැනීම සහ බැහැර කිරීම

9.18 පරිපාලිතයේ ආදායම් හා වියදම් ඒකාබද්ධ මුලා පුකාශනවල පවරාගත් දිනයේ සිට ඇතුලත් කරනු ලැබේ. පරිපාලකයට තිබු පරිපාලිතයේ පාලනය අවසන් වන දිනය තෙක් ජිකාබද්ධ මුලා පුකාශනවල පරිපාලිතයේ ආදායම් හා වියදම් ඇතුලත් කරනු ලැබේ. පරිපාලිතයක පාලනය මව සමාගමෙන් බැහැර වූ විට, විදේශ වාවහාර මුදල් පරිවර්තනය කිරීම 30 කොටස පුකාරව ඒකකයේ හඳුනාගත් විදේශ පරිපාලිතයට අදාල කිසියම් සමුච්චිත විනිමය වෙනසක වටිනාකම හැර, පරිපාලිතයන් බැහැර කිරීමෙන් ලද දීමනාව සහ බැහැර කළ දින එහි ධාරණ අගය අතර වෙනස ඒකාබද්ධ වන විස්තී්රණ ආදායම් පුකාශනයේ (ඉදිරිපත් කරන්නේ නම් ආදායම් පුකාශනයේ පරිපාලිතය බැහැර කිරීමෙන් වූ පුතිලාභ හෝ අලාභ ලෙස ලාභයෙන් හෝ අලාභයෙන් හඳුනාගනු ලැබේ.) 30 කොටස වන විදේශ විනිමය පරිවර්තනයට අනුකූලව අනෙකුත් විස්තීර්ණ ආදායම් හි හඳුනාගනු ලැබූ, විදේශීය පරිපාලිතයන්ට අදාලවන විනිමය අනුපාතික වෙනස්කම්වල සමුච්චිත ශේෂය පරිපාලිතයන් බැහැර කිරීමේදී ලාභයට හෝ අලාභයට පුතිවර්ගීකරණය නොකෙරේ.

ඒකාබද්ධ මුලා පුකාශනවල අනාවරණයන්

9.23 අ.11 කොටසේ අනාවරණ අවශාතාවයන්ට අමතරව, මව් අස්තිත්වයක් විසින් වාර්තාකරන දිනයේ දී එක්කෝ සමස්ථයක් වශයෙන් හෝ මුලා තත්ව පුකාශනයේ හෝ සටහන් වල ඒකාබද්ධ නොකරන ලද පරිපාලිතයන්හි ආයෝජනයන්ගේ ධාරණ අගයන් අනාවරණය කළ යුතුය. (9.3 අ - 9.3 ඇ ඡේදයන් බලන්න.)

වෙන්ව වූ මූලා පුකාශනයන්

වෙන්ව වු මුලා පුකාශනයන් ඉදිරිපත් කිරීම

- 9.24 9.2 ජේදයෙන් පරිපාලිතයේ ඒකාබද්ධ මුලා පුකාශන ඉදිරිපත් කිරීම අවශා වේ. මෙම SLFRS ය පරිපාලිත අස්තිත්වයට හෝ තනි පරිපාලිතවලට **වෙන් වශයෙන් වු මුලා පුකාශන** ඉදිරිපත් කිරීම අවශා නොවේ.
- 9.25 පරිපාලිතයන් නොමැති අස්තිත්වයක මුලා පුකාශන වෙන් වශයෙන් වු මුලා පුකාශන නොවේ. එබැවින්, පරිපාලතයක් නොවන අස්තිත්වයක් නමුත් ආශිතයක ආයෝජකයකු හෝ බද්ධ වසාපාරයක වසාපාරිකයකුගේ හිමිකම් ඇත්නම් උචිත පරිදි 14 කොටස හෝ 15 කොටසට අනුකූලව එහි මුලා පුකාශනයන්, පහත සඳහන් දෑ වලට අමතරව අස්තිත්වයක් ඉදිරිපත් කරනු ලබන ද්විතීය වර්ගයේ මුලා පුකාශනයන්ය.
 - (අ) මව් සමාගමක් විසින් ඉදිරිපත් කරනු ලබන ඒකාබද්ධ මූලා පුකාශනයන්
 - (ආ) <u>9.2 ඇ ඡේදය අනුව ඒකාබද්ධ මුලා පුකාශනයන් පිළියෙල කිරීමෙන් නිදහස් කරන ලද මව්</u> සමාගමක් විසින් සකස්කරන ලද මුලා පුකාශනයන්
 - (ඇ) මව් සමාගමක් නොවන එහෙත් ආශි්තයක ආයෝජකයකු හෝ බද්ධ වාාපාරයක බද්ධ වාාපාරිකයකුගේ ඇල්ම ඇත්තකු වන අස්තිත්වයක් විසින් සකස්කරන මූලා පුකාශනයන්.

ගිණුම්කරණ පුතිපත්තිය තෝරා ගැනීම

- 9.26 පරිපාලතයක් ආශිතයක ආයෝජකයකු හෝ බද්ධ පාලිත අස්තිත්වයක හිමිකම් ඇති වාාපාරකයකු වන මව් සමාගමට වෙන් වශයෙන් වු මුලා පුකාශන පිළියෙල කර ඒවා කුඩා සහ මධාම පුමාණයේ අස්තිත්වයන්ට සඳහා වු SLFRS ට අනුකූලයැයි විස්තර කළහොත්, එවැනි පුකාශන පහත දැක්වෙන ආකාරයට හැර මෙම SLFRS හි සියළු අවශාතාවයන් සමඟ අනුකූල විය යුතුය. අස්තිත්වයක් පරිපාලිත, ආශිතයන් සහ බද්ධ පාලිත අස්තිත්වයන්වල ඇති ආයෝජන සඳහා ගිණුම්කරණ පුතිපත්තියක් එක්කෝ වෙන්ව වූ මූලා පුකාශනයන් වල එක්කෝ;
 - (අ) හානිකරණය අඩුකළ පිරිවැයට හෝ
 - (ආ) ලාභය හෝ අලාභයේ හඳුනාගත් **සාධාරණ වටිනාකමට** චෙනස්වීම් සමඟ සාධාරණ අගයට <u>හෝ</u>
 - (ඇ) 14.8 ඡේදයේ කිුයාපටිපාටින් අනුව ස්කන්ධ කුමය භාවිතා කරමින්

සංයෝජිත මූලා පුකාශන

9.28 සංයෝජිත මූලා පුකාශන යනු තති ආයෝජකයකු විසින් පාලනය කරනු ලබන (19.2 (අ) ඡේදයේ විස්තර කෙරෙන පරිදි) පොදු පාලනයන් යටතේ පවත්නා අස්තිත්ව දෙකක හෝ ඊට වැඩි සංඛාාවක මුලා පුකාශනවල තනි කට්ටලයක් වේ. මෙම SLFRS අනුව සංයෝජිත මුලා පුකාශන පිළියෙල කිරීමට අවශා නොවේ.

10 කොටසට සංශෝධනයන් ගිණුම්කරණ පුතිපත්ති, ඇස්තමේන්තු හා වැරදි

10.10 අ ඡේදය එකතු කර ඇත. නව පාඨය යටින් ඉරි ඇඳ ඇත.

ගිණුම්කරණ පුතිපත්තිවල වෙනස්වීම්

10.10අ 17 වන කොටසේ, දේපල, පිරියත හා උපකරණ අනුකූලව වත්කම් පුතාහගණනය කිරීමේ පුතිපත්තියක් මුල්වරට භාවිතා කිරීම 17 වන කොටස අනුකූලව කළයුතු පුතාහගණනයක් වන ගිණුම් පුතිපත්තිවල වෙනස්වීමකි. අනුෂංගිකව, පිරිවැය ආකෘතියේ සිට දේපළ, පිරියත හා උපකරණ පංතියක් පුතාහගණන ආකෘතියට වෙනස්වීම 10.11- 10.12 ඡේදයන්ට අනුකූලව කරනු වෙනුවට ඉදිරි කාලයට බලපාන පරිදි ගිණුම්කරණය කළ යුතුය.

11 වන කොටසට සංශෝධනයන් *මුලික මුලා සාධන පතු*

11.4, 11.7, 11.9, 11.11, 11.13 - 11.15 11.27, 11.32 සහ 11.44 සංශෝධනය කර ඇත. 11.9 අ - 11.9 ආ ඡේදයන් එකතුකර ඇත. ඉවත්කරන ලද පාඨයන් කපාහැර ඇත. නව පාඨයන් යටින් ඉරි ඇඳ ඇත.

11 වන කොටස හඳුන්වා දීම

11.4 **පුසිද්ධියේ වෙළඳාම් වෙන** ඒවායේ සාධාරණ අගය අනිසි පිරිවැයක් හෝ පරිශුමයක් නොදරා විශ්වාසනීය ලෙස වෙනත් ලෙසකින් මැතිය හැකි, පරිවර්තනා කළ නොහැකි යන ආපසු භාරදිය නොහැකි වරණීය කොටස් සහ ආපසු භාරදිය නොහැකි සාමානා <u>හෝ වරණීය</u> කොටස්වල ආයෝජකයන් හැර සියඑම මූලික මූලා සාධන පතු සඳහා 11 වන කොටස පාකාර කුමකුය පිරිවැය ආකෘතිය අවශා වේ.

11 කොටසේ විෂය පථය

- 11.7 පහත දෑ වලට හැර 11.8 කොන්දේසි සපුරාලන සියළුම මුලා සාධන පතු වලට 11 කොටස අදාල වේ.
 - (a)
 - (ආ) අස්තිත්වයක අස්තිත්වය විසින් නිකුත්කරන ලද සංයුක්ත මුලා සාධන පතුයන්හි ස්කන්ධ සංරචකයද ඇතුළත්ව, තමන්ගේම ස්කන්ධයේ නිර්වචනයට ගැලපෙන මුලා සාධන පතු (22 කොටස වගකීම් සහ ස්කන්ධය සහ 26 වැනි කොටස කෙටස් පදනම් ගෙවීම් බලන්න.)
 - (අැ) 20 වැනි කොටසේ, කල්බදු අදාල වන කල්බදු හෝ 12.3(ඊ) ඡේදය අදාළවේ. කෙසේ නමුදු 11.33
 11.38 ඡේදයන්හි හඳුනාගැනීම ඉවත්කිරීම අවශාතාවයන් ලැබිය යුතු කල්බදු පිළිනොගැනීමට බදු දීමනාකරු හා බදු ගැණුම්කරු විසින් හඳුනාගත් කල්බදු ගෙවීම් වලට සහ කල්බදු දීමනාකරු විසින් හඳුනාගත් 11.21 11.26 ඡේදයන් හානිකරණ අවශාතාවයන්ට අදාල වේ. නවද, 12 කොටස
 12.3 (ඊ) ඡේදයේ පැහැදිලිව දක්වා ඇති ගති ලක්ෂණයන් සහිත කල්බදු වලට අදාල කරගත හැක.
 - (æ)
 - (ඉ) <u>26 වැනි ඡේදය අදාල වන මුලා සාධන පතු, උපකරණ කොන්තුාත්තු සහ කොටස් පදනම් ගෙවීම්</u> ගණුදෙනු යටතේ බැඳීම්
 - (ඊ) <u>21 වන කොටස වෙන් කිරීම් සහ අසම්භාවාතාවයන් අනුකූලව ගිණුම්කරණය කරනු ලබන</u> වත්කම් පුතිපුරණය කිරීම් (21.9 ඡේදය බලන්න)

මුලික මූලා සාධන පතු

- 11.9 පහත (අ) (ඇ) හි දක්වා ඇති සියළුම කොන්දේසි සපුරාලන ණය සාධන පතුයන් 11 කොටස පුකාර ගිණුම් ගත කළ යුතුය.
 - (අ) දරන්නාගේ පුතිලාභ (ණයදෙන්නා/ණයහිමියා) ණය සාධන පතු නිකුත් කර ඇති වෘවහාර මුදලින් තක්සේරු කළ යුතුය.
 - (i)
 - (iv) ස්ථාවර හා විචලා අනුපාතික යන දෙකම ධනාත්මක නම් (උදා :- ධනාත්මක ස්ථාවර අනුපාතිකයක් සහ සෘණාත්මක විචලා අනුපාතිකයන් ඇති පොලී අනුපාතික හුවමාරුවන් මෙම නිර්ණායකය සපුරාලනු නොලැබේ.) එවැනි ස්ථාවර අනුපාතික සහ විචලා අනුපාතිකයන් වල යම් සංයෝජනයන් (SLIBOR + 200 පදනම් ඒකක වැනි) ස්ථාවර හා විචලා පොලී අනුපාත ලැබීම සඳහා පොලී ගණනය කරන්නේ අදාල කාලපරිච්ඡේදය සඳහා වන අනුපාතිකය කාලපරිච්ඡේදය තුළදී අයවිය යුතු මුල් වටිනාකමෙන් වැඩි කිරීමෙනි.
 - (ආ) දරන්නා (ණයදෙන්නා/ණයහිමියා) ට මුල් මුදල හෝ පෙර කාලපරිච්ඡේදයට හෝ පුවර්ථන කාලපරිච්ඡේදයට අදාල මුල් මුදල හෝ යම් පොලියක් ගිවිසුමේ කොන්දේසි පුකාර ඉඩකඩක් නොමැත. ණය සාධන පනුය අනිකුත් ණය සාධන පතු වලට වඩා උපකාර ලෙස සැලකිම එවැනි ගිවිසුම්මය පුතිපාදනයකට උදාහරණයක් ලෙස නොසැලකේ.
 - (ඇ) කල්පිරීමට පෙර ණය සාධන පතුයන් නිකුත්කරන්නා (ණයගැනියා/<u>ණයගත්තා</u>) ට කලින් ගෙවීම හෝ දරන්නා (ණයදෙන්නා/ණයහිමියා) ට එය ආපසු භාරදීමට අවසර දීම <u>හෝ අවශාවීම (එනම්</u> ආපසුගෙවන ලෙස ඉල්ලා සිටීමට) වැනි ගිවිසුම්මය පුතිපාදන මතු සිදුවීම් කෙරෙහි බලනොපායි.
 - (i) නිකුත්කරන්නාගේ හෝ සාධන පතුයේ ණය අවදානම වෙනස් වීම (උදාහරණ ලෙස පැහැරහැරීම්, ණය විශ්වශාතත්වය පහත හෙලීම්, ණය පුතිඥා උල්ලංඝනය කිරීම්) හෝ නිකුත්කරන්නාගේ පාලනයේ වෙනස් වීම එදිරිව දරන්නා හෝ
 - (ii) අදාල බදු හෝ නීතිය වෙනස්වීමට එරෙහිව දරන්නා හෝ නිකුත්කරන්නා

ආරක්ෂා කිරීමක් හැර, අසම්භවා නොවේ.

(අද)

- 11.9 අ. සාමානාංශයන් 11.9 (අ) (iv) කොන්දේසින් සපුරාලන ණය සාධන පනුයන්ට උදාහරණයන් ලෙස:
 - (අ) <u>පසුව උදෘත හෝ නිරීක්ෂණය කළ හැකි විචලා පොලී අනුපාතියකට හැරෙන ආරම්භක</u> කාලසීමාවක් සඳහා ස්ථාවර පොලී අනුපාතිකයක් ඇති බැංකු ණයක් සහ
 - (ආ) උදෘත හෝ නිරික්ෂණය කළ හැකි විචලා පොලී අනුපාතිකයක් සහ ණය කාල සිමාවේ මුළු කාලයේම ස්ථාවර පොලී අනුපාතිකයක් උදා LIBOR + 200 පදනම් ඒකක, ඇති බැංකු ණයක්

ඇතුලත් වේ.

- 11.9 ආ සාමානෲයෙන් 11.9 (ඇ) ඡේදයෙහි කොන්දේසින් සපුරාලන ණය සාධන පතුයන්ට උදාහරණයක් නම් වැඩපිළිවෙල තුලින් අවසන් කිරීම නිසා ණය ලබා ගන්නා විසින් බැංකුවේ පිරිවැයට අලාභ ගෙවීමක් ලෙස දඩ මුදලක් ගෙවීම අවශා කෙරෙන ආකාරයේ වන නමුත් ණය ලබාගන්නාට වැඩ පිළිවෙල කලින් අවසාන කිරීමට ඉඩ සලසන බැංකු ණය වේ.
- 11.11 11.9 ඡේදයන්හි තත්වයන් සපුරාලනු නොලබන මුලා සාධන පතුවලට උදාහරණ වලට පහත දෑ ඇතුලත් වේ. (එබැවින් ඒවා 12 වැනි කොටසේ විෂය පථයට ඇතුලත් වේ.)
 - (a)

මූලික මැනීම

11.13 මුලිකව මුලා වත්කමක් හෝ මුලා වගකීමක් හඳුනාගැනීමේදී ඇත්ත වශයෙන්ම වැඩ පිළිවෙලට එක්කෝ අස්තිත්වයට (මුලා වගකීමක් සඳහා) හෝ පුතිපාර්ශ්වයට (මුලා වත්කමක් සඳහා) මුලානය ගණදෙනුවක් අඩංගුවේ නම් හැර අස්තිත්වය විසින් එය ගණුදෙනු මිලට මනිනු ඇත. (ගණුදෙනු පිරිවැය ඇතුළුව ලාභය හෝ අලාභය මඟින් සාධාරණ වටිනාකමට පසුව මනිනු ලබන මුලා වත්කම් හෝ මුලා වගකීම් මුලිකව මැනීමේ දී හැර) මුලානය ගණුදෙනුවක් නාණ්ඩ හෝ සේවා විකිණීම සම්බන්ධයෙන් ඇතිවිය හැක. උදාහරණයක් වශයෙන් ගෙවීම සාමානා වාාපාර කොන්දේසිවලට වඩා පහසු වන්නේ නම් උදාහරණ ලෙස භාණ්ඩ හෝ සේවා මිලදී ගන්නෙකුට පොලී රහිත ණය සැපයීම හෝ වෙළඳපොළ අනුපාතිකයට නොවන පොලී අනුපාතිකයකට මුලානය කිරීම උදාහරණ ලෙස සේවා නියුක්තිකයකුට පොලී රහිත හෝ වෙළඳපොළ පොලී අනුපාතිකයකට වඩා අඩු පොලියකට දුන් ණය මුදලක්, වැඩ පිළිවෙලට මුලා ගණුදෙනුවක් අඩංගු නම් අස්තිත්වය විසින් මුලා වත්කම් හෝ මුලා වගකීමට සමානව මුලික හඳුනාගැනීමේදී තීරණය කරන ලද ණය සාධන පතුයකට වෙළඳපොළ පොලී අනුපාතිකයකට වට්ටම් කළ අනාගත ගෙවීම් වල වර්තමාන අගයට මනිනු ඇත.

•••••

පසුකාලීන මැනිම

- 11.14 අස්තිත්වයක් විසින් විකිණීමේදී හෝ වෙනත් බැහැර කිරීමකදී දරණ ගණුදෙනු පිරිවැය සඳහා අඩුකිරීමක් නොකර අස්තිත්වයක් විසින් එක් එක් **වාර්තාකරන කාලපරිච්ඡේදයේ** අවසානයේ මුලා සාධන පතු පහත පරිදි මනිනු ලැබේ.
 - (අ) 11.8 (ආ) ඡේදයෙහි කොන්දේසි සපුරාලන ණය සාධන පතු සඵල පොලී අනුපාතිකය යොදා ගතිමින් තුමක්ෂය පිරිවැයට මනිනු ලැබේ. 11.15 11.20 ඡේද සඵල පොලී කුමය යොදා ගතිමින් කුමක්ෂය පිරිවැයට මනිනු ලැබේ. 11.15 11.20 ඡේද සඵල පොලී කුමය යොදා ගතිමින් කුමක්ෂය පිරිවැය නිර්ණය කිරිමේ උපදෙස් සපයයි. ජංගම වත්කම් හෝ ජංගම වගකිම් වශයෙන් වර්ගීකරණය කරන ලද ණය සාධන පතු ඇත්ත වශයෙන්ම වැඩි පිළිවෙලකට මුලානය ගණුදෙනුවක් (11.13 ඡේද බලන්න) අඩංගු වී ඇත්නම් මිස, ගෙවිය යුතු හෝ ලැබිය යුතු (එනම් හානිකරණයේ ශුද්ධය 11.21 11.26 ඡේද බලන්න.) වට්ටම් නොකළ මුදල් වටිනාකමකට හෝ අනිකුත් පුතිශ්ඨාවට මනිනු ඇත. වැඩ පිළිවෙලෙහි මුලනෙය ගණුදෙනුවක් අඩංගු වී ඇත්නම්, අස්තිත්වය විසින් ණය සාධන පතුය සමාන ණය සාධන පතුයකට වන වෙළඳපොළ අනුපාතිකයකට වට්ටම් කළ ඉදිරිගෙවීම් වල වර්තමාන අගයට මනිනු ඇත.
 - (අා)
 - (ඇ) 11.8 ඡේදනි කොන්දේසි සපුරාලන පරිවර්තා නොවන වරණීය කොටස් සහ ආපසු භාරදිය නොහැකි සාමානා කොටස් හෝ වරණීය කොටස් පහත ආකාරයට මැනිය යුතුය. (11.127 -13.32 ඡේදයන්හි සාධාරණ වටිනාකම් මඟ පෙන්වීම දක්වා ඇත.)
 - (i) කොටස් පුසිද්ධියේ වෙළඳාම් කරන්නේ නම් හෝ ඒවායේ සාධාරණ වටිනාකම <u>අනිසි</u> <u>පිරිවැය හෝ පරිශුමයන් නොමැතිව,</u> විශ්වාසනීය ලෙස මැනිය හැකි නම් සාධාරණ වටිනාකමේ වෙනස්වීම් ලාහයේ හෝ අලාභයේ හඳුනාගනිමින් සාධාරණ අගයට මැනිය යුතුය.
 - (ii)

කුමක්ෂය පිරිවැය සහ සඵල පොලීකුමය

- 11.15 එක් එක් වාර්තාකරන දිනයට මුලා වත්කමක හෝ මුලා වගකීමක කුමක්ෂය පිරිවැය පහත වටිනාකම්වල ශුද්ධ වටිනාකම වේ.
 - (අ)

පුකාශිත පොලී අනුපාතයක් නොමැති, මුලානය ගණුදෙනුවක් බවට පත්විය හැකි ආකාරයේ <u>වැඩපිළිවෙලකට සම්බන්ධ නොවන</u> යන ජංගම වත්කම් හෝ ජංගම වගකීම් වශයෙන් වර්ගීකරණය කර ඇති මුලා වත්කම් හා මුලා වගකීම් මුලිකව 11.13 4(අ) ඡේද පුකාර වට්ටම් නොකළ වටිනාකමකට මනිනු ලැබේ. එබැවින් ඉහත (ඇ) ඒවාට අදාළ නොවේ.

සාධාරණ අගය

- 11.27 11.14 (අැ) (ස) ඡේදයෙන් සාමානෳ කොටස් හෝ වරණීය කොටස් වල ආයෝජනයන් කොටස්වල සාධාරණ වටිනාකම විශ්වාශනීය ලෙස මැනිය හැකි නම් සාධාරණ වටිනාකම මැනීමට අවශෳ කෙරේ. අස්තිත්වයක් පහත දී ඇති අනුපිළිවෙල කොටස්වල වත්කමක සාධාරණ වටිනාකම ඇස්තමේන්තු කිරීමට යොදාගනී.
 - (අ) සකිය වෙළඳපොළක සර්ව සම වත්කම (හෝ සමාන <u>වත්කම</u>) ක් සඳහා සාධාරණ වටිනාකමේ හොඳම සාක්ෂිය **පුකාශිත මිල** වේ. මෙය සාමානාෂයෙන් පුවර්තන ලංසු මිල වේ.
 - (ආ) පුකාශිත මිල ගණන් නොමැතිනම් සර්වසම වන්කම (හෝ සමාන වන්කම) ක් සඳහා බැඳුණු විකුණුම් ගිවිසුමක හෝ කැමැත්ත ඇති දැනුවත් පාර්ශ්වයන් අතර වන අතේ දුර ගණුදෙනුවකදී මෑත ගණුදෙනුවක මිල බොහෝ දුරට ආර්ථික තත්වයන් වල සැලකිය යුතු වෙනසක් හෝ ගණුදෙනුවට එළඹීමෙන් පසු සැලකිය යුතු කාලයක් ගතවී නොමැති නම් සාධාරණ වටිනාකමට සාස්ෂි සපයයි. කසේ වෙතත්, ආර්ථික තත්වයන්වල සැලකිය යුතු වෙනසක් හෝ බැඳුනු විකිණිම් ගිවිසුම් දිනය හෝ ගණුදෙනුව සහ මිනුම්කරණ දිනය අතර සැලකිය යුතු කාලයක් ගතවී තිබේනම් මෙම මිල සාධාරණ අගයේ හොඳ ඇස්තමේන්තුවක් නොවිය හැකිය. අවසාන ගණුදෙනු මිල සාධාරණ අගයේ හොඳ ඇස්තමේන්තුවක් නොවින බෑවර පෙන්නුම් කළ හැකි නම් (උදා:- එය බලෙන් කරන ගණුදෙනුවක සිය කැමැත්තෙන් නොවන අෑවර කිරීමකදී හෝ ආපදා විකිණීමකදී අස්තිත්වයට ලැබුණු හෝ ගෙවූ වටිනාකමට පිළිබිඹුවනු දක්වන බැවිනි.) එවිට එම මිල ගලපනු ලැබේ.
 - (ඇ) වත්කම සඳහා වෙළඳපොල සකිය නැත්නම් සහ <u>ඕනෑම බැදෙන විකුණුම් ගිවිසුමක් හෝ</u> සර්වසම වත්කම (<u>හෝ සමාන වත්කම</u>) ක් සඳහා මෑත ගණුදෙනුවක් එය තනියම සාධාරණ වටිනාකමේ හොඳ ඇස්තමේන්තුවක් නොවන අතර අස්තිත්වයක් තක්සේරු කිරීමේ <u>වෙනත්</u> ශිල්පීය කුමයක් යොදාගනිමින් සාධාරණ වටිනාකමට ඇස්තමේන්තු කරයි. තක්සේරු කිරීමේ ශිල්පීය කුමයෙන් යොදා ගැනීමේ අරමුණ වන්නේ සාමානා වාාපාර කටයුතුවලදී පොළඹවනු ලැබු අතේ දුරින් වු හුවමාරුවකදී මිනුම් දිනයේදී තිබිය හැකි ගණුදෙනු මිල ඇස්තමේන්තු කිරීමය.

මෙම SLFRS හි අනිකුත් කොටස්, 12 වන කොටස, 14 වන කොටස, 15 වන කොටස, සහ 16 වන කොටස ආයෝජන දේපළ ඇතුළත්ව, 17 වන කොටස, දේපළ, පිරියත සහ උපකරණ 28 කොටස ඇතුළුව 11.27 - 11.32 ඡේදයන්හි සාධාරණ වටිනාකමේ මඟ පෙන්වීම්වලට යොමු කෙරේ. මෙම මග පෙන්වීම විට කොටස්වලින් ආවරණය වන වන්කම් වලට අදාල කර ගැනීමේදී මෙම ඡේදයේ සඳහන් සාමානා කොටස් හෝ වරණීය කොටස්වලට යොමු කිරීමේදී එම කොටස්වලින් ආවරණය වු වත්කම් වර්ග 2 ඇතුලත් වී ඇති ලෙසට කියවිය යුතුයි.

සකිුය වෙළඳපොලක් නොමැතිවීම ස්කන්ධ සාධන පනු

11.32 සාධාරණ අගයට මනින ලද වත්කමකට, තවදුරටත් විශ්වාසදායක ලෙස සාධාරණ අගය මැනීමක් නොමැතිනම්, (හෝ එවැනි වාතිරේඛයන් සපයන විටදී, අනිසි පිරිවැයක් හෝ පරිශුමයක් නොදරා නොලැබේ නම් (11.14 (ඇ) සහ 12.8 (ආ) බලන්න) උදාං ලාභය හෝ අලාභය මගින් සාධාරණ අගයට මනින ලද ස්කන්ධ සාධන පනුයක්) වත්කම අවසාන දිනයට විශ්වාසදායක ලෙස මැනිය හැකි ධාරණ අගය එහි අලුත් පිරිවැය වේ. විශ්වාසදායක සාධාරණ වටිනාකම් මැනීමක් ඇතිවන (හෝ එවැනි වාතිරේඛයක් සැපයීමේදී අනිසි පිරිවැයක් හෝ පරිශුමයක් නොදරා ලබාගත හැකිවන) තෙක් අස්තිත්වය මෙම වත්කම පිරිවැය හානිකරණය අඩුකොට මැනිය යුතුය.

මූලා තත්වය පුකාශනය මූලා වත්කම් සහ මූලා වගකීම් වල පුභේදයන්

11.44 ලාභය හෝ අලාභය මඟින් සාධාරණ අගයට මනින ලද ස්කන්ධ සාධන පතුයක් සඳහා විශ්වාසනීය සාධාරණ වටිනාකම් මිනුමක් තවදුරටත් නොමැතිනම් හෝ එවැනි වාතිරේඛයක් සැපයිමේදී අනිසි පිරිවැය හෝ පරිශුමයක් නොදරා ලබාගත නොහැකි නම් මෙම SLFRS පුකාරව, අස්තිත්වය විසින් එම කරුණ, එම මූලා සාධන පතුයන්ගේ ධාරණ අගය අනිසි පිරිවැය හෝ පරිශුමය වාතිරේඛය භාවිතාකර තිබේ නම් විශ්වාසනීය සාධාරණ අගය මිනුම්කරණයකට අනිසි පිරිවැය හෝ පරිශුමයක් දැරීමට විය හැකි හේතුන් ද හෙළිදරව් කළ යුතුය.

12 වන කොටසට සංශෝධනයන් වෙනත් මූලා සාධන පතු ගැටළු

12.3, 12.8 - 12.9, 12.23, 12.25 සහ 12.29 ඡේදයන් සංශෝධනය කර ඇත. ඉවත් කරන ලද පාඨයන් කපාහැර ඇති අතර, නව පාඨයන් යටින් ඉරි ඇඳ ඇත.

12 වන කොටසේ විෂය පථය

- 12.3 පහත දෑ වලට හැර 12 වන කොටස සියළු මූලා සාධන පතු වලට අදාල වේ.
 - (අ)
 - (ආ) පරිපාලිතයන්හි ඇයිතිය (9 වන කොටස ඒකාබද්ධ සහ වෙන් වශයෙන් වු මුලා පුකාශන බලන්න.) ආශිත (14 වන කොටස ආශිතයන්හි ආයෝජන බලන්න.) සහ බද්ධ වෘාපාර (15 වන කොටස බද්ධ වෘාපාරවල ආයෝජන බලන්න.) 9 වන කොටස ඒකාබද්ධ සහ වෙන් වශයෙන් වූ මුලා පුකාශන, 14 වන කොටස ආශිතයන්හි ආයෝජන හෝ 15 වන කොටස බද්ධ වෘාපාරවල ආයෝජන පුකාරව ගිණුම්කරණය කරන පරිපාලිතයන්, ආශිතයන් හා බද්ධ වෘාපාර වල ආයෝජනයන්.
 - (අැ)
 - (ඉ) අස්තිත්වයක් විසින් නිකුත්කරන ලද සංයුක්ත මුලා සාධන පතුයන්හි ස්කන්ධ සංචරකයද ඇතුළුව අස්තිත්වයක තමාගේම ස්කන්ධය නිර්වචනය සපුරාලන මුලා සාධනපතු (22 වන කොටස වගකීම් සහ ස්කන්ධය සහ 26 වන කොටස කොටස් පදනම් ගෙවීම් බලන්න.)
 - (ඊ) පහත සඳහන් දැ වලට සම්බන්ධ නොවන හිවිසුම් කොන්දේසි වල ප්‍රතිඵලයක් වශයෙන් කල්බද්ද බදු දීමනාකරු හෝ බදු ගැණුම්කරුට අලාභයක් නොදුනහොත් මිස, (20 වන කොටස කල්බදු බලන්න) විෂය පථයට ඇතුලත් වන කල්බදු සඳහා අනුෂංගිකව 12 වන කොටස අදාල වේ.
 - (i)
 - (ii) විදේශීය විනිමය අනුපාතිකවල වෙනස්කම්, නෝ
 - (iii) පුතිපාර්ශවයන්ගෙන් එක්කෙනෙකු විසින් පැහැර හැරීම <u>විචලා වෙළඳපොළ පොලී</u> අනුපාතිකයන් මත පදනම් වූ කල්බදු ගෙවීම් වල වෙනස්කම් හෝ
 - (iv) පුතිපාර්ශ්වයන්ගෙන් එක් කෙනෙකු විසින් පැහැර හැරීම
 - (Ç)
 - (ඌ) මුලා සාධන පතු, කොන්තුාත්තු සහ බැඳීම්, 26 වන කොටස කොටස් පදනම් ගෙවීම් අදාල වන කොටස් පදනම් ගෙවීම් ගණුදෙනු
 - (ඔ) <u>21 වන කොටස පුතිපාදන සහ අසම්භාවානා පුකාරව ගිණුම්කරණය කෙරෙන වත්කම්</u> පුතිපුර්ණය කිරීම් (21.9 ඡේදය බලන්න.)

පසුකාලීන මැනීම

- 12.8 පහත දී ඇති දෑ හැර අස්තිත්වයේ සෑම **වාර්තාකරන කාලපරිච්ඡේදයක** අවසානයේ 12 වන කොටසේ විෂය පථයට ඇතුළත් වන සියළුම මුලා සාධන පතු මැනිය යුතු අතර සාධාරණ වටිනාකමේ වෙනස්කම් ලාභයේ හෝ අලාභයේ හඳුනාගත යුතුය.
 - (අ) <u>නම් කරන ලද ඉදිරි රැකුම සම්බන්ධතාවයක් තුළ ඇති ඉදිරි රැකුම් උපකරණයන්හි සාධාරණ</u> අගයේ සමහර වෙනස්කම් 12.23 ඡේදය මඟින් අනෙකුත් විස්තීර්ණ ආදායම් තුළ හැඳින්වීම අවශා වේ.
 - (ආ) පුසිද්ධියේ වෙළඳාම් නොකරන සහ ඒවායේ සාධාරණ වටිනාකම, අනිසි පිරිවැයක් හෝ පරිශුමයක් නොමැතිව අන් අයුරකින් විශ්වාසනීය ලෙස මැනිය නොහැකි ස්කන්ධ සාධන පතු සහ එවැනි සාධන පතු සම්බන්ධ ගිවිසුම් කියාත්මක කළහොත් එවැනි සාධන පතු භාරදීම පිරිවැයෙන් හානිකරණය අඩුකර මැනිය යුතුය.
- 12.9 පුසිද්ධියේ වෙළඳාම් නොකරන ස්කන්ධ සාධන පතුයන්ට හෝ කිුයාත්මක කළහොත් එවැනි සාධන පතු භාරදීම සිදුවෙන ගිවිසුම් බැඳීම් ඇති සාධන පතුයන්ට අනිසි පිරිවැය හෝ පරිශුමයක් නොදරා විශ්වාසනීය සාධාරණ වටිනාකම් මිනුමක් තවදුරටත් නොමැතිනම්, සහ එය ලාභය හෝ අලාභය ඔස්සේ වටිනාකමට මැතිය හැකිනම්, අනිසි පිරිවැය හෝ පරිශුමයක් නොදරා ලාභය හෝ අලාභය ඔස්සේ විශ්වාසනීය ලෙස මැතිය හැකි අවසාන දිනයේ සාධාරණ අගය උපකරණයේ පිරිවැය ලෙස සලකනු ලැබේ. අනිසි පිරිවැය හෝ පරිශුමයක් නොදරා සාධාරණ අගයේ විශ්වාසනීය මිනුම්කරණයක් නිශ්චය

14A

කරගත හැකිවන තුරු ලැබෙන තුරු අස්තිත්වය සාධන පතුය මෙම පිරිවැයෙන් හානිකරණය අඩුකර මැනිය යුතුය.

හඳුනාගත් මුලා සාධන පතුයක විචලා පොලී අනුපාතික අවදානම, විදේශ විනිමය අවදානම ස්ථීර බැඳීමක හෝ අතිශයෙන්ම විය හැකි පුරෝකථන ගණුදෙනුවක වෙළඳ භාණ්ඩ මිල අවදානම හෝ විදේශීය මෙහෙයුමක ශුද්ධ ආයෝජනයක ඉදිරි රැකුම

- 12.23 12.16 ඡේදයෙන් කොන්දේසි සපුරා ලන්නේ නම් සහ ඉදිරි රැකුම් ගත අවදානම
 - (අ)

අස්තිත්වය වෙනත් විස්තීරණ ආදායම් වල, ඉදිරි රැකුම්ගත අයිතමයේ අපේක්ෂිත මුදල් පුවාහ හෝ සාධාරණ වටිනාකමේ වෙනස හිලව් කිරීමට යෝගා ඉදිරිරැකුම් සාධන පතුයේ සාධාරණ වටිනාකමේ වෙනසේ කොටස හඳුනාගත යුතු ඉදිරි රැකුම් සාධන පතුයේ ඉදිරි රැකුම් අප්ක්ෂිත මුදල් පුවාහවල සාධාරණ අගයට (සමහර අවස්ථාවන්හිදී ඉදිරි රැකුම් අකාර්යක්ෂමතාව වශයෙන් හඳුනාවන) වඩා ඉදිරි රැකුම් සාධන පතුයේ සාධාරණ වටිනාකමේ සමුච්චිත වෙනසේ යම් අතිරික්තයක් (නියත මුදල) අස්තිත්වය විසින් සෑම කාලපරිච්ඡේදයක් තුළම ලාහයේ හෝ අලාහයේ හඳුනාගනී. වෙනත් විස්තීරණ ආදායම් හඳුනාගත් ඉදිරි රැකුම්ගත අයිතමයේ පුතිලාභ හෝ අලාහ ඉදිරිරැකුම අයිතමය ලාහයේ හෝ අලාභවල හඳුනාගත්වීට හෝ ඉදිරිරැකුම් සම්බන්ධතාවය අවසන් වු විට, 12.25 ඡේදයේ අවශාතාවයන්ට යටත්ව ලාභයට හෝ අලාභයට නැවත වර්ගීකරණය කරනු ඇත. කෙසේ වෙතත් අනෙකුත් විස්තීරණ ආදායම් හි හඳුනාගනු ලැබූ විදේශීය මෙහෙයුමක ශුද්ධ ආයෝජනයක ඉදිරි රැකුමට සම්බන්ධ විදේශීය විනිමය අනුපාතිකයක වෙනසේ සමුච්චිත වටිනාකම, විදේශීය මෙහෙයුම සහමුලින් හෝ අර්ධ වශයෙන් ඉවත් කිරීමකදී ලාභයට හෝ අලාභයට පුතිවර්ගීකරණය නොකරනු ඇත.

- 12.25 පහත දෑ සිදු වුවහොත් අස්තිත්වය 12.23 ඡේදයෙහි නිශ්චය කර ඇති ඉදිරිරැකුම් ගිණුම්කරණය ඉදිරියට බලපාන පරිදි අත්හැර දමනු ඇත.
 - (අ)

පුරෝකථන ගණුදෙනුව සිදුවේයැයි තවදුරටත් අපේක්ෂා නොකරයි නම් හෝ කුමඎය පිරිවැයට ඉදිරිරුකුම් ගත ණය සාධන පතුය හඳුනාගැනීම ඉවත් කරයි නම් විස්තීරණ ආදායම් හඳුනාගත් ඕනෑම ලාභයක් හෝ අලාභයක් වෙනත් විස්තීර්ණ ආදායමෙන් ලාභයට හෝ අලාභයට නැවත වර්ගීකරණය කරනු ඇත.

හෙළිදරව් කිරීම්

- 12.29 විචලා පොලී අනුපාතික අවදානම, විදේශ විනිමය අවදානම, ස්ථාවර බැඳීමක හෝ අතිශයින්ම විය හැකි පුරෝකථනය කළ ගණුදෙනුවක වෙළඳ දුවා මිල අවදානම හෝ විදේශීය මෙහෙයුමක, ශුද්ධ අායෝජනයක ඉදිරිරැකුමක් සඳහා අස්තිත්වයක් ඉදිරිරැකුම් ගිණුම්කරණය භාවිතා කරයි නම් (<u>12.23 12.</u> 25 ඡේදයන්) එය පහත දැ හෙළිදුරව් කළ යුතුය.
 - (අ)
 - (අෑ) කාලපරිච්ඡේදය තුළදී වෙනත් විස්තී්රණ ආදායමෙන් ලාභයට හෝ අලාභයට නැවත වර්ගීකරණය කළ වටිනාකම (12.23 - 12.25 ඡේද)
 - (ඊ) කාලපරිච්ඡේදය සඳහා ලාහයේ හෝ අලාහයේ හඳුනාගත් මුදල් පුවාහවල සාධාරණ වටිනාකමේ සමුච්චිත වෙනසට වඩා ඉදිරිරැකුම් සාධන පතුයේ සාධාරණ වටිනාකමේ <u>සමුච්චිත වෙනසක</u> අතිරික්තයක වටිනාකම (12.23 24 ඡේද)

14 වන කොටසට සංශෝධනයන් ආශීුතයන්හි ආයෝජන

14.15 ඡේදය සංශෝධනය කර ඇත. නව පාඨයන් යටින් ඉරි ඇඳ ඇත.

හෙළිදරව් කිරීම්

14.15 සාධාරණ වටිනාකම් ආකෘතිය අනුව ගිණුම්ගත කළ ආශිුතවල ආයෝජන සඳහා ආයෝජකයකු 11.14 - 11.44 ඡේදයන්ගෙන් අවශා වන හෙළිදරව් කිරීම් කළ යුතුය. ආශිුතයක් සඳහා ආයෝජකයකු 14.10 ඡේදයේ අනිසි පිරිවැය හෝ පරිශුමය වාතිරේඛය භාවිතා කරන්නේ නම්, එය ඒ බවද සාධාරණ අගය මිනුම්කරණය සඳහා අනිසි පිරිවැය හෝ පරිශුමයක් දැරීමට සිදුවිය හැකි හේතුන් සහ පිරිවැය ආකෘතිය මත ගිණුම්කරණය කරන ලදු, ආශිුතයේ ආයෝජනයන්හි ධාරණ අගයද හෙළිදරව් කළ යුතුය.

15 වන කොටසට සංශෝධනයන්, බද්ධ වාාපාරයන්හි ආයෝජන

15.21 ඡේදය සංශෝධනය කර ඇත. නව පාඨයන් යටින් ඉරි ඇඳ ඇත.

හෙළිදරව් කිරීම්

15.21 සාධාරණ වටිනාකම් කුමය පුකාර ගිණුම්ගත කළ බද්ධ පාලිත අස්තිත්වයක් සඳහා වාාපාරිකයකු 11.14
-11.44 ඡේද වලින් අවශා වන අනාවරණයන්ද කරනු ඇත. බද්ධ වාාපාරිකයකු විසින් ඕනෑම බද්ධව
පාලනය කරනු ලබන අස්තිත්වයක් සඳහා 15.15 ඡේදයෙහි අනවශා පිරිවැයක් හෝ පුයත්නයක්
වාතිරේඛය භාවිතා කරන්නේ නම් එය ඒ වූවද සාධාරණ අගය මිනුම්කරණය සඳහා අනවශා පිරිවැය
හෝ පුයන්නයක් දැරීමට සිදුවිය හැකි හේතුන් සහ පිරිවැය ආකෘතිය මත ගිණුම්කරණය කරන ලද
බද්ධව පාලනය කරනු ලබන අස්තිත්වයන් හි ඇති ආයෝජනයන්ගේ ධාරණ අගයද හෙළිදරව් කළ

16 වන කොටසට සංශෝධනයන් ආයෝජන දේපළ

16.10 ඡේදය සංශෝධනය කර ඇත. ඉවත් කරන ලද පාඨයන් කපාහැර ඇත. නව පාඨයන් යටින් ඉරි ඇඳ ඇත.

හෙළිදරව් කිරීම්

- 16.10 සියළුම ආයෝජන දේපළ සඳහා ලාභ හෝ අලාභ හරහා සාධාරණ අගයකට ගිණුම්කරණ අස්තිත්වයක් පහත සඳහන් කරුණු හෙළිදරව් කළ යුතුය. (16.7 ඡේදය)
 - (අ)
 - (ඉ) පහත සඳහන් අයිතම් වෙන වෙනම පෙන්වමින් ආයෝජන දේපළ වල ධාරණ අගයේ ආරම්භක හා අවසාන කාලපරිච්ඡේදය අතර සැසඳුම් විස්තරයක්
 - (i)
 - (iii) අනවශා පිරිවැයක් හෝ පුයන්නයක් නොමැතිව සාධාරණ අගය විශ්වාසදායක ලෙස මැනීමට තවදුරටත් නොහැකිවීම පිරිවැයෙන් සමුච්චිත ක්ෂය හාතිකරණය අඩුකළ අගයට ඉදිරියට ගෙන යන අයෝජනයන් දේපළ, පිරියන හා උපකරණ වලට මාරුකිරීම් හෝ වලින් ඉවත්කිරීම් (16.8 ඡේදය බලන්න.)
 - (iv)

17 වැනි කොටසට සංශෝධනයන් දේපළ, පිරියත හා උපකරණ

17.5 - 17.6 සහ 17.31 - 17.32 සංශෝධනය කර ඇත. 17.15 ඡේදය 17.15 අ ලෙස නැවත අංක කර ඇත. 17.15 නව ඡේදයන් එකතුකර ඇත. 17.15 ආ - 17.15 ඈ සහ ඒවායේ අදාළ ශීර්ෂ පාඨයන් සහ 17.33 ඡේදය එකතුකර ඇත. ඉවත්කරන ලද පාඨයන් කපා හැර ඇත. නව පාඨයන් යටින් ඉරි ඇඳ ඇත.

හඳුනාගැනීම

17.5 අමතර කොටස් පොරොත්තුවට සිටින උපකරණ වැනි අයිතමයන් සහ සේවා උපකරණ ඒවා දේපළ, පිරියත සහ උපකරණ නිර්වචනය සපුරාලන විට මෙම කොටස පුකාරව පිළිගනු ලැබේ. එසේ නැතහොත් ඒවා සාමානායෙන් තොගවල ඇතුලත් කර, පරිභෝජනය කළ ලෙස ලාභයෙහි හෝ අලාභයෙහි හඳුනාගැනෙයි. තොග වශයෙන් වර්ගීකරණය කෙරේ. කෙසේ වුවද අස්තින්වය විසින් එක් කාලපරිච්ඡේදයක් ඉක්මවන පාවිච්චි කිරීමට අපේක්ෂාකරන පුධාන අමතර කොටස් සහ පොරොත්තුවට සිටින උපකරණ දේපළ පිරියන සහ උපකරණ ලෙස සැලකෙයි. එසේම අමතර කොටස් සහ සේවා උපකරණ එක් දේපළ පිරියන සහ උපකරණ අයිතමයක් සමඟ පමණක් පාවිච්චියට ගත හැකි වන්නේ නම්, ඒවා දේපළ පිරියන සහ උපකරණ ලෙස සැලකෙයි.

17.6 ඇතැම් දේපළ, පිරියත සහ උපකරණවල කොටස් (උදා ගොඩනැගිල්ලක වහල) කුමානුකූලව කාලපරිච්ඡේදයකට වරක් පුතිශ්ඨාපනය කිරීමට සිදුවිය හැකිය. පුතිසම්පාදනය කළ කොටස මඟින්, අස්තිත්වයට අනාගත වර්ධක පුතිලාභ ලැබීම අපේක්ෂාකරන්නේ නම්, අස්තිත්වය එම පුතිසම්පාදනය කළ කොටස්, පිරිවැය දේපළ පිරියත සහ උපකරණ අයිතමයෙහි ධාරණ අගයට එකතුකළ යුතුය. එම ඉවත්කළ කොටස් වල **ධාරණ අගය** ඒවා වෙන් වෙන්ව ක්ෂය කරනු ලැබුවේද යනු නොතකමින්, 17.27 - 17.30 ඡේද වලට අනුකූලව **හඳුනාගැනීමෙන් බැහැර කළ යුතුය.** පුතිශ්ඨාපනය කළ කොටසෙහි ධාරණ අගය නිශ්චය කිරීම පුායෝගික නොවන්නේ නම්, අස්තිත්වය විසින් පුතිසම්පාදන පිරිවැය එය අත්පත්කර ගැනීමේ හෝ ගොඩනැගීමේ අවස්ථාවේ දැරීමට සිදුවිය හැකි පිරිවැය පිළිබිඹු කරන්නක් ලෙස භාවිතා කළ හැකිය. දේපළ පිරියත සහ උපකරණ අයිතමයක පුධාන උපාංගයන් ආර්ථික පුතිලාභ පරිභෝජනය කිරීමේ රටාවේ සැලකිය යුතු වෙනස්කම් තිබේනම් අස්තිත්වය වත්කමෙහි මුලික පිරිවැය, එහි පුධාන උපාංග වලට බෙදා වෙන්කළ යුතු අතර ඒ එක් එක් උපාංගය ඒවායේ **පුයෝජනවත් ජීවිතකාලය පුරා ක්ෂය කළයුතු බවටත්** 17.16 ඡේදයෙන් ඉඩ සලසා දෙයි.

මුල් හඳුනාගැනීමට පසුව මැනීම

17.15 අස්තිත්වයක් 17.15 අ ඡේදයෙහි දැක්වෙන පිරිවැය ආකෘතිය හෝ 17.15 ආ ඡේදයෙහි දැක්වෙන පුතාාගණන ආකෘතිය හෝ එහි ගිණුම්කරණ පුතිපත්තිය ලෙස තෝරාගත යුතු අතර එම පුතිපත්තිය දේපළ, පිරියත සහ උපකරණ සෑම පන්තියකටම භාවිතා කළ යුතුය. අනවශා පිරිවැය හෝ පුයත්නයන් නොදරා විශ්වාසනීය ලෙස සාධාරණ අගය මැනිය නොහැකි ආයෝජන දේපළ සඳහා අස්තිත්වයක් පිරිවැය ආකෘතිය භාවිතා කළ යුතුය. දේපළ, පිරියත සහ උපකරණ අයිතමයක එදිනෙදා සේවා කිරීමේ පිරිවැය, අස්තිත්වයක් එම පිරිවැය අදාල කාලපරිච්ඡේදයේ ලාහයෙහි හෝ අලාභයෙහි හඳුනාගත යුතුය.

පිරිවැය ආකෘතිය

17.15 අ. අස්තිත්වයක් විසින් සියළුම දේපළ, පිරියත සහ උපකරණ අයිතමය<u>ක් මු</u>ල්වරට හඳුනාගත් පසුව යම් සමුච්චිත ක්ෂය සහ යම් සමුච්චිත **හානිකරණ අලාහ** අඩුකළ පිරිවැයට මිණුම් කළ යුතුය. දේපළ පිරියත සහ උපකරණ අයිතමයන්, එදිනෙදා සේවා කිරීමෙහි පිරිවැය, එම පිරිවැය දරනු ලැබු කාලපරිච්ඡේදයෙහි ලාහයෙහි හෝ අලාහයෙහි අස්තිත්වය විසින් හඳුනාගත යුතුය.

පුතාහාගණන ආකෘතිය

- 17.15 අා. අස්තිත්වයක් විසින් දේපළ, පිරියත සහ උපකරණ පුතාාගණන දිනයෙන් පසුව වන සමුච්චිත ක්ෂය සහ පසුව වන හානිකරණ අලාභයන් ඇතොත් අඩුකළ පසු, සාධාරණ අගය වන විශ්වාසනීය ලෙස මැණිය හැකි සාධාරණ අගයට මැණිය යුතුය. වාර්තා කරනු ලබන කාලපරිච්ඡේදය අවසානයේ නිශ්චය කරනු ලැබූ සාධාරණ අගය ධාරණ අගයෙන් පුමාණාත්මක වෙනස් නොවන බවට සහතිකවිම පිණිස පුතාාගණනය පුමාණයක් නිතාත්වයක් අනුව කළ යුතුය. 11.27 11.32 ඡේදයන් සාධාරණ අගය නිශ්චය කිරීමේ උපදෙස් සපයයි. දේපළ පිරියත සහ උපකරණ එක් අයිතමයක් පුතාාගණනය කරන්නේ නම්, එම අයිතමය අයිතිවන දේපළ, පිරියත සහ උපකරණ සම්පූර්ණ පංතියම පුතාාගණනය කළ යුතුය.
- 17.15 ඇ. වත්කමක ධාරණ අගය, පුතාාගණනය කිරීමේ පුතිඵලයක් වශයෙන් වැඩිවේ නම්, වැඩිවීම අනෙකුත් විස්තීරණ ආදායම්හි හඳුනාගත යුතු අතර පුතාාගණන අතිරික්තය ශීර්ෂය යටතේ ස්කන්ධයෙහි සමුච්චිත කළ යුතුය. කෙසේ වෙතත් එය පුර්වයෙහි ලාභයෙහි හෝ අලාභයෙන් හැඳින්වු පුතාාගණන හානියක් පුතිවර්තනය කරන්නේ නම්, එම පුමාණයට වැඩිවීම ලාභයෙහි හෝ අලාභයෙහි හැඳින්විය යුතුය.
- 17.15 ඇ. පුතාහරුණනයේ පුතිඵලයක් වශයෙන් වත්කමක ධාරණ අගය අඩුවේනම් අඩුවීම ලාභයෙහි හෝ අලාභයෙහි හැදින්විය යුතුය. කෙසේ වෙනත්, එම වත්කම වෙනුවෙන් පුතාහරණන අතිරික්තයක තිබෙන යම් බැර ශේෂයක පුමාණය අඩුවීම අනෙකුත් විස්තීරණ ආදායම් හි හැදින්විය යුතුය. අනෙකුත් විස්තීරණ ආදායම් හි හැදින්විය යුතුය. අනෙකුත් විස්තීරණ ආදායම් හි හැදින්විය යුතුය. අනෙකුත් විස්තීරණ ආදායම් හි හැදින් වූ අඩු කිරීමෙන් පුතාහරණන අතිරික්තය ශීර්ෂය යටතේ ස්කන්ධයේ සමුච්චිත අගය අඩු වේ.

හෙළිදරව් කිරීම්

17.31 4.11 (අ) ඡේදය අනුව <u>නිශ්චය කරන ලද අදාළ වන සේ සැලකුනු</u> දේපළ, පිරියත සහ උපකරණ එක් එක් පන්තිය සඳහා ය. <u>වෙන් වෙන්ව සමුච්චිත ක්ෂය සහ හානිකරණ අඩුකළ පසු පිරිවැයට ගෙනයන</u> ආයෝජන දේපළ සඳහා පහත දැක්වෙන හෙළිදරව් කිරීම් කළ යුතුය.

- (අ)
- (ඉ) පහත දැක්වෙන වෙන්වෙන්ව පෙන්නුම් කෙරෙන අයුරින් වාර්තාකරන කාලපරිච්ඡේදය ආරම්භයෙහිත් අවසානයෙහිත් ධාරණ අගය සැසඳීමත්
 - (i)
 - (iv)
 17.15 ආ 17.15 ඇ ඡේදයන් යටතේ පුතාගණනයන්ගේ පුතිඵලයන් වන වැඩිවීම් හෝ

 අඩුවීම් සහ 27 වන කොටස පුකාරව අනිකුත් විස්තීරණ ආදායම් හි හැඳින්වූ හෝ

 පුතිවර්තනය කරන ලද හානිකරණ අලාභයන්
 - (iv) ලාභයෙහි හෝ අලාභයෙහි සාධාර<u>ණ</u> අගයට ගෙනයනු අගයෙහි විශ්වාසනීය මිණුමක් ඇත්තේ නම් ආයෝජන වත්කම් වලට මාරුකිරීම් (16.8 ඡේදය බලන්න.)
 - (vi)
- 17.32 අස්තිත්වය විසින් පහත සඳහන් දැ ද හෙළිදරව් කළ යුතුය.
 - (අ)
 - (ඇ) අස්තිත්වයකට, අනවශා පිරිවැයක් හෝ පුයත්නයක් නොමැතිව විශ්වාසනීය ලෙස සාධාරණ අගය මිණුම්කරණය කළ නොහැකි ආයෝජන දේපල තිබේනම්, එය ඒ බව සහ එම ආයෝජන දේපළ අයිතමයන් සඳහා සාධාරණ අගය මිණුම්කරණයට අනවශා පිරිවැය හෝ පුයත්නයක් දැරීමට විය හැකි හේතූන් හෙළිදරව් කළ යුතුය.
- 17.33 දේපළ, පිරියත සහ උපකරණ අයිතමයන් පුතාාගණන අගය මත පුකාශ කෙරේ නම්, පහත සඳහන් දෑ හෙළිදරව් කළ යුතුය.
 - (අ) පුතාගණනය බලාත්මක වූ දිනය,
 - (ආ) ස්වාධීන තක්සේරුකරුවෙකු සම්බන්ධ වුවේද,
 - (ආ) සාධාරණ අගයේ අයිතමයන් ඇස්තමේන්තු කිරීමේ දී භාවිතා කළ කුමයන් හා වැදගත් උපකල්පනයන්
 - (ඇ) සෑම පුතාහරුණනය කරන ලද දේපළ, පිරියත සහ උපකරණ පන්තියක් සඳහා එම වත්කම පිරිවැය ආකෘතිය මත ගෙන ගියේ නම්, හඳුන්වනු ලබන ධාරණ අගය, සහ
 - (ඉ) කාලපරිච්ඡේදය සඳහා වෙනස්වීම් සහ ශේෂය කොටස් හිමියන්ට බෙදා හැරීමට එරෙහිව ඇති බාධකයන් පෙන්වමින් පුතාහාරණන අති්රික්තය

18 වැනි කොටසට සංශෝධනයන් කීර්තිනාමය හැර අනිකුත් අස්පෘශා වත්කම්

18.8 සහ 18.20 ඡේදයන් සංශෝධනය කර ඇත. ඉවත් කරන ලද පාඨයන් කපා හැර ඇත. නව පාඨයන් යටින් ඉරි ඇඳ ඇත.

වාාපාර සංයෝජනයක කොටසක් ලෙස අත්පත් කර ගැනීම

- 18.8 වාහපාර සංයෝජනයකදී අත්පත් කරගනු ලබන අස්පෘශා වත්කමක් එහි සාධාරණ අගය සැනෙන තරම් විශ්වාසනීය ලෙස මිනුම් කළ හැකි බැවින්, අත්පත් කර ගැනීමේ දිනයේදී අනවශා පිරිවැය හෝ පුයත්නයක් නොදරා විශ්වාසනීය ලෙස මිනුම් කළ නොහැකි වන්නේ නම් හැර වත්කමක් ලෙස හඳුනාගනු ලබයි. කෙසේ වුවද, වාහපාර සංයෝජනයකද අත්පත්කරගත් අස්පෘශා වත්කමක් එය නෙතික හිවිසුම් ගත අයිතීන් කෙරෙන් පැනනගින වීම එහි සාධාරණ අගය විශ්වාසදායී ලෙස මැනිය නොහැකි නිසා එක්කෝ වත්කම
 - (අ) කීර්තිනාමයෙන් වෙන්කළ නොහැකි වීම, හෝ
 - ((අං) කීර්තිනාමයෙන් වෙන්කළ හැකි වුවද, එයට සමාන වත්කම්වලට ඉතිහාසයක් හෝ නුවමාරු ගණුදෙනු

පුයෝජනවත් ජීවිතකාලය මත කුමක්ෂය

18.20 විශ්වාස කළ හැකි අයුරින් අස්පෘශා වත්කමක පුයෝජනවත් ජීවිතකාලය ඇස්නමේන්තු කිරීමට අස්තිත්වයකට විශ්වාසදායී ලෙස ස්ථාපනය කළ නොහැකිනම්, ජීවිතකාලය හොඳම කළමනාකාරිත්වයේ ඇස්තමේන්තුන් මත නිශ්චය කෙරේ යැයි උපකල්පනය කළයුතු නමුත් එය වර්ෂ දහයක් ඉක්මවිය යුතු නැත.

19 වැනි කොටසට සංශෝධනයන් වහාපාර සංයෝජන සහ කීර්තිනාමය

19.2, 19.11, 19.14 - 19.15, 19.23 සහ 19.25 - 19.26 ඡේදයන් සංශෝධනය කර ඇත. ඉවත්කරන ලද පාඨයන් කපා හැර ඇත. නව පාඨයන් යටින් ඉරි ඇඳ ඇත.

මෙම කොටසේ විෂය පථය

- 19.2 පහත සඳහන් අවස්ථා හැර, අනෙකුත් සියළුම වහාපාර සංයෝජනවල ගිණුම්කරණය මේ කොටසින් විශේෂයෙන් සඳහන් කෙරේ.
 - (අ) පොදු **පාලනය** යටතේ අස්තිත්වයන් හෝ **වාහපාර** සංයෝජනය, සංයෝජනය කරනු ලබන සියඑම අස්තිත්වයන් හෝ වාහපාර වාහපාර සංයෝජනය වීමට පෙරත් ඊට පසුවත් අවසානයේදී එකම පාර්ශවයක් හෝ පාර්ශවයන් මඟින් පාලනය කරනු ලැබීමත්, පාලනය අස්ථිර නොවීමත්, පොදු පාලනය යනුවෙන් අදහස් කෙරෙයි.
 - (අා)

වාාපාර සංයෝජනයක පිරිවැය

- 19.11 අත්පත් කරගන්නා විසින් වහාපාර සංයෝජනයෙහි පිරිවැය පහත දැක්වෙන දෑ වල සමුච්චිතයට මැනිය යුතුය.
 - (අ) අත්පත් කරගැනීමට භාජනය වනු ලබන්නාගේ පාලනයට නුවමාරුවට අත්පත් කරගැනීමට අත්පත් කරගන්නා විසින් දෙන ලද වත්කම්, දරන ලද හෝ පවරගත් වගකීම් සහ නිකුත්කරන ලද ස්කන්ධ උපකරණවල හුවමාරුව සිදුවන දිනට සාධාරණ අගය එකතු කළ,
 - (අා)

ව**ාාපාර සංයෝජනයක පිරිවැය අත්පත්කරගත් වත්කම් සහ** වගකීම්වලටත් පවරාගත් අසම්භාවා වගකීම් වලටත් වෙන් කිරීම.

- 19.14 <u>පහත සඳහන් අවස්ථාවන්හිදී හැර</u> අත්පත් කරගන්නා දිනට අත්පත් කරගන්නා විසින් අත්පත්කර ගැනීමට හාජනයවන්නාගේ හඳුනාගත හැකි වත්කම් සහ වගකීම්ද 19.20 15 ඡේදයෙහි හඳුනාගැනීමේ නිර්ණායක සපුරාලන අසම්භාවා වගකීම් සඳහා පුතිපාදන ද හඳුනාගෙන වනපාර සංයෝජනයක පිරිවැය එදිනට සාධාරණ අගයට වෙන්කළ යුතුය.
 - (අ) වාාපාර සංයෝජනයකදී අත්පත්කරගන්නා ලද වත්කම් සහ භාරගන්නා ලද වගකීම් කෙරෙහි උද්ගතවන විලම්භීත බදු වත්කමක් හෝ වගකීමක් 29 වන කොටස ආදායම් බදු පුකාරව හඳුනාගැනීම සහ මිණුම්කරණය කළ යුතුය.
 - (ආ) අත්පත් කර ගනු ලබන්නාගේ සේවා නියුක්ති පුතිලාභයන් හා සබැඳි, වගකීමක් හෝ (වත්කමක් තිබේ නම්) 28 වන කොටස සේවා නියුක්ති පුතිලාභයන් පුකාරව හඳුනාගැනීම සහ මිණුම්කරණය කළ යුතුය.

වාාපාර සංයෝජනයෙහි පිරිවැය සහ එසේ හඳුනාගන්නා ලද අත්පත් කර ගනු ලබන්නාගේ හඳුනාගත හැකි වත්කම්, වගකීම් හා අසම්භාවා වගකීම් වෙනුවෙන් පුතිපාදන අතර කිසියම් වෙනසක් 19.22 - 19.24 ඡේද වලට අනුව (කීර්තිනාමය ලෙස හෝ සෘණ කීර්තිනාමය ලෙස) ගිණුම්ගත කළ යුතුය. අත්පත්කර ගැනීමට භාජනයවන්නාගේ පාලනයට අයත් නොවන ඇල්මක් ඇතොත්, අත්පත් කර ගැනීමට භාජනයවන්නාගේ හඳුනාගත හැකි ශුද්ධ වත්කම් වල හඳුනාගත් කොටසට පුතිපුමාණානුකුලව මිණුම්කරණය කළ යුතුය.

- 19.15 අත්පත් කර ගැනීමට භාජනයවන්නාගේ අත්පත් කරගනු ලබන දිනට හඳුනාගත හැකි වත්කම්, වගකීම් හා අසම්භාවා වගකීම් අත්පත් කරගන්නා විසින් වෙන් කොට හඳුනාගත යුත්තේ, ඒවා එම දිනට පහත දැක්වෙන නිර්ණායක සපුරා ලන්නේ නම් පමණකි.
 - (අ)
 - (ඇ) අස්පෘශා වත්කමක් නෝ අසම්භාවා වගකීමක් සම්බන්ධයෙන්, එහි සාධාරණ අගය, <u>අනවශා</u> පිරිවැය හෝ පුයත්නයක් නොදරා විශ්වාසදායක ලෙස මැණිය හැකිවීම.
 - (ඈ) අසම්භාවා වගකීමක් සම්බන්ධයෙන් එහි සාධාරණ අගය විශ්වාසදායක ලෙස මැණිය හැකිවීම.

කීර්තිනාමය

- 19.23 අාරම්භක හඳුනාගැනීමෙන් පසුව, පවරා ගන්නා විසින් වහාපාර සංයෝජනයකදී පවරාගනු ලබන කීර්තිනාමය මැනිය යුත්තේ පිරිවැයෙන් සමුච්චිත **කුමක්ෂය** සහ සමුච්චිත **හානිකරණ** අලාභ අඩුකළ පසුවය.
 - (අ) කීර්තිනාමය කුමක්ෂය කිරිමේදී අස්තිත්වයක් විසින් 18.19 18.24 ඡේදවල මුලධර්ම අනුගමනය කළ යුතුය. කීර්තිනාමයෙහි ප්‍රයෝජනවත් ජිවිතකාලය විශ්වාසනීය ලෙස ඇස්තමේන්තු ස්ථාපනය කළ නොහැකි නම්, එහි ජිවිත කාලය, කළමනාකාරිත්වයේ හොඳම ඇස්තමේන්තුව පදනම් කරගෙන නිශ්චය කළයුතු වුවත්, එය වර්ෂ දහයක් නොඉක්මවිය යුතුය. අනුමාන කරනු ලබයි.
 - (අා)

වාර්තාකරන කාලපරිච්ඡේදය තුළ සිදුකරන ලද වාහපාර සංයෝජනය(න්) සඳහා

- 19.25 කාලපරිච්ඡේදය තුල සිදුකරන ලද සෑම වනාපාර සංයෝජනයක් වෙනුවෙන් අත්පත්කරගන්නා විසින් පහත සඳහන් දෑ හෙළිදරව් කළ යුතුය.
 - (අ)
 - (උ) අත්පත්කරගනු ලබන්නා ලබන්නාගේ අත්පත්කරගන්නාගේ සංයෝජන මෙහෙයුම් වලින් අපේක්ෂිත උපච්ඡේදයන් හෝ 19.15 ඡේදය අනුව, හඳුනා නොගන්නා ලද, අස්පෘශා වත්කම් හෝ අනිකුත් අයිතමයන් වැනි හඳුනාගන්නා ලද කීර්තිනාමය සැදී ඇති කරුණු පිළිබඳ ගුණාත්මක විස්තරයක්

සියළුම වාාපාර සංයෝජනයන් වෙනුවෙන්

- 19.26 අත්පත් කර ගන්නෙකු විසින් වාර්තාකරනු ලබන කාලපරිච්ඡේදය ආරම්භයෙහිත් අවසානයෙහිත් කිර්තිනාමයෙහි පුයෝජනවත් කාලයන් සහ ධාරණ අගයන්හි සැසදීමක් පහත සඳහන් දෑ වෙන වෙනම පෙන්නුම් කරමින් හෙළිදරව් කළ යුතුය.
 - (ප)

20 කොටසට සංශෝධනයන් කල්බදු

20.1 සහ 20.3 ඡේදයන් සංශෝධනය කර ඇත. ඉවත්කරන ලද පාඨයන් කපා හැර ඇත. නව පාඨයන් යටින් ඉරි ඇඳ ඇත.

මෙම කොටසෙහි විෂය පථය

- 20.1 පහත සඳහන් දෑ හැර සියළුම **කල්බදු** ගිණුම්කරණය මේ කොටසින් ආවරණය වෙයි.
 - (අ)
 - (ඉ) කල්බදු වත්කමෙහි මිල වෙනස්වීම්, විදේශ විනිමය අනුපාතික වෙනස්වීම්, විචලා <u>වෙළඳපොල.</u> පොලී අනුපාතිකයන් පදනම් වන කල්බදු ගෙවීම්වල වෙනස්වීම් හෝ පුතිපාර්ශ්වකරුවන්ගෙන් එක් පාර්ශවයක පැහැර හැරීමක් කෙරෙහි වෙනස්වීම් වලට අදාල නොවන ගිවිසුම් කොන්දේසි නිසා කල්බදු දිමනාකරුට හෝ කල්බදු ගැණුම්කරුට අලාභ විදීමට සිදුවන කල්බදු (12.3 (ඊ) ඡේදය බලන්න.)

(ඊ)

20.3 සමහර බැහැරින් ලබාගැනීමට දුරකථන කොන්තුාත්තුවක් වැනි, පරිමා පරිහරණ අයිතිය සැපයෙන වැඩ පිළිවෙලවල් සහ ගැණුම් හෝ ගෙවීම් කොන්තුාත්තු වැනි නීතිමය වශයෙන් කල්බදු ස්වරූපය නොගන්නා නමුත් මුදලින් ගෙවීමෙක් වෙනුවෙන් වත්කම් පාවිච්චි කිරීමේ අයිතිය පැවරෙයි. එවැනි වැඩ පිළිවෙලවල් හරයක් වශයෙන් වත්කම් කල්බදු කිරීමක් වනුයෙන් මෙම කොටස යටතේ ගිණුම් ගත කළ යුතුමය.

21 වැනි කොටසට සංශෝධනයන්, පුතිපාදන සහ අසම්භාවානා

21.6 ඡේදය සංශෝධනය කර ඇත. ඉවත් කරන ලද පාඨයන් කපා හැර ඇත. නව පාඨයන් යටින් ඉරි ඇඳ ඇත.

අසම්භාවා වත්කම් පිළිබඳ හෙළිදරව් කිරීම්

21.16 ආර්ථික පුතිලාභ ගලාඒමක් (එසේ නොවීමට වඩා අපේක්ෂා කළ හැකි වීමක්) වන්නේ වුවද ඇත්ත වශයෙන්ම එසේ නිගමනය කළ නොහැකිවීම අස්තිත්වය විසින් **වාර්තාකරන ලද කාලපරිච්ඡේදය** අවසානයට අසම්භාවා වත්කම්වල ස්වභාවය විස්තරාත්මකව හෙළිදරව් කළයුතු අතර, පුයෝගික වන විට අනවශා පිරිවැයක් හෝ වියදමක් දැරීමකින් තොරව 21.7 -21.11 ඡේදවල දක්වා ඇති මුලධර්මවලට අනුකූලව ගිණුම් කළ ඒවායෙහි මුලා බලපෑම් වල ඇස්තමේන්තුවක් ද ඉදිරිපත් කළ යුතුය. මෙම හෙළිදරව් කිරීම පුංයෝගික නොවන විට එවැනි ඇස්තමේන්තුවක් සඳහා අනිසි පිරිවැය හෝ පරිශුමයක් ඇත්තම් අස්තිත්වය ඒ බවද, ඇස්තමේන්තු කිරීමට අනිසි පිරිවැය හෝ පරිශුමයක් දැරීමට විය හැකි හේතුන්ද හෙළිදරව් කළ යුතුය. ඒ බව සඳහන් කළ යුතුය.

22 කොටසට සංශෝධනයන්, වගකීම් හා ස්කන්ධය

22.8 - 22.9, 22.15 සහ 22.17 - 22.18 ඡේදයන් සංශෝධනය කර ඇත. 22.3 අ, 22.15 අ - 22.15 ඇ සහ ඒවායේ ශීර්ෂ පාඨයන් 22.18 අ - 22.18 ආ සහ 22.20 සහ ඒවායේ ශීර්ෂ පාඨයන් එකතු කර ඇත. ඉවත් කර ඇති පාඨයන් කපා හැර ඇත. නව පාඨයන් ශරීත් ඉරි ඇඳ ඇත.

සාධන පතුයක් වගකීම් හෝ ස්කන්ධයන් ලෙස වර්ගීකරණය

22.3 අ. ගිවිසුම් වැඩ පිළිවෙලක නීතිමය ආකෘතිය අනුවම නොව, ගිවිසුමේ හරයට අනුකූලව සහ මුලා වගකීමක සහ ස්කන්ධයක නිර්වචනයට අනුකූලව අස්තිත්වයක් විසින් මුලා සාධනපතු වර්ගීකරණය කළ යුතුය. ගිවිසුම් බන්ධනයක් නිරාකරණය කිරීම සඳහා මුදල් හෝ වෙනත් මූලා වත්කම් දීමෙන් වැලකී සිටීමේ කොන්දේසි විරහිත අයිතියක් නොතිබේ නම් හැර, එම බැදීම මුලා වගකීමක නිර්වචනය සපුරාලන අතර, 22.4 ඡේදයට අනුකූලව ස්කන්ධ සාධනපතු ලෙස වර්ගීකරණය කරන ලද සාධනපතුයන් හැර අස්තිත්වය විසින් එසේ වර්ගීකරණය කළ යුතුය.

කොටස් හෝ වෙනත් ස්කන්ධ සාධනපතු මුල්වතාවට නිකුත් කිරිම

- 22.8 අස්තිත්වයක්, වාාපාර සංයෝජනයක කොටසක් වශයෙන් නිකුත්කරන ලද හෝ 22.15 අ 22.15 ආ ජේද පුකාරව ගිණුම්ගත කරනු ලබන ස්කන්ධ සාධනපතු මැනිය යුත්තේ ලැබු සහ ලැබිය යුතු මුදල් හෝ අනිකුත් සම්පත් වල සාධාරණ වටිනාකමෙන් ස්කන්ධ සාධනපතු නිකුත් කිරීම සඳහා වැය වු සාජු ගණුදෙනු පිරිවැය අඩු කිරීමෙනි. ගෙවීම් විලම්භනය කර ඇති අවස්ථාවක මුදලේ කාල අගය පුමාණාත්මක වූ විට මූලික මැනීම විය යුත්තේ වර්තමාන අගය පදනම මතය.
- 22.9 අස්තිත්වයක් විසින් ස්කන්ධ ගණුදෙනුවේ ගණුදෙනු පිරිවැය ස්කන්ධයෙන් අඩු කොට එයට අදාල ආදායම් බදු පුතිලාභය ගලපා ගිණුම්ගත කළ යුතුය. <u>ගණුදෙනු පිරිවැයට අදාළ ආදායම් බද්ද, 29 වන</u> කොටස ආදායම් බදු පුකාරව ගිණුම් ගත කළ යුතුය.

පරිවතා ණය හෝ ඒ හා සමාන සංයුක්ත මූලා සාධන පතු

22.15 සාධනපතු නිකුත් කිරීමෙන් පසු කාලපරිච්ඡේදවලදී අස්තිත්වය විසින් වගකීම් සංචරකය පහත දැක්වෙන අයුරු ගිණුම් ගත කළ යුතුය.

- (අ) වගකීම් සංචරකය 11.9 ඡේදයේ කොන්දේසි සපුරාලන්නේ නම්, 11 කොටස මූලික මුලා සාධනපතු පුකාරව, මෙම අවස්ථාවලදී, අස්තිත්වය **සඵල පොලීකුමය** භාවිතාකරමින් වගකීම් සංචරක සහ පරිනතවීමේදී ගෙවිය යුතු මුල් මුදල අතර කිසියම් වෙනසක් අතිරේක පොලී වියදමක් ලෙස කුමානුකුලව හඳුනාගත යුතුය. (11.15 - 11.20 ඡේද බලන්න.) මෙම කොටසට වන පරිශිෂ්ඨයේ, වගකීම් සංචරකය 11.9 ඡේදයේ කොන්දේසින් සපුරාලන විට, පරිවර්තා ණය නිකුත්කරන්නා ගිණුම්කරණ ආකාරය පිළිබඳ නිදර්ශන දැක්වේ.
- (ආ) <u>වගකීම් සංචරකය 11.9 ඡේදයේ කොන්දේසි සපුරාලන්නේ නැත්නම්, 12 කොටස වන අනිකුත්</u> මූලා සාධනපතු අනුකූලව

ස්කන්ධ උපකරණයන් සමග මූලය වගකීම් ශූනාඃ කිරීම

- 22.15 අ. අස්තිත්වයක් ණයහිමියකු සමඟ මුලා වගකිම් මත කොන්දේසි නැවත සාකච්ජා කිරීමේ පුතිඵලයක් වශයෙන්, වගකීම අස්තිත්වය ණයහිමියාට ස්කන්ධ සාධනපතු නිකුත් කිරීමෙන් සහමුලින් හෝ අර්ධ වශයෙන් ශුනා කර ගනු ඇත. ස්කන්ධ සාධන පතු නිකුත් කිරීම 11.38 ඡේදය පුකාරව පුතිශ්ඨාවක් වනු ඇත. අස්තිත්වය නිකුත්කරන ලද ස්කන්ධ සාධනපතු ඒවායේ සාධාරණ අගය මත මිණුම්කරණය කළ යුතුය. කෙසේ වෙනත් නිකුත්කරන ලද ස්කන්ධ සාධනපතුයන්ගේ සාධාරණ අගය අනිසි පිරිවැය හෝ පරිශුමයක් නොදරා විශ්වාසනීය ලෙස මිණුම්කරණය කළ නොහැකි නම්, ස්කන්ධ සාධනපතුයන් ශුනා කරන ලද මුලා වගකීමේ සාධාරණ අගය මත මිණුම්කරණය කළ යුතුය. 11.36 11.38 ඡේදයන් පුකාරව, අස්තිත්වය මුලා වගකීම හෝ මුලා වගකීමේ කොටස හඳුනාගැනීමෙන් ඉවත් කළ යුතුය.
- 22.15 ආ. ගෙවන ලද පුතිශ්ඨාවේ කොටසක් වගකීමේ ඉතිරි කොටසේ කොන්දේසි වෙනස් කිරීමක් වන්නේ නම් අස්තිත්වය ගෙවන ලද පුතිශ්ඨාව වගකීමේ ශූනාා කරන ලද කොටස හා ගෙවීමට ඇති ඉතිරි කොටස අතර වෙන්කළ යුතුය. මෙම වෙන්කිරීම සාධාරණ පදනමක් මත විය යුතුය. වගකීමේ ඉතිරි කොටස පුමාණාත්මක ලෙස වෙන්ස්කර තිබේ නම්, අස්තිත්වය විසින් වෙනස් කිරීම 11.37 ඡේදය අනුව වගකීම වෙනස් කිරීම ශූනාා කිරීමක් හා නව වගකීමක් හඳුනාගැනීමක් ලෙස ගිණුම්කරණය කළ යුතුය.
- 22.15 ඇ. 22.15 අ 22.15 ආ ඡේදයන් පහත තත්වයන් යටතේ වන ගණුදෙනු සඳහා අස්තිත්වයක් විසින් භාවිතා නොකළ යුතුය.
 - (අ) ණයහිමියා ඍජු හෝ වකු කොටස් හිමියකු වන අතර ඍජු හෝ වකු කොටස් හිමියෙකුගේ තත්වයෙන් කටයුතු කිරීම
 - (ආ) ණයහිමියා සහ අස්තිත්වය ගණුදෙනුවට පෙර හා පසුව එකම පාර්ශවය හෝ පාර්ශවයන් විසින් පාලනය කරනු ලබන්නේ නම් සහ ගණුදෙනුවේ හරය ලෙස ස්කන්ධ විභාජනයක් හෝ ස්කන්ධයට දායකත්වයක් ඇතුලත් වීම.
 - (ඇ) මුලා වගකීමේ ආරම්භක කොන්දේසිවලට අනුකූලව ස්කන්ධයන් නිකුත් කිරීමෙන් මුලා වගකීම ශූනා කෙරේ නම්, (22.13 - 22.15 ඡේදයන් බලන්න.)

අයිතිකරුවන්ට බෙදාහැරීම

- 22.17 අස්තිත්වයක් එහි අයිතිකරුවන්ට (<u>එහි ස්කන්ධ සාධනයන් දරන්නන්ට</u>) කරන බෙදාහැරීම් ආදායම් බදු පුතිලාහ ගැලවීමෙන් පසු ස්කන්ධයෙන් අඩුකළ යුතුය. ලාහාංශ මත රඳවා ගැනීමේ බද්ද සම්බන්ධව ගිණුම්කරණ ආකාරය පිළිබඳ උපදේශන 29.26 ඡේදය යටතේ ලබාදී ඇත. අයිතිකරුවන්ට බෙදාහැරීම් සම්බන්ධයෙන් වන ආදායම් බද්ද 29 වන කොටස පුකාරව ගිණුම් ගතකළ යුතුය.
- 22.18 අතැම් විට මුදල් වෙනුවට වත්කම් අස්තිත්වයක් ලාහාංශ වශයෙන්, අයිතිකරුවන්ට බෙදාහැරීම් (මුදල් <u>- නොවන බෙදාහැරීම්)</u> කරනු ලැබේ. එවන් බෙදාහැරීමක් අස්තිත්වය පුකාශයට පත්කළ විට, සහ මුදල් නොවන වත්කම් අයිතිකරුවන්ට බෙදාහැරීමට බැඳීමක් ඇතිවිට එය වගකීමක් ලෙස හඳුනාගත යුතුය. 22.18 අ ඡේදයෙහි කොන්දේසි නොසපුරන්නේ නම්, බෙදා හැරීමට නියමිත වත්කම්වල සාධාරණ අගය මත වගකීම වාර්තා කළ යුතුය. සෑම **වාර්තාකරන කාලපරිච්ඡේදයක්** අවසානයේදී සහ නිරවුල් කරන ලද දින බෙදාහරින ලද වටිනාකමට කරන ගැලපුමක් ලෙස සලකා ස්කන්ධයේ සිදුවු යම් හඳුනාගත් වෙනස්වීම් සමඟ අස්තිත්වය සමාලෝචනය කර ගෙවිය යුතු ලාභාංශවල ධාරණ අගය බෙදාහැරිය යුතු වත්කම්වල සාධාරණ අගයේ වෙනස්වීම පිළිබිඹුවීමට ගැලපිය යුතුය. අස්තිත්වය ගෙවිය යුතු ලාභාංශ නිරවුල් කරන විට, බෙදාහරින ලද වත්කම් වල ධාරණ අගයේ සහ ගෙවිය යුතු ලාභාංශවල ධාරණ අගයේ ඇති වෙනසක් ලාභයේ හෝ අලාභයෙහි හඳුනාගත යුතුය.

- - 22.18 අ. බෙදාහරින වත්කම්වල සාධාරණ අගය, අනිසි පිරිවැය හෝ පරිශුමයක් නොදරා විශ්වාසදායී ලෙස මැනිය නොහැකි නම්, වගකීම බෙදාහරින වත්කම් වල ධාරණ අගය මත මිණුම්කරණය කළ යුතුය. නිරවුල් කිරීමට පෙරාතුව බෙදාහරින වත්කම්වල සාධාරණ අගය අනිසි පිරිවැය හෝ පරිශුමයක් නොදරා විශ්වාසදායී ලෙස මැනිය හැකි නම්, වගකීම බෙදාහරින වටිනාකමට, අනුරූප ගැලපීමක් සහිතව සාධාරණ අගය මත පුතිමිණුම්කරණය සහ 22.18 ඡේදය පුකාරව ගිණුම්ගත කිරීම කෙරේ.
 - 22.18 ආ. එකම පාර්ශවය හෝ පාර්ශවයන් විසින් බෙදාහැරීමට පෙර හා පසුව අවසාන වශයෙන් පාලනය කරනු ලබන, මූලාා නොවන බෙදාහැරීමක් සඳහා 22.18 - 22.18 අ ඡේදයන් අදාල නොවේ. මෙම වාතිරේඛය බෙදාහැරිම කරන අස්තිත්වයක වෙන් වශයෙන් වන, තනි සහ ඒකාබද්ධ මුලා පුකාශනයන්ට අදාළ වේ.

හෙළිදරව් කිරීම

22.18 - 22.18 අ ඡේද පුකාරව බෙදාහරිනු ලබන වත්කමක සාධාරණ අගය අනිසි පිරිවැය හෝ පරිශුමයක් 22.20 නොදරා විශ්වාසදායී ලෙස මැනිය නොහැකි නම් අස්තිත්වය ඒබව සහ විශ්වාසදායී සාධාරණ අගය මිණුම්කරණයක් සඳහා අනිසි පිරිවැය හෝ පරිශුමයක් දැරීමට විය හැකි හේතුන් හෙළිදරව් කළ යුතුය.

26 වැනි කොටසට සංශෝධනයන් කොටස් පදනම් ගෙවීම්

26.1, 26.9, 26.12, 26.16 - 26.17 සහ 26.22 ඡේදයන් සහ ඒවායේ සබැඳි ශිර්ෂ පාඨයන් සංශෝධනය කර ඇත. 26.1 අ - 26.1 ආ ඡේදයන් එකතුකර ඇත. ඉවත්කරන ලද පාඨයන් කපා හැර ඇත. නව පාඨයන් යටින් ඉරි ඇඳ ඇත.

මෙම කොටසෙහි විෂය පථය

- ස්කන්ධ වලින් හෝ මුදලින් නිරවුල් කෙරෙන හෝ වැඩ පිළිවෙලහි කොන්දේසි අනුව අස්තිත්වයට 26.1 ගණුදෙනුව මුදලින් (හෝ අනෙකුත් වත්කම් වලින්) හෝ ස්කන්ධ සාධනයන් නිකුත් කිරිමෙන් නිරවුල් කළ හැකිවීමේ තේරීමක් ඇති ඒවාද ඇතුළත්ව සියඑම **කොටස් පදනම් කරගත් ගණුදෙනු** ගිණුම්කරණය මෙම කොටසින් විශේෂයෙන් සඳහන් කරනු ලබයි.
 - (අ) අස්තිත්වයේ ස්කන්ධ සාධන පතු (කොටස් හෝ කොටස් විකල්ප ඇතුළුව) සඳහා පුතිශ්ඨාව ලෙස අස්තිත්වයට භාණ්ඩ හෝ සේවා අත්පත් කරගන්නා ස්කන්ධවලින් නිරවල් කරන කොටස් පදනමේ ගෙවීම් ගණුදෙනු, සහ
 - (ආ) අස්තිත්වයේ කොටස් හෝ අස්තිත්වයේ වෙනත් ස්කන්ධ සාධනපතුවල මිල ගණන් වටිනාකම පදනම් කරගත් මිල ගණන් මත ගෙවීම් කිරීම සඳහා භාණ්ඩ හෝ සේවා සැපයුම්කරුවන්ට වගකීමක් ඇතිවන සේ අස්තිත්වය හාණ්ඩ හෝ සේවා මිලදී ගැනීමක් සිදුවන මුදලින් නිරවුල් කරන කොටස් පදනම් ගෙවීම් ගණුදෙනු, සහ
 - වැඩ පිළිවෙලේ කොන්දේසි අනුව අස්තිත්වයට භාණ්ඩ හෝ සේවා සැපයුම්කරුට ගණුදෙනුව <u>මුදලින් නිරවුල් කරනවාද (නොවෙනස් වන්කම්) එසේ නැත්නම් ස්කන්ධ සාධන පනු නිකුත් කිරීම</u> මගින් නිරවල් කරන්නේද යන්න තෝරා ගැනීමට ඉඩ සලසන ආකාරයට අස්තිත්වයට භාණ්ඩ හෝ සේවා ලැබීමේ හෝ අන්පන් කර ගැනීමේ ගණුදෙනු
- 26.1 අ. කොටස් පදනම් ගෙවීමේ ගණුදෙනුවක් සමුහයේ වෙනත් අස්තිත්වයක් (හෝ සමුහයේ ඕනෑම අස්තිත්වයක කොටස් හිමියකු) විසින් භාණ්ඩ හෝ සේවාවන් ලබා ගන්නා අස්තිත්වය වෙනුවෙන් නිරවුල් කළ හැකිය. මෙම කොටස එසේම
 - එම සමූහයේ වෙනත් අස්තිත්වයක් (හෝ සමූහයේ ඕනෑම අස්තිත්වයක කොටස්හිමියකු) විසින් කොටස් පදනම් ගෙවීමේ ගණුදෙනුවක් නිරවල් කිරීමට බැදී ඇති භාණ්ඩ හෝ සේවාවන් ලබා ගන්නා, හෝ
 - (ආ) සමුහයේ වෙනත් අස්තිත්වයක් විසින් භාණ්ඩ හෝ සේවාවන් ලබාගන්නා විටදි ගණුදෙනුව අස්තිත්වයට සපයන ලද භාණ්ඩ හෝ සේවාවන් සඳහා පැහැදිලිවම ගෙවීමක් නොවන අරමුණක් සඳහා නොවේ නම්, කොටස් පදනම් ගෙවීමේ ගණුදෙනුවක් නිරවුල් කිරීමට බැඳීමක් ඇති අස්තිත්වයකටද අදාල වේ.

26.1 ආ. නිශ්චිතව හඳුනාගත නොහැකි භාණ්ඩ හෝ සේවාවන් නොමැති විටකද භාණ්ඩ හෝ සේවාවන් ලැබුණ (හෝ ලැබෙන) බව අනිකුත් කරුණු වලින් පෙන්නුම් කෙරෙන විටකදී මෙම කොටස අදාල වේ. (26.17 ඡේදය බලන්න.)

මිණුම් කිරීම් මුලධර්ම

- 26.9 ස්කන්ධ උපකරණ පුදානය සේවකයින් සේවය හෝ කාර්ය සාධනය සම්බන්ධයෙන් නියමිත **පවරා** ගැනීමේ කොන්දේසි සපුරාලීමට යටත්ව සිදුවිය හැකිය. උදාහරණයක් වශයෙන් සේවකයකුට පුදානය කරනු ලබන කොටස් හෝ කොටස් විකල්ප, කිසියම් නිශ්චිත කාලපරිච්ඡේදයක් සේවකයා අස්තිත්වයේ සේවයේ නිරත විය යුතුවීමේ දර්ශීය කොන්දේසියට යටත්වීම <u>සේවය සම්බන්ධයෙන් නියමිත පවරා ගැනීමේ කොන්දේසියකට උදාහරණයකි.</u> අස්තිත්වය විශේෂිත ලාභ වර්ධනයක් (වෙළඳපල නොවන හිමිකම් ලැබීමේ කොන්දේසියක්) සපුරා ගැනීම හෝ අස්තිත්වයේ කොටස් මිලෙහි (වෙළඳපල හිමිකම් ලැබීමේ කොන්දේසියක්) විශේෂිත වර්ධනයක් වැනි කාර්ය සාධනයන් තාප්ත කිරීමේ කොන්දේසි තිබිය හැකිය. කාර්ය සාධනයන් සම්බන්ධයෙන් නියමිත පවරා ගැනීමේ කොන්දේසිවලට උදාහරණයන්ය. පවරා ගැනීමේ කොන්දේසින් පහත දැක්වෙන අයුරින් ගිණුම්කරණය කරනු ලැබේ.
 - (අ) පැවරීමට අපෙක්ෂා කරන ස්කන්ධ සාධනපතු සංඛාාව ඇස්තමේන්තු කිරීමේදී ෂාකලාපයෙන්ම සේවක සේවාවට හෝ වෙළඳපල නොවන කාර්ය සාධක කොන්දේසිවලට අදාලවන සියළුම පැවරීමේ කොන්දේසි සැලකිල්ලට ගත යුතුය. අනතුරුව අවශාවන්නේ නම් නවතම තොරතුරු වලට අනුව පැවරීමට ඇස්තමේන්තු කරනු ලැබ ඇති ස්කන්ධ ඒකක සංඛාාව කලින් ඇස්තමේන්තුවෙන් වෙනස්වන්නේ නම් අස්තිත්වය එම ඇස්තමේන්තුව පුතිශෝධනය කළ යුතුය. පැවරීම සිදුකරන දින දි අස්තිත්වය අවසානයේදී පවරනු ලබන ස්කන්ධ සාධන පතු සංඛාාවට සමාන වන පරිදි ඇස්තමේන්තුව පුතිශෝධනය කළ යුතුය. ලේවක සේවයට හෝ වෙළඳපල නොවන කාර්යසාධන කොන්දේසින් හා සබැඳි පවරා ගැනීම් කොන්දේසි මිණුම්කරණ දිනයේදී කොටස් කොටස් විකල්ප හෝ අනෙකුත් ස්කන්ධ සාධනපතුයන්ගේ සාධාරණ අගය ඇස්තමේන්තු කිරීමේදී සැලකිල්ලට නොගත යුතුය.
 - (ආ) කොටස් නෝ කොටස් විකල්ප වල <u>හෝ අනෙකුත් ස්කන්ධ සාධන පතුයන්ගේ</u> සාධාරණ අගය, මිණුම් කරනු ලබන දිනට ඇස්තමේන්තු කිරීමේදී <u>අනෙකුත් සියඑම පවරා ගැනීමේ කොන්දේසි</u> සපුරා තිබේනම්, වෙළඳපල හෝ වෙළඳපල නොවන පවරා ගැනීමේ කොන්දේසිවල පුතිඑලය කුමක් වුවත්, ඇස්තමේන්තු <u>කළ සාධාරණ අගයට</u> පසුව වන ගැලපිළි නොමැතිව සියඑම වෙළඳපල පැවරීම් හෝ නොපැවරීම් කොන්දේසි සැලකිල්ලට ගත යුතුය.

ස්කන්ධ සාධන පතු පුදානය කරනු ලැබූ නියමයන් හා කොන්දේසි විකරණය කිරීම්

- 26.12 අස්තිත්වයක් විසින් සේවකයින්ට පුතිලාභ වන අයුරින් උදාහරණයක් වශයෙන් විකල්පයක කියාත්මක මිල අඩු කිරීමෙන්, පැවරුම් කාලය අඩුකිරීමෙන් හෝ කාර්ය සාධන කොන්දේසි ඉවත් කිරීමෙන්, ස්කන්ධ සාධන පතුයන් පුදානය කිරීමේ නියමයන් සහ පවරා ගැනීමේ කොන්දේසින් විකරණය කළ හැකිය. අනෙක් අතට අස්තිත්වයක් විසින් සේවකයන්ට පුතිලාභ නොවන අයුරින් උදාහරණ වශයෙන් පැවරුම් කාලය වැඩිකිරීමෙන් හෝ කාර්ය සාධන කොන්දේසියක් එකතු කිරීමෙන්, නියමයන් හා කොන්දේසින් විකරණය කළ හැකිය. අස්තිත්වය විසින් විකරණය කරන ලද කොටස් පදනම් කරගත් ගෙවීම් ගණුදෙනු ගිණුම්ගත කිරීමේදී පහත සඳහන් දෑ සැලකිල්ලට ගත යුතුය.
 - (අා)

මෙම ඡේදයේ අවශාතාවයන් දක්වා ඇත්තේ, සේවකයින් සමඟ වන කොටස් පදනම් ගණුදෙනු සම්බන්ධයෙනි. අවශාතාවයන් සේවකයින් නොවන අනෙකුත් පාර්ශ්වයන් සමඟ වන කොටස් පදනම් ගෙවීම් ගණුදෙනු සඳහාද ඒවා පුදානය කරන ලද ස්කන්ධ සාධන පතුයන්ගේ සාධාරණ අගයට යොමුකර මිණුම්කරන්නේ වී නමුත් යොමු කරන දිනය, අස්තිත්වයට විසින් භාණ්ඩ ලැබෙන දිනය හෝ පුතිපාර්ශවය සේවය සපයන දිනයට යොමු වේ නම් අදාල වේ.

සමුහ සැලසුම්

26.16 පරිපාලන අස්තිත්වය සමුහයේ එකක් හෝ වැඩිගණනක පරිපාලතයන්හි අස්තිත්වයක් සමුහයේ එක් හෝ වැඩි අස්තිත්වයන්හි සේවකයින්ට කොටස් පදනම් කරගත් ගෙවීම් පිරිනැමීමක් පුදානය කිරීමක් සහ පරිපාලිතය සමුහය එක්කේ කුඩා සහ මධා පරිමාණ අස්තිත්වයන් සඳහා ගිණුම්කරණ පුමිත හෝ සම්පූර්ණ SLFRS භාවිතයෙන් එහි ඒකාබද්ධ මුලා පුකාශන ඉදිරිපත් කරන්නේ නම්, එවැනි පරිපාලිතයන්ට සමුහ අස්තිත්වයන්ට 26.3 - 26.15 ඡේදයන් පුකාරව සැකසීමේ විකල්පයක් ලෙස, කොටස් පදනම් කරගත් ගෙවීම් වියදම් (සහ පාලනයේ අදාල පුශ්ධන දායකත්වය) සමුහය වෙනුවෙන් හඳුනාගනු

ලබන වියදමෙහි සාධාරණ වෙන්කිරිමේ පදනම් කර ගනිමින් හඳුනාගැනීමට සහ මිණුම් කිරීමට අවසර ලැබෙයි.

රජයේ නිලනියෝග මත සැලසුම් හඳුනා නොගත් භාණ්ඩ හෝ සේවාවන්

26.17 ලැබී ඇති හඳුනාගත නොහැකි පුතිශ්ඨාවය පුදානය කරන ලද ස්කන්ධ සාධනයන්ගේ හෝ දරා ඇති වගකීමේ සාධාරණ අගයට අඩුබව පෙනේ නම්, මෙයින් බොහෝ විට පෙන්නුම් කෙරෙන්නේ අනිකුත් පුතිශ්ඨාවයන් (එනම් හඳුනානොගත් හාණ්ඩ හෝ සේවාවන්) ලැබී (හෝ ලැබීමට) ඇති බවයි. උදාහරණ වශයෙන් විශේෂිත කොට හඳුනාගත නොහැකි භාණ්ඩ හෝ සේවාවන් සපයා දෙමින් (හෝ පුදානය කරනු ලබන ස්කන්ධ සාධන පතුවල සාධාරණ අගයට පැහැදිලිවම අඩු භාණ්ඩ හෝ සේවාවන් සපයා දෙමින්) ස්කන්ධ අායෝජනයන්ට අයිතිකරුවන්ට (සේවකයින් වැනි) ස්කන්ධ අත්පත් කරගත හැකිවන සේ නීතියෙන් ස්ථාපනය කරන ලද වැඩසටහන් ඇතැම් අධිකරණ බල පුදේශවල තිබේ. වෙනත් පුතිශ්ඨාවක් (සේවකයින්ගේ අතීත හෝ අනාගත සේවාවන් කෙරෙහි) ලැබී ඇති හෝ ලැබෙනු ඇති බව මින් හැඟවෙයි. මෙම කොටසෙහි විෂය පථය තුළ මේවා ස්කන්ධයෙන් නිවැරදි කෙරෙන කොටස් පදනම් කරගත් ගෙවීම්ය. ගණුදෙනු හඳුනා නොගත් ලැබුන භාණ්ඩ හෝ සේවා (හෝ ලැබීමට ඇති) අස්තිත්වය විසින් මැතිය යුත්තේ පුදානය කළ දින මිණුම්කරන ලද කොටස් පදනම් ගෙවීම්වල සාධාරණ අගය සහ හඳුනාගනු ලැබුන ඕනෑම භාණ්ඩ හෝ සේවාවල සාධාරණ අගය අතර වෙනස ලෙසය. මුදලින් <u>නිරවුල්</u> කරන ලද ගණුදෙනු සඳහා, එය සම්පුර්ණයෙන් නිරවුල් කරනතුරු, සෑම වාර්තාකරන කාලපරිච්ඡේදයක් අවසානයේ දීම වගකීම 26.14 ඡේදය පුකාරව පුති මිණුම්කරණය කරනු ඇත.

හෙළිදරව් කිරීම්

26.22 අස්තිත්වය සමුහ කොටස් පදනම් කරගත් ගෙවීම් විධිවිධාන හෝ සැලැස්මක කොටස් නම් සහ එය එහි කොටස් පදනම් කරගත් ගෙවීම් වියදම් සමුහය විසින් හඳුනාගත්තා ලද සාධාරණ වියදම් වෙන්කිරීම පදනම් කරගෙන හඳුනාගත්තා විට සහ මිණුම්කරන විට එය ඒ කරුණද වෙන්කළ පදනමද හෙළිදරව් කළ යුතුය. (26.16 ඡේදය බලන්න.)

27 කොටසට සංශෝධනයන් වත්කම් හානිකරණය

27.1, 27.6, 27.14 සහ 27.30 - 27.31 ඡේදයන් සංශෝධනය කර ඇත. ඉවත්කරන ලද පාඨයන් කපා හැර ඇත. නව පාඨයන් යටින් ඉරි ඇඳ ඇත.

අරමුණ හා විෂය පථය

- 27.1 වත්කමක **ධාරණ අගය** එහි **අයකර හැකි වටිතාකම** ඉක්මවන විට **හානිකරණ අලාභයක්** සිදුවෙයි. මෙම SLFRS හි වෙනත් කොටස් වලින් හානිකරණ අවශාතා ස්ථාපනය කරනු ලැබ ඇති පහත දැක්වෙන වත්කම් හැරුණ විට, අනිකුත් සියළුම වත්කම් වල හානිකරණ ගිණුමගත කිරීම සඳහා මෙම කොටස වාවහාර කළ යුතුය.
 - (අ)
 - (ඊ) ගොඩනැගිලි කොන්තුාත්තු මඟින් උද්ගතවන වත්කම් (23 වන කොටස් ආදායම් බලන්න.)

පොදු මූලධර්ම

•••••

27.6 වත්කම 17 වන කොටස දේපළ, පිරියත සහ උපකරණ හි පුතාගගණන ආකෘතිය පුකාරව පුතාගගණන අගයක් මත ගෙන යන්නේ නම් හැර, අස්තිත්වයක් විසින් හානිකරණ අලාභයක් ලාභයෙහි හෝ අලාභයෙහි හඳුනාගත යුතුය. පුතාගණනය කරන ලද වත්කමක හානිකරණ අලාභයක් වෙතෙත්, 17.15 ඇ ඡේදය පුකාරව පුතාගණන හීනවීමක් ලෙස සැලකිය යුතුය.

විකිණීම සඳහා වන පිරිවැය අඩුකළ සාධාරණ අගය

27.14 විකිණීම සඳහා වන පිරිවැය අඩුකළ සාධාරණ අගය යනු දැනුමැති හා කැමැත්තක් ඇති පාර්ශවයන් අතර අතේ දුරින් සිදුවන ගණුදෙනුවකදී ලබාගත හැකි වටිනාකමින් අපහරණ පිරිවැය අඩුකළ අගයයි. (11.27 - 11.32 ඡේදයන් සාධාරණ අගයට උපදෙස් සපයයි.) වත්කමක විකිණීම සඳහා වන පිරිවැය අඩුකළ සාධාරණ අගය සඳහා වඩාත්ම හොඳ සාක්ෂිය වනුයේ බන්ධින ගිවිසුමක් මන අතේ දුරින් කෙරෙන ගණුදෙනුවකදී ලබාගත හැකි මිල හෝ කියාකාරී වෙළඳපොලක වෙළඳපලේ මිලය. වත්කමක් සඳහා

බන්ධිත විකුණුම් ගිවිසුමක් හෝ කියාකාරී වෙළඳපොලක් නොමැති නම්, විකුණුම් සඳහා වන පිරිවැය අඩුකළ සාධාරණ අගය පදනම් වනුයේ වාර්ථාකරන දිනට ඇති හොඳම තොරතුරු වලින් පිළිබිඹු කෙරෙන අන්දමට දැනුමැති කැමැත්තක් ඇති පාර්ශවයන් අතර අතේ දුරින් සිදුවන ගණුදෙනුවකදී වත්කම අපහරණය කිරීමෙන් අස්තිත්වයට ලබාගත හැකි වටිනාකමින් අපහරණ පිරිවැය අඩුකළ පසු ලැබෙන අගයයි. මෙම වටිනාකම නීර්ණය කිරීමේදී අස්තිත්වයත් එම කර්මාන්තය තුළම සමාන වත්කම් සම්බන්ධයෙන් මැතකාලීන සිදුවු ගණුදෙනුවල පුතිඵල සැලකිල්ලට ගනියි.

හානිකරණය වු තනි වත්කමක් සඳහා නැවත අයකරගත යුතු වටිනාකම ඇස්තමේන්තු කර ඇති විට පුතිවර්ත කිරීම.

- 27.30 හානිකරණය වු තනි වත්කමක අයකරගත හැකි වටිනාකම මත පෙර හානිකරන අලාභය පදනම් වී ඇතිවිට, පහත සඳහන් වන අවශාතා වාවහාර වේ.
 - (අ)
 - (අා) වත්කමෙහි ඇස්තමේන්තු කළ නැවත අයකර ගත හැකි වටිනාකම එහි ධාරණ අගය ඉක්මවන්නේ නම් අස්තිත්වය විසින් පහත (ඇ) හි විස්තර කර ඇති සීමාවන්ට යටත්ව ධාරණ අගය නැවත අයකර ගත හැකි පුමාණයට ඉහළ නැංවිය යුතුය. ඒ ඉහළ නැංවීම හානිකරණ අලාභය ප්‍රතිවර්තනය කිරීමකි. 17.15 ආ ඡේදයේ ප්‍රතාගණන ආකෘතිය ප්‍රකාරව ප්‍රතාගණන අගය මත ගෙන යන වත්කමක 17.15 ඇ ඡේදය ප්‍රකාරව ප්‍රතාගණන වර්ධනයක් ලෙස සැලකිය යුතු හානිකරණයක ප්‍රතිවර්තනයක් වන්නේ නම් හැර, අස්තිත්වය ප්‍රතිවර්තනය කිරීම ලාභයෙහි හෝ අලාභයෙහි වහාම හඳුනාගත යුතුය.
 - (අැ)

මුදල් උත්පාදන ඒකකයක් සඳහා නැවත අයකර ගත හැකි වටිනාකම ඇස්තමේන්තු කර ඇති විට පුතාහවර්ත කිරීම.

- 27.31 මුල්හානිකරණ අලාභය වත්කම අයත් වන මුදල් උත්පාදන ඒකකයෙහි නැවත අයකර ගත හැකි පුමාණය මත පදනමව ඇති විට පහත දැක්වෙන අවශාතා වාවහාර වනු ඇත.
 - (අ)
 - (ආ) මුදල් උත්පාදන ඒකකයෙහි ඇස්තමේන්තු කළ නැවත අයකර ගත හැකි වටිනාකම එහි ධාරණ අගය ඉක්මවන්නේ නම් අතිරික්තය හානිකරණ අලාභයක් පුතිවර්ත කිරීමකි. අස්තිත්වය විසින් එම පුතිවර්ත කිරීමේ වටිනාකම පහත (ඇ) හි විස්තර කර ඇති සිමාවන්ට යටත්ව කීර්තිනාමය හැර ඒකකයෙහි අනිකුත් වත්කම්වලට එම වත්කම්වල ධාරණ අගයන්ට සමානුපාතිකව වෙන්කළ යුතුය. වත්කම 17.15 ආ ඡේදයෙහි පුතාහගණන ආකෘතිය පුකාරව, පුතාහගණන අගය මත ගෙන යන්නේ නම් හැර, ධාරණ අගයන්හි එකී වැඩිවීම් එක් එක් වත්කම් වෙනුවෙන් හානිකරණ අලාභයන් පුතිවර්ත කිරීම් ලෙස සලකා වහාම ලාභයෙහි හෝ අලාභයෙහි හඳුනාගත යුතුය. පුතාහගණනය කරන ලද වත්කමක හානිකරණ අලාභයක පුතිවර්ත වීමක් 17.15 ඇ ඡේදය පුකාරව, පුතාහගණන වර්ධනයක් ලෙස සැලකිය යුතුය.
 - (ඇ)

28 වැනි කොටසට සංශෝධනයන් සේවක පුතිලාභ

28.30, 28.41 සහ 28.43 ඡේදයන් සංශෝධනය කර ඇත. ඉවත්කරන ලද පාඨයන් කපා හැර ඇත. නව පාඨයන් යටින් ඉරි ඇඳ ඇත.

වෙනත් දිගුකාලීන සේවක පුතිලාභ

- 28.30 වෙනත් දිගුකාලීන සේවක පුතිලාභ සඳහා වගකීමක් අස්තිත්වය විසින් පහත සඳහන් වටිනාකම්වල මනින ලද ශුද්ධ එකතුවට හඳුනාගත යුතුය.
 - (a)

අස්තිත්වය විසින් <u>කාලපරිච්ඡේදය තුළ</u> වගකීමේ ශුද්ධ වෙනස්වීම 28.33 මේදය අනුව හඳුනාගත යුතුය. කාලපරිච්ඡේදය තුළ සේවකයන්ට ගෙවන ලද පුතිලාභයන්ට ආරෝපණය කළ හැකි වෙනස්වීම් හෝ කාලපරිච්ඡේදය තුළ වෙනත් දිගුකාලීන සේවක පුතිලාභ පිරිවැය වන සේවෳයාගේ දායකවීම් හැර, හඳුනාගත යුතුය. එම පිරිවැය මෙම SLFRS මඟින් දේපළ, පිරියත සහ උපකරණ තොග වැනි වත්කමක පිරිවැයෙහි කොටසක් ලෙස හඳුනාගත යුතු යැයි අවශා කරන්නේ නම් හැර වියදම ලෙස සහ මුලින්ම ලාභයෙන් හෝ අලාභයෙන් හඳුනාගත හැක.

නිර්වචිත පුතිලාභ සැලසුම් වෙනුවෙන් හෙළිදරව් කිරිම

- 28.41 නිර්වචිත පුතිලාභ සැලසුම් සඳහා පහත සඳහන් තොරතුරු (28.11 ඡේදයට අනුකූලව නිර්වචිත දායකත්ව සැලැස්මක් ලෙස ගිණුම්ගත කරන ලද ඒ වෙනුවට 28.40 ඡේදයෙහි හෙළිදරව් කිරීම් වාවහාර වන නිර්වචිත සමුහ සේවක පුතිලාභ සැලසුම් හැර) අස්තිත්වය විසින් හෙළිදරව් කළ යුතුය. අස්තිත්වයකට නිර්වචිත පුතිලාභ සැලසුම් එකකට වැඩි සංඛාාවක් ඇතිවිට මෙම හෙළිදරව් කිරීම් එක් එක් සැලැස්මෙහි එකතුව වෙන් වෙන් වශයෙන් වඩාත්ම පුයෝජනවත් ලෙස සැලසෙන අන්දමේ කාණ්ඩ ලෙසින් හෝ පිළියෙල කළ යුතුය.
 - (අ)
 - (ආ) එහි නිර්වචිත ප්‍රතිලාභ බැඳීම් මිනුම් කිරීමේදී අස්තිත්වය 28.19 ඡේදයෙහි දැක්වෙන කවර හෝ සරල කිරීමක් භාවිතා කරන්නේ නම් ඒ පිළිබඳ කෙටි පැහැදිලි කිරීමක් බව සහ නිර්වචිත ප්‍රතිලාභ කුමයේ බැඳීම් හා පිරිවැය අගය කිරීම සඳහා "යෝජිත ඒකක බැර කුමය" භාවිතා කිරීමේදී අනිසි පිරිවැය හෝ පරිශුමයක් දැරීමට තුඩු දිය හැකි හේතුන් ද හෙළිදරව් කළ යුතුය.
 - (අද)

සේවය අවසන් කිරිමේ පුතිලාභ සඳහා හෙළිදරව් කිරිම්.

28.43 අස්තිත්වයක් එහි සේවකයින්ට සපයන ලබන එක් එක් පුභේදයේ අනෙකුත් දිගුකාලීන පුතිලාභ වෙනුවෙන් පුතිලාභයේ ස්භාවය, එහි ගිණුම්කරණ පුතිපත්තිය එහි බැඳීමෙහි වටිනාකම සහ වාර්තාකරන දිනට මුලා සැපයුම් පුමාණය අස්තිත්වය විසින් හෙළිදරව් කළ යුතුය.

29 වැනි කොටස ආදායම් බදු

29 වැනි කොටස පුතිශෝධනය කර ඇත. 29.1 - 29.41 ඡේදයන් හා ඒවායේ සබැඳි ශීර්ෂ පාඨයන් එකතු කර ඇත.

මෙම කොටසෙහි විෂය පථය

- 29.1 මෙම SLFRS හි අරමුණ සඳහා **බදු අයකළ හැකි ලාභය** මත පදනම් වන සියළුම දේශීය හා විදේශීය බදු **අාදායම් බදුවලට** ඇතුළත්ය. වාර්තාකරන අස්තිත්වයට බෙදා හරිනු ලබන පරිපාලිතයකින්, ආශිුතයකින් හෝ බද්ධ වසාපාරියකින් ගෙවිය යුතු රඳවා ගැනීමේ බදු වැනි බදුද ආදායම් බද්දට ඇතුළත්ය.
- 29.2 මෙම කොටස ආදායම් බදු සඳහා ගිණුම්කරණය ආවරණය කරයි. මුලා පුකාශනවල හඳුනා ගෙන ඇති ගණුදෙනු හා සිදුවීම් වල පුවර්තන සහ අනාගත බදු පුතිලාභය හඳුනාගැනීම එමඟින් අවශා කෙරේ. මෙම හඳුනාගනු ලැබු බදු වටිනාකම් **පුවර්තන බද්ද** සහ **විලම්භීත බද්දෙන්** සමන්විත වෙයි. පුවර්තන බද්ද යනු පුවර්තන කාලපරිච්ඡේදය හෝ පසුගිය කාලපරිච්ඡේදවල බදු අයකළ හැකි ලාභය (බදු අලාභය) මත ගෙවිය යුතු (නැවත අයකරගත හැකි) ආදායම් බද්ද වේ. සාමානායෙන් අස්තිත්වයක් එහි **වත්කම්** සහ **වගකීම්** ඒවායේ වර්තමාන අගයට අයකර ගැනීමේදී හෝ නිරවුල් කිරීමෙන් සහ වර්තමානයේ පුයෝජනයට නොගත් බදු අලාභ හෝ බදු බැර ඉදිරියට ගෙන යාමේ බලපෑමෙහි පුතිඵලය නිසා අනාගත කාලපරිච්ඡේද වල ගෙවිය යුතු හෝ අයකරගත හැකි බද්ද විලම්භීත බද්ද චේ.
- 29.3 මෙම කොටසින් **රාජාා පුදානයන්** සඳහා ගිණුම් ගත කිරීමේ කුමයන් ගැන සඳහන් නොකෙරේ. (24 වන කොටස රාජාා පුදාන බලන්න.) කෙසේ වෙතත් මෙම කොටසින් එවැනි පුදානයන් මඟින් ඇතිවිය හැකි තාවකාලික වෙනස්වීම් සඳහා ගිණුම්ගත කිරීමේ කුමය සාකච්ඡා කෙරේ.

පුවර්තන බද්ද හඳුනාගැනීම සහ මැනීම

29.4 පුවර්තන හා අතීත කාලපරිච්ඡේදයන් සඳහා බදු අයකළ හැකි ලාභය මත ගෙවිය යුතු පුවර්තන බදු වගකීමක් අස්තිත්වයක් විසින් හඳුනාගත යුතුය. පුවර්තන සහ අතීත කාලපරිච්ඡේද සඳහා ගෙවන ලද පුමාණය ඒ කාලපරිච්ඡේදය සඳහා ගෙවිය යුතු පුමාණය ඉක්මවා ඇත්නම්, අතිරික්තය ජංගම බදු වත්කමක් ලෙස අස්තිත්වය විසින් හඳුනාගත යුතුය.

- 29.5 අතීත කාලපරිච්ඡේදයක ගෙවන ලද බදු අයකර ගැනීම සඳහා ආපසු ගෙනයා හැකි ජංගම බදු වත්කමක්, බදු අලාභයක පුයෝජනය සඳහා අස්තිත්වයක් විසින් හඳුනාගත යුතුය.
- 29.6 **වාර්තාකරන දිනයට** පනවා ඇති හෝ සන්තාවීව පනවන බදු අනුපාතික සහ නීති භාවිතාකරමින් අස්තිත්වයක් විසින් ගෙවීමට (අයකර ගැනීමට) අපේක්ෂා කරන පුවර්තන බදු වගකීම (වත්කම) මිනුම් කළ යුතුය. අතීත නීති පැනවීම් කියාවලියෙන් අවශා කෙරෙන පරිදි අතීත සංස්ද්ධීන්හි පුතිඵල වලට බලපෑමක් නොමැතිවන විටත්, එසේ වීමේ ඉඩකඩක් නොමැති විටත්, අස්තිත්වයක් බදු අනුපාතික හා බදු නීති සන්තාවීම පනවනු ලැබු සේ සැලකිය යුතුය. මිනුම් කිරීම සඳහා අමතර මාර්ගෝපදේශ 29.32 -29.33 ඡේදවලින් සැපයෙයි.

විලම්භීත බද්ද හඳුනාගැනීම

පොදු හඳුනාගැනීමේ පුතිපත්තිය

- 29.7 වත්කමක් හෝ වගකීමක් හඳුනාගැනීමේදී. වාර්තා කරනු ලබන අස්තිත්වය එම වත්කමේ හෝ වගකීමේ ධාරණ අගය අයකර ගැනීමට හෝ නිරවුල් කිරීමට අපේක්ෂාකිරීම. නෙනසර්ගිකය අයකර ගැනීම හෝ නිරවුල් කිරීම අගනු අගය අයකර ගැනීම හෝ නිරවුල් කිරීම මඟින් තිරවුල් කිරීම ආනු ෙගික නොවීමට වඩා ධාරණ අගයේ අයකර ගැනීම හෝ නිරවුල් කිරීම මඟින් අනාගත බදු ගෙවීම් වැඩි (අඩු) වීමේ සම්භාවිතයක් තිබේනම්, මෙම කොටස මඟින් සමහර සීමා වාතිරේඛයන් සහිතව විලම්භීත බදු වගකීම (විලම්භීත බදු වත්කම) අස්තිත්වය විසින් හඳුනාගත යුතු යැයි අවශා කෙරේ. බද්දට යටත් ලාභයට බලපෑමක් නොමැතිව, වත්කමක ධාරණ අගය අයකර ගැනීමට හෝ වගකීමක ධාරණ අගය නිරවුල් කිරීමට, අස්තිත්වය අපේක්ෂා කරන්නේ නම්, එම වත්කම හෝ වගකීම වෙනුවෙන් විලම්භීත බද්දක් උද්ගත වන්නේ නැත.
- 29.8 අතීත ගණුදෙනු සහ සිද්ධීන්වල පුතිඵලයක් වශයෙන් අනාගත කාලපරිච්ඡේදවලද අයකර ගැනීමට හෝ ගෙවීමට ඇති බදු වෙනුවෙන් විලම්භීත බදු වත්කමක් හෝ විලම්භීත බදු වගකීමක් අස්තිත්වයක් විසින් හඳුනාගත යුතුය. එවැනි බදු පැන නගින්නේ මුලා තත්වය දැක්වෙන පුකාශයේ ඇති අස්තිත්වයේ වත්කම් සහ වගකීම් සඳහා හඳුනාගත් ධාරණ වටිනාකම් සහ එම වත්කම් සහ වගකීම් සඳහා බදු අධිකාරින් විසින් හඳුනාගත්නා ලද වටිනාකම් අතර වෙනස (එවැනි වෙනස්කම් තාවකාලික වෙනස්කම් ලෙස නම් කෙරේ.) සහ ඉදිරියට ගෙන යන වර්තමානයේ භාවිතා නොකළ බදු අලාහ සහ බදු බැර වලිනි.

බදු පදනම් සහ තාවකාලික වෙනස්කම්

- 29.9 වත්කමක **බදු පදනම** යනු, වත්කමක එහි ධාරණ අගය අයකර ගැනීමේදී අස්තිත්වයට පුමාණ වන බද්දට යටත් ආර්ථික පුතිලාභයන්ගෙන් බදු අරමුණ වෙනුවෙන්, අඩුකළ හැකි මුදලය. එම ආර්ථික පුතිලාභයන් බද්දට යටත් නොවන්නේ නම් වත්කමේ බදු පදනම එහි ධාරණ අගයට සමාන වනු ඇත.
- 29.10 වගකීමක බදු පදනම යනු අනාගත කාලපරිච්ඡේදයන්හිදී, බදු අරමුණ උදෙසා අඩුකළ හැකි මුදල් කපාහැරීමෙන් පසු එහි ධාරණ වටිනාකමය. කලින් ලැබු ආදායම සම්බන්ධයෙන් ඇතිවන වගකීමේ බදු පදනම යනු එහි ධාරණ අගයෙන් අනාගත කාලපරිච්ඡේදයන්හිදී බද්දට යටත් නොවන ආදායම් අඩුකිරීමෙන් පසු ලැබෙන අගය වේ.
- 29.11 ඇතැම් අයිතම්වල බදු පදනමක් ඇති නමුත් වත්කමක් හෝ වගකීමක් ලෙස මූලා තත්ව පුකාශයේ හඳුනාගනු නොලැබේ. උදාහරණයක් ලෙස ගිණුම්කරණ ලාභය තීරණය කිරීමේදී පර්යේෂණ හා සංවර්ධන පිරිවැය දරනු ලබන අවස්ථාවේ වියදමක් ලෙස හඳුනාගනු ලබන නමුත් පසු කාලපරිච්ඡේදයක් දක්වා බදු අයකළ හැකි ලාභය (අලාභය) තීරණය කිරීමේදී අඩු කිරීමට අවසර නොලැබෙයි. බදු අධිකාරීන් විසින් අනාගත කාලපරිච්ඡේදයකදී අඩු කිරීමක් ලෙස ඉඩදෙනු ලබන මුදල සහ ශුනා වන ධාරණ අගය අතර ඇති වෙනස අඩුකළ හැකි තාවකාලික වෙනස්කමක් වන අතර එයින් විලම්භීත වත්කමක් හෝ වගකීමක් ඇතිවේ.
- 29.12 තාවකාලික වෙනස්කම් යනු මුලා තත්ව පුකාශයේ ඇති වත්කමක ධාරණ අගය සහ එහි බදු පදනම අතර ඇති වෙනසය. ඒකාබද්ධ මුලා පුකාශනයන්හි තාවකාලික වෙනස්කම් තීරණය කරනු ලබන්නේ ඒකාබද්ධ මුලා පුකාශනයේ වත්කම් සහ වගකීම්වල ධාරණ අගය යෝගා බදු පදනම සමඟ සැසදීමෙනි. බදු පදනම නිර්ණය කරනු ලබන්නේ එවැනි බදු වාර්තාවක් ගොනු කරනු ලබන අධිකරණ බල පුදේශයන්හි ඒකාබද්ධ බදු වාර්තාවක් අනුසාරයෙනි. අනෙකුත් අධිකරණ බල පුදේශයන්හි සමුහයේ එකිනෙක අස්තිත්වයේ බදු වාර්තා අනුසාරයෙන් බදු පදනම තීරණය කෙරෙනු ඇත.

29.13 තාවකාලික වෙනස්කම් ඇතිවෙන තත්වයන්ට උදාහරණයක් ලෙස :

- වහාපාර සංයෝජනයකදී අත්පත් කර ගන්නා ලද හඳුනාගත හැකි වත්කම් සහ භාරගන්නා ලද (a) වගකීම්, 19 වන කොටස වහාපාර සංයෝජනයන් හා කීර්තිනාමය, පුකාරව සාධාරණ අගය මත හඳුනාගත්තා තමුත් බදු අරමුණු උදෙසා සමාන ගැලපිමක් කරනු නොලැබේ. (උදාහරණයක් ලෙස, වත්කමක බදු පදනම, පෙර අයිතිකරුට වු පිරිවැය මත රඳා පවතිනු විය හැකිය.) එයින් උද්ගත වන විලම්භීත බදු වත්කම හෝ වගකීම අස්තිත්වයක් විසින් හඳුන්වනු ලබන කිර්තිනාමයේ අගයට බලපෑමක් ඇති කරයි.
- පුතිමිණුම්කරණය කළ නමුත්, බදු අරමුණු උදෙසා සමාන ගැලපීමක් නොකරන ලද වත්කම් උදාහරණ ලෙස සාධාරණ අගයට පුතිමිණුම්කරණය කිරීමට හෝ පුතාහරණනය කිරීමට මෙම SLFRS මඟින් ඉඩ සැලසීම හෝ අවශා වීම කෙරේ. (උදාහරණ ලෙස 16 යන කොටස ආයෝජන දේපළ සහ 17 වන කොටස දේපළ, පිරියත සහ උපකරණ)
- (æ₇) වාාපාර සංයෝජනයකදී කීර්තිනාමය උද්ගත වේ. උදාහරණ ලෙස, බදු අධිකාරීන් විසින් බද්දට යටත් වන ලාභය තීරණය කිරීමේදී කීර්තිනාමයෙහි කුමæය හෝ හානිකරණය අඩුකළ හැකි වියදමක් ලෙස ඉඩ නොදෙන්නේ නම් සහ පරිපාලිතය ඉවත් කිරිමේදී කිර්තිනාමයෙහි පිරිවැය අඩුකළ හැකි වියදමක් ලෙස ඉඩ නොදෙන්නේ නම්, කීර්තිනාමයේ බදු පදනම ශූනා වනු ඇත.
- මුලික හඳුනාගැනීමේදී වත්කමක හෝ වගකීමක බදු පදනම එහි මුලික ධාරණ අගයට වෙනස්වීම (අෑ)
- පරිපාලිතයන්, ශාඛාවන්, ආශිුතයන් හෝ බද්ධ වාාපාරයන්හි ඇල්මැති ආයෝජනයන්හි ධාරණ (ඉ) අගය ආයෝජනයෙහි හෝ ඇල්මෙහි බදු පදනමට වෙනස්වීම ඇතුලත් වේ.

ඉහත දැක්වු සියළුම තාවකාලික වෙනස්කම් වලින් විලම්භීත බදු වත්කම් සහ බදු වගකීම් උද්ගත නොවනු ඇත. (29.14 සහ 29.16 ඡේදයන් බලන්න)

බද්දට යටත්වන තාවකාලික වෙනස්කම්

- විලම්භීත බදු වගකීමක් උද්ගත වන්නේ, 29.14
 - කීර්තිනාමය මුල්වරට හඳුනාගැනීමේදී, හෝ (g)
 - වාාපාර සංයෝජනයක් නොවන සහ (අා) (i)
 - (ii) ගණුදෙනුව වන අවස්ථාවේදී ගිණුම්කරණ ලාභය හෝ බද්දට යටත්වන ලාභය හෝ බදු අලාභයට බලපෑමක් නොවන ආකාරයට උද්ගත නොවන ගණුදෙනුවක වත්කමක් හෝ වගකීමක් මුල්වරට හඳුනාගැනීමේදී

නම් හැර සියළුම **බද්දට යටත් තාවකාලික වෙනස්කම්** සඳහා විලම්භීත බදු වගකීමක් හඳුනාගත යුතුය.

කෙසේවෙතත්, පරිපාලිතයන්, ශාඛාවන් සහ ආශිතයන්හි ආයෝජනයන් සහ බද්ධ වාාපාරයන්හි ඇල්මට ආශුිය වන බද්දට යටත්වන තාවකාලික වෙනස්කම් සඳහා විලම්භීත බදු වගකීමක් 29.25 ඡේදය පුකාරව හඳුනාගත යුතුය.

- 29.15 ආදායම හෝ වියදම ගිණුම්කරණ එක් කාලපරිච්ඡේදයක ඇතුලත් කරන නමුත්, වෙනත් කාලපරිච්ඡේදයක බදු ලාභයෙහි ඇතුලත් කරන විට, සමහර තාවකාලික වෙනස්කම් උද්ගත වේ. එවැනි තාවකාලික වෙනස්කම් කාලීය වෙනස්කම් ලෙස බොහෝ විට විස්තර කරනු ලැබේ. බද්දට යටත් වන තාවකාලික වෙනස්කම් වන සහ එමනිසා විලම්භීත බදු වගකීමක් උද්ගතවන මෙම වර්ගයේ තාවකාලික වෙනස්කම්වලට උදාහරණයන් පහත දැක්වේ.
 - පොලී ආදායම කාල පුතිපුමාණානුකූල වන පදනම මත ගිණුම්කරණ ලාභයට ඇතුළත් කිරීම සහ (පු) සමහර අධිකරණ බල පුදේශයක මුදල් අයකර ගනු ලැබුවිට බද්දට යටත් ලාභයට ඇතුලත් කිරීම. එම ආදයම සඳහා ලැබිය යුතු මුදලක බදු පදනම ආදායම මුදලින් අයකර ගන්නා තෙක් බද්දට යටත් ලාභයට බලපෑමක් නොකෙරෙන බැවින් ශුනා වේ. සහ
 - බදු ලාභය (බදු අලාභය) නිර්ණය කිරීමේදී භාවිතා කළ ක්ෂයවීම ගිණුම්කරණ ලාභය නිර්ණය (අා) කිරීමේදී භාවිතාකරන ලද්දට වෙනස් විය හැකිය. තාවකාලික වෙනස්කම් යනු පුවර්තන හා පූර්වකාලයන්හි බදු ලාභය තීරණය කිරිමේදී බදු අධිකාරීන් විසින් එම වත්කම පිළිබඳව ඉඩදෙනු ලැබූ සියළුම අඩු කිරිම් හැර එම වත්කමෙහි බදු පදනම වන මුල් පිරිවැය සහ ධාරණ අගයෙහි වෙනස වේ. බදු සුෂය අනුපාතිකය ත්වරණය කිරීමේදී බද්දට යටත් තාවකාලික වෙනසක් උද්ගත

වන අතර විලම්භීත බදු වගකීමක් පුතිඵලයක් ලෙස ඇති වේ. බදු ඎය අනුපාතිකය ගිණුම්කරණ ඎය අනුපාතිකයට වඩා ලැසි වන්නේ නම්, විලම්භීත බදු වත්කමක් පුතිඵලයක් වන තාවකාලික වෙනස්කමක් උද්ගත වේ. (29.16 ඡේදය බලන්න)

අඩුකළ හැකි තාවකාලික වෙනස්කම්

- 29.16 සියඑම අඩුකළ හැකි තාවකාලික වෙනස්කම් සඳහා ඒවා භාවිතා කිරීමට, බදු ලාභයන් සම්භාවිතවීමේ පුමාණයට විලම්භීත බදු වත්කමක් හඳුනාගත යුතුය. එසේ නොකළ යුත්තේ විලම්භීත බදු වත්කම වත්කමක් හෝ වගකීමක් පළමුවර හඳුනාගැනීමේදී උද්ගත වන ගණුදෙනුව :
 - (අ) වහාපාර සංයෝජනයක් නොවීම, සහ
 - (ආ) ගණුදෙනුව වන අවස්ථාවේදී ගිණුම්කරණ ලාභයට හෝ බදු ලාභය (බදු අලාභය) ට බල නොපාන්නේ නම්ය.

කෙසේ වෙතත්, පරිපාලිතයන්, ශාඛාවන් සහ ආශිතයන් හි ආයෝජනයන් සහ බද්ධ වාාපාරයන් හි ඇල්ම ආශිතව වන අඩුකළ හැකි තාවකාලික වෙනස්කම් සඳහා 29.26 ඡේදය පුකාරව විලම්භීත බදු වත්කමක් හඳුනාගත යුතුය.

- 29.17 විලම්භීත බදු වත්කම් ඇතිවන බද්දට යටත් තාවකාලික වෙනස්කම් වලට උදාහරණ පහත දැක්වේ.
 - (අ) විශ්‍රාම ප්‍රතිලාභ පිරිවැය, සේවා නියුක්තිකයා විසින්, සේවය සපයනු ලබන කාලයේ ගිණුම්කරණ ලාභය තීරණය කිරීමේදී අඩුකළ හැකි නමුත්, අස්තිත්වය විසින් අරමුදල තම දායක මුදල් ගෙවීමේදී හෝ අස්තිත්වය විසින් විශ්‍රාම ප්‍රතිලාභයන් ගෙවන විටකදී, බද්දට යටත් ලාභය තීරණය කිරීමේදී අඩුකළ යුතුය. වගකීම් ධාරණ අගයේ හා එහි බදු පදනම අතර තාවකාලික වෙනස්වීමක් පවතී. වගකීමේ බදු පදනම සාමානාෂයෙන් ශුනා වේ. දායක මුදල් හෝ විශ්‍රාම ප්‍රතිලාභ ගෙවීමේදී අඩුකිරීම් වශයෙන්, ආර්ථික ප්‍රතිලාභ අස්තිත්වයට ප්‍රධාන වන බැවින්, එවැනි තාවකාලික වෙනස්වීම් වලින් විලම්භීත බදු වත්කම් ඇතිවේ.
 - (ආ) බදු අරමුණු සඳහා සමානුපාතික ගැලපීම් නොමැතිව, සමහර වත්කම් සාධාරණ අගය මත ධාරණය කළ හැකිය. වත්කමෙහි බදු පදනම, එහි ධාරණ අගය ඉක්මවුහොත්, තාවකාලික අඩුකළ හැකි වෙනස්වීමක් උද්ගත වේ.
- 29.18 අඩුකළ හැකි තාවකාලික වෙනස්කම් පුවර්තනයෙන්, අනාගත කාලපරිච්ඡේදයන්හි බදු ලාභය නිර්ණය කිරීමේදී, අඩුවීම් උද්ගත වේ. පුතිවර්තනය කිරීමට අපේක්ෂිත එකම බදු අධිකාරියකට සහ එකම බද්දට යටත් අස්තිත්වයකට සම්බන්ධව පුමාණාත්මක තාවකාලික බදු වෙනස්කම් ඇතිවීටක අඩුකළ හැකි තාවකාලික වෙනස්කම් උපයෝගී කිරීම සඳහා බදු ලාභ පැවතීමේ සම්භාවිතාවයක් තිබිය යුතුය. එනම්,
 - (අ) අඩුකළ හැකි තාවකාලික වෙනස්කම් පුතිවර්තනය කිරීමට අපේක්ෂිත කාලපරිච්ඡේදයේදීම, හෝ
 - (ආ) විලම්භීත බදු වත්කමෙන් උද්ගත වන බදු අලාභය පුර්ව කාලයට හෝ ඉදිරිකාලයට ගෙන යා හැකි කාලපරිච්ඡේදයන්හිදී

එවැනි තත්වයන් යටතේ, විලම්භීත බදු වත්කම අඩුකළ හැකි තාවකාලික වෙනස්කම් උද්ගත වන කාලපරිච්ඡේදයේදී හඳුනාගැතෙන්නේ, පහත පුමාණයන් දක්වාය.

- 29.19 එකම බදු අධිකාරියකට හෝ එකම බද්දට යටත් වන අස්තිත්වයකට අදාල බද්දට යටත් තාවකාලික වෙනස්කම් පුමාණවත් නොවන විටකදී විලම්භීත බදු වත්කම හඳුනාගනු ලබන්නේ,
 - (අ) අස්තිත්වයට අඩුකළ හැකි තාවකාලික වෙනස්කම් ප්‍රතිවර්තනය කරන එකම කාලපරිච්ඡේදයේ දී (හෝ විලම්භීත බදු වත්කමෙන් උද්ගත වන බදු අලාභය ප්‍රර් කාලයට හෝ ඉදිරියට ගෙන යා හැකි කාලයන්හිදී) එකම බදු අධිකාරියකට සහ එකම බද්දට යටත් අස්තිත්වයකට සම්බන්ධව ප්‍රමාණවත් බදු ලාභයන් තිබීමේ සම්භාවිතාවක් තිබිය හැකිය. අනාගත කාලයන්හිදී එයට ප්‍රමාණාත්මක බදු ලාභ තිබිය හැකිදැයි ඇගැයීමේදී අනාගතයේදී ජනිත විය හැකි යැයි අපේක්ෂා කරන අඩුකළ හැකි තාවකාලික වෙනස්කම් වලින් උද්ගත වන බදු ප්‍රමාණයන් අස්තිත්වයක් විසින් නොසලකා සිටිනු ඇත්තේ, එම අඩුකළ හැකි තාවකාලික වෙනස්කම් වලින් විලම්භීත බදු වත්කමට උපයෝගී වීම සඳහා අනාගත බදු ලාභයෙන් තිබීම අවශාව වන නිසාය, හෝ
 - (ආ) උචිත කාලයන්හි බදු ලාභ උපදවන බදු සැලසුම් අවස්ථාවන් අස්තිත්වයට තිබිය හැකි නිසාය.

29.20 අස්තිත්වයට මෑත අලාභයන් පිළිබඳ ඉතිහාසයක් තිබේනම් 29.21 - 29.22 ඡේදයන්හි උපදෙස් අස්තිත්වය සලකා බලයි.

භාවිතා නොකළ බදු අලාභයන් සහ භාවිතා නොකළ බදු බැර

- 29.21 භාවිතා නොකළ බදු අලාභයන් සහ භාවිතා නොකළ බදුබැර උපයෝගිකරගත හැකි යැයි සම්භාවිත කෙරෙන අනාගත බදු ලාභ පුමාණය දක්වා භාවිතා නොකළ බදු අලාභයන් සහ භාවිතා නොකළ බදු බැර ඉදිරියට ගෙන යාම පිණිස විලම්භීත බදු වත්කමක් හඳුනාගත යුතුය. භාවිතා නොකළ බදු අලාභයන් හෝ භාවිතා නොකළ බදු බැර උපයෝගි කරගනු පිණිස බදු ලාභයන් තිබිය හැකි සම්භාවිතාවය තක්සේරු කිරීමේ දී අස්තිත්වය විසින් පහත සඳහන් නිර්ණායකයන් සලකා බලයි.
 - (අ) ඉකුත්වීමට පෙර උපයෝගි කරගත හැකි භාවිතා නොකළ බදු අලාභයන් හෝ භාවිතා නොකළ බදු බැර වලින් පියවාගත හැකි එකම බදු අධිකාරියට සහ එකම බදු අස්තිත්වයකට සම්බන්ධව බදු මුදල් පුමාණයන් උද්ගතවන බද්දට යටත් තාවකාලික වෙනස්කම් අස්තිත්වයට තිබේද,
 - (ආ) භාවිතා නොකළ බදු අලාභයන් හෝ බදු බැර ඉකුත්වීමට පෙර අස්තිත්වයට බදු ලාභ ඇතිවීමේ සම්භාවිතාවයක් තිබේද,
 - (ඇ) භාවිතා නොකළ බදු අලාභයන් උද්ගත වන්නේ පුනරාවර්තනය විය නොහැකි හඳුනාගත හැකි හේතුන් නිසාද, සහ
 - (ඈ) භාවිතා නොකළ බදු අලාභයන් හෝ භාවිතා නොකළ බදු බැර උපයෝගි කරගත හැකි කාලයන්හිදී බදු ලාභ ජනිත කළ හැකි බදු සැලසුම් අවස්ථාවන් අස්තිත්වයට තිබේද

භාවිතා නොකළ බදු අලාභයන් හෝ භාවිතා නොකළ බදු බැර හිලව් කළ හැකි බදු ලාභ ඇතිවීමේ අසම්භාවිතාවයේ පුමාණයට විලම්භීත බදු වත්කම හඳුනා නොගනු ඇත.

29.22 භාවිතා නොකළ බදු අලාභයන් තිබීම අනාගත බදු ලාභයන් ලැබීමට නොහැකිවීම පිළිබඳ දැඩි සාසෂියකි. එමනිසා මෑත කාලයේ බදු අලාභයන් පිළිබඳ ඉතිහාසයක් ඇතිවිට අස්තිත්වය භාවිතා නොකළ බදු අලාභයන් හෝ බදු බැර වලින් උද්ගත වන විලම්භීත බදු වත්කම් හඳුනාගනු ලබන්නේ අස්තිත්වයට තිබෙන පුමාණවත් බදුමය තාවකාලික වෙනස්කම් වල පුමාණයට හෝ අස්තිත්වය විසින් උපයෝගි කර ගත හැකි වන පුමාණවත් බදුලාභ තිබීමේ ඒත්තු ගත හැකි අනෙකුත් සාසෂි තිබෙන පුමාණයට ය.

හඳුනා නොගන්නා ලද විලම්භීත බදු වත්කම් පුති තක්සේරු කිරීම

29.23 සෑම වාර්තා කරනු ලබන කාලයක් අවසානයේ දීම අස්තිත්වයක් හඳුනා නොගන්නා ලද විලම්භීත බදු වත්කම් පුතිතක්සේරු කරයි. අස්තිත්වය පුර්වයේ දී හඳුනා නොගන්නා ලද විලම්භීත වත්කමක් අනාගත බදු ලාභයක් මඟින් විලම්භීත බදු වත්කම අයකර ගැනීමට සම්භාවිතාවී ඇති පුමාණයට හඳුනාගනු ලබයි.

පරිපාලිතයන් ශාඛාවන් සහ ආශිුතයන්හි ආයෝජනයන් සහ බද්ධ වාාපාරයන්හි ඇල්ම

- 29.24 පරිපාලිතයන්, ශාඛාවන් සහ ආශිුතයන්ගේ ආයෝජනයන් සහ බද්ධ වාහපාරයන්හි ඇල්මෙහි ධාරණ අගය (උදාහරණ වශයෙන් මව් සමාගමක ඒකාබද්ධ මුලා පුකාශයන්හි පරිපාලිතයක ධාරණ අගය, සබැඳි කීර්තිනාමයක ධාරණ අගයන් ඇතුළත්ව ශුද්ධ ඒකාබද්ධ වත්කම් වල ධාරණ අගය වේ) ආයෝජනයේ හෝ ඇල්මෙහි බදු පදනම (බෙහෝ විට පිරිවැය) ට වෙනස් වන විටකදී තාවකාලික වෙනස්කම් උද්ගත වේ. එකිනෙකට වෙනස් අවස්ථාවන් කීපයකදී එවැනි වෙනස්වීම් උද්ගත විය හැකිය. නිදහසුන් ලෙස,
 - (අ) පරිපාලිතයන්, ශාඛාවන්, ආශිුතයන් හා ඒකාබද්ධ ව්යාපාරයන්හි බෙදා හැර නොමැති ලාභයන් තිබීම
 - (ආ) මව් සමාගම හා පරිපාලිතය වෙනත් රටවල් වල පිහිටා ඇති විටකදී, විදේශීය විනිමය අනුපාතිකයන්හි වෙනස්වීම්
 - (ඇ) ආශිූතයක ආයෝජනයේ ධාරණ අගය එහි අයකරගත හැකි මුදලට වඩා අඩු විම

ආයෝජනයන් ඒකාබද්ධ මුලා පුකාශනයන් සමඟ මව් සමාගමේ, සැසඳීමේදී වෙන් වශයෙන් වු මුලා පුකාශනයන්හි ගිණුම් ගත කිරීමට වඩා වෙනස් විය හැකිය. එවැනි විටකදි එම ආයෝජනයට සබැඳි, තාවකාලික වෙනස්වීම් ද වෙනස් විය හැකිය. නිදසුන් ලෙස, වෙන් වශයෙන් වු මුලා පුකාශනයන්හි පරිපාලිතයත ධාරණ අගය, 9.26 ඡේදයෙන් තොරාගත් ගිණුම් පුතිපත්තිය මත රඳා පවතිනු ඇත.

- 29.25 අස්තිත්වයක් විසින් පරිපාලිතයන්, ශාඛාවන් හා ආශිුතයන්හි ආයෝජනයන්ට හා බද්ධ වාාපාරයන්හි ඇල්මට සබැඳි සියළුම බද්දට යටත්, තාවකාලික වෙනස්කම් සඳහා පහත සඳහන් කොන්දේසි සපුරාලන පුමාණයකට හැර, විලම්භීත බදු වගකීමක් හඳුනාගත යුතුය.
 - (අ) මව් සමාගමට, ආයෝජනයට හෝ බද්ධ වහාපාරිකයාට තාවකාලික වෙනස්වීම් පුතිවර්තනය කිරීමේ කාලය පාලනය කළ හැකි සහ
 - (ආ) දැනගත හැකි අනාගත කාල පරිභෝජනයකදී තාවකාලික වෙනස්වීම් පුතිවර්තනය නොවීමේ සම්භාවිතාවයක් තිබිය හැකිය.
- 29.26 අස්තිත්වයක් විසින් පරිපාලිතයන් ශාඛාවන් සහ ආශිතයන්හි ආයෝජනයන් හා බද්ධ වාාපාරයන්හි ඇල්මෙන් උද්ගත වෙන අඩුකළ හැකි තාවකාලික වෙනස්කම් සඳහා, විලම්භීත බදු වත්කමක් පිළිගත යුත්තේ ඒවා
 - (අ) දැනගත හැකි අනාගත කාලපරිච්ඡේදයකදී තාවකාලික වෙනස්වීම් පුතිවර්තනය සහ
 - (ආ) තාවකාලික වෙනස්වීම් උපයෝගිකර හිලව් කළ හැකි බදු ලාභ තිබිය හැකි සම්භාවිතාවයේ පුමාණයට පමණි.

විලම්භීත බදු මිණුම්කරණය

- 29.27 අස්තිත්වයක් විසින්, විලම්භීත බදු වගකීමක් (වත්කමක්) වාර්තාකරනු ලබන දිනයේදී පනවා ඇති හෝ සත්තාවී ලෙස පනවා ඇති බදු අනුපාතයන් හා නීතින් භාවිතා කරමින් මිණුම්කරණය කළ යුතුය. බදු පැනවීමේ කිුයාවලියේ ඉතිරි පියවරවල් අතීත කාලසීමාවන්හි පුතිඵලයන්ට බලපෑමක් ඇති නොවී තිබේ නම් හා එසේ වීමට ඉඩකඩ නොමැති නම් බදු අනුපාතයන් හා බදු නිතීන් සත්තා වී ලෙස පනවා තිබේ යැයි අස්තිත්වයක් විසින් සැලකිය යුතුය.
- 29.28 වෙනස් තලයන්හි බද්දට යටත් ලාභයන් සඳහා වෙනත් බදු අනුපාතයන් භාවිතා කළයුතු විටකදී, අස්තිත්වයක් විසින් විලම්භීත බදු වගකීම නිරාකරණය කෙරෙනු (විලම්භීත බදුවත්කම අයකරගත) හැකිවේ යැයි අපේක්ෂා කරන කාලපරිච්ඡේදයේ බද්දට යටත් වන ලාභයට (බදු අලාභයට) භාවිතා විය හැකියයි. අපේක්ෂා කරන පනවා ඇති හෝ සත්තාවී ලෙස පනවා ඇති සාමානා බදු අනුපාතයන් භාවිතා කෙරෙමින් විලම්භීත බදු වගකීම් (වත්කම්) මිනුම්කරණය කළ යුතුය.
- 29.29 අස්තිත්වයක් විසින් වාර්තා කරනු ලබන දිනයේ දී සම්බන්ධිත වත්කම් හා වගකීම් වල ධාරණ අගය අඩුකර ගැනීමට හෝ නිරවුල් කිරීමට, අපේක්ෂා කරනු ලබන ආකාරය හේතුකොට ගෙන ඇතිවන බදු අනුසංගිතයන් පිළිබිඹු වන ලෙසට, විලම්භීත බදු වගකීම හා විලම්භීත බදු වත්කම මිනුම්කරණය කළ යුතුය. අනුෂංගිකව අස්තිත්වයක් විලම්භීත බදු වගකීම සහ විලම්භීත බදු වත්කම්, අපේක්ෂිත අයකර ගැනීමේ හෝ නිරවුල් කිරීමේ කුමයකට අනුරූප බදු අනුපාතයන් හා බදු පදනම් භාවිතා කරමින් මිනුම්කරණය කරයි. නිදසුන් ලෙස, අනාගත කාලපරිච්ඡේදයකදී පුාග්ධන ලාභයක් ලෙස බද්දට යටත්විය හැකි යයි අපේක්ෂා කෙරෙන ආදායම් අයිතමයන් හේතු කොට ගෙන තාවකාලික වෙනසක් උද්ගත වන්නේ නම් විලම්භීත බදු වැය ධාරණ අගය අයකර ගැනීමට අනුරූපි වන පුාග්ධන ලාභ බදු අනුපාතය සහ බදු පදනම භාවිතා කරමින් මිණුම්කරණ කළ යුතුය.
- 29.30 විලම්හිත බදු වගකීමක් හෝ විලම්හිත බදු වත්කමක් 17 වන කොටසේ සඳහන් පුතාහරණන ආකෘතිය භාවිතාකරමින් මිණුම්කරණය කරන ලද, සපය නොකරන වත්කමක් නිසා උද්ගත වන්නේ නම්, විලම්හිත බදු වගකීම හෝ විලම්හිත බදු වත්කම්, මිණුම්කරණය සපය නොකරනු ලබන වත්කම විකිණීමෙන් ධාරණ අගය අයකර ගැනීමේදී ඇතිවන බදු අනුපංගිකය පිළිබිඹු විය යුතුය. සාධාරණ අගය මත මිණුම්කරණය කෙරෙන ආයෝජන දේපලක් නිසා විලම්හිත බදු වගකීමක් හෝ වත්කමක් උද්ගත වන්නේ නම්, දේපළ ආයෝජනයෙහි ධාරණ අගය විකිණීමෙන් අයකර ගත හැකිය යන බැහැර කළ හැකි විශ්වාසයක් තිබේ. එමනිසා විශ්වාසය බැහැර නොකරන්නේ නම් විලම්හිත බදු වගකීම හෝ විලම්භීත බදු වත්කම, මිණුම්කරණය කිරීම දේපළ ආයෝජනයේ ධාරණ අගය විකිණීමෙන් මඟින් අයකර ගැනීමේදී බදු අනුපංගික තත්වය පිළිබිඹු විය යුතුය. ආයෝජන දේපළ සපය කළ හැකි නම් සහ විකිණීමෙන් නොව, ආයෝජන දේපළ අන්තර්ගත වී ඇති ආර්ථික පුතිලාභයන් සම්පූර්ණයෙන්ම පරිභෝජනය කිරීම අරමුණක් ඇති වනාපාර ආකෘතියක් මත එය රඳවා ගෙන තිබේ නම් මෙම විශ්වාසය බිඳ වැටෙනු ඇත. විශ්වාසය බිඳ වැටෙන්නේ නම්, 29.29 ඡේදයේ අවශාතාවයන් අනුගමනය කළ යුතුය.
- 29.31 සෑම වාර්තා කරනු ලබන කාලපරිච්ඡේදයක් අවසානයේ දීම, විලම්භීත බදු වත්කමේ ධාරණ අගය සමාලෝචනය කළ යුතුය. විලම්භීත බදු වත්කමෙහි, ධාරණ අගය පිළිගනු ලැබු බදු වත්කමෙහි පුතිලාභයෙන් අර්ධ වශයෙන් හෝ මුළුමනින්ම උපයෝගි කරගත හැකි පුමාණාවත් බද්දට යටත්වන

ලාභයක් තිබීම, තව දුරටත් සම්භාවිත නොවන පුමාණයට අස්තිත්වයක් විසින් විලම්භීත බදු වත්කමක ධාරණ අගය අඩුකළ යුතුය. පුමාණවත් බද්දට යටත් ලාභයක් ඇතිවීමේ සම්භාවිතයේ පුමාණයට එවැනි අඩු කිරිමක් පුතිවර්තනය කළ යුතුය.

පුවර්තන සහ විලම්භීත බදු දෙවර්ගයට මිණුම්කරණය කිරීම

- 29.32 පුවර්තන හෝ විලම්භීත බදු වත්කම් හා වගකිම් අස්තිත්වයක් විසින් වට්ටම් නොකළ යුතුය.
- 29.33 අස්තිත්වයේ කොටස්හිමියන්ට ලාභාංශ වශයෙන් ලාභ හෝ රඳවාගත් ඉපයීම් අර්ධ වශයෙන් හෝ සහමුලින්ම ගෙවන්නේ නම් සමහර අධිකරණ බල පුදේශයන්හි ආදායම් බදු ඉහළ හෝ පහත අනුපාතයන් අනුව ගෙවිය යුතුය. වෙනත් අධිකරණ බල පුදේශයන්හි අස්තිත්වය කොටස් හිමියන්ට ලාභ හෝ රඳවාගත් ඉපයීම් අර්ධ වශයෙන් හෝ සහමුලින්ම ගෙවන්නේ නම් ආදායම් බදු ආපසු ගෙවීම හෝ ගෙවීම් කළ හැකිය. ලාභාංශයක් ගෙවීමට ඇති වගකීම අස්තිත්වය විසින් හඳුනාගන්නා තුරු නොබෙදු ලාභ වලට අදාල බදු අනුපාතය මත මෙම අවස්ථා ද්විත්යේදීම පුවර්තන සහ විලම්භීත බදු මිණුම්කරණය කළ යුතුය. අස්තිත්වය විසින් ලාභාංශ ගෙවීමට වගකීම හඳුනාගන්නා විටකදී, ජනිත වන පුවර්තන හෝ විලම්භීත බදු වගකීම (වත්කම) සහ සබැඳි **බදු වියදම** (ආදායම) හඳුනාගත යුතුය.

ලාභාංශ මත රඳවා ගැනීමේ බද්ද

29.34 අස්තිත්වයක් විසින් කොටස්හිමියන්ට ලාභාංශ ගෙවන විටකදී, ලාභාංශයෙන් කොටසක් කොටස්හිමියන් වෙනුවෙන්, බදු අධිකාරින්ට ගෙවීමට සිදුවිය හැකිය. බදු අධිකාරින්ට ගෙවු හෝ ගෙවිය යුතු එවැනි මුදලක් ලාභාංශයේ කොටස් වශයෙන් ස්කන්ධයට අයකරනු ලැබේ.

ඉදිරිපත් කිරිම

විස්තීරණ ආදායම් සහ ස්කන්ධයෙහි වෙන් කිරීම

29.35 අස්තිත්වයන් විසින්, බදු වියදම එකතු විස්තීර්ණ ආදායමෙහි එම සංචරකයේම (එනම් පවත්නා මෙහෙයුම් නවතා දමන ලද මෙහෙයුම් හෝ අනිකුත් විස්තීරන ආදායම්) හෝ ස්කන්ධයෙහි බදු වියදම ජනිත වු ගණුදෙනු හෝ අනිකුත් සිදුවිම ලෙස හඳුනාගත යුතුය.

ජංගම / ජංගම නොවන පුභේදය

29.36 අස්තිත්වයක් විසින්, එහි මුලා තත්වය පුකාශනයේ ජංගම සහ ජංගම නොවන වත්කම් සහ ජංගම හා ජංගම නොවන, වගකීම් වෙනම වර්ගීකරණයක් ලෙස ඉදිරිපත් කරන විට විලම්භීත බදු වත්කම් (වගකීම්) ජංගම වත්කම් (වගකීම්) ලෙස වර්ගීකරණය නොකළ යුතුය.

හිලව් කිරීම

29.37 අස්තිත්වයට හිලව් කිරීම සඳහා නීතිමය අයිතියක් තිබේ නම් හා ශුද්ධ පදනම මත එකවර නිරවුල් කිරීමට හෝ එක්වරම වත්කම උපලබ්ධිකර, වගකීම නිරවුල් කිරීමට එයට හැකි බව අනිසි පිරිවැය හෝ පරිශුමයක් නොදරා පෙන්විය හැකි නම් පමණක් ජංගම බදු වත්කම් සහ ජංගම බදු වගකිම් හිලව් කිරීම හෝ විලම්භීත බදු වත්කම් හා විලම්භීත බදු වගකීම් හිලව් කිරීම කළ හැකිය.

හෙළිදරව් කිරීම්

- 29.38 අස්තිත්වයක් විසින් හඳුනාගන්නා ලද ගණුදෙනු හා අනෙකුත් සිදුවීම් වල ස්වභාවය ජංගම හා විලම්භීත බදු අනුෂංගිකත්වය මුලා පුකාශයන් භාවිතා කරන්නන්ට ඇගයීමට හැකිවන ආකාරයේ තොරතුරු හෙලිදරව් කළ යුතුය.
- 29.39 බදු වියදම් (ආදායම්) වල පුධාන සංචරකයන් වෙන් වෙන්වම අස්තිත්වයක් විසින් හෙළිදරව් කළ යුතුය. බදු වියදම (ආදායම) හි එවැනි සංරචකයන්ට.
 - (අ) පුවර්තන බදු වියදම (ආදායම)
 - (ආ) පුර්ව කාලයන් වෙනුවෙන්, පවත්නා කාලයේදි පිළිගන්නා ලද පුවර්තන බදු වෙනුවෙන් ඇති ගැලපීම්
 - (ඇ) තාවකාලික වෙනස්වීම් වල සම්භාවය පුතිවර්තනය හා සබැඳි විලම්භිත බදු වියදම (ආදායම)
 - (ඈ) බදු අනුපාතයන් වෙනස්වීම් හෝ නව බදු පැනවීම් හා සබැඳි විලම්භීත බදු වියදම (ආදායම)

- (ඉ) බදු වියදම අඩුකර ගැනීම සඳහා භාවිතා කරන ලද, පුර්වයෙන් හඳුනානොගන්නා ලද බදු අලාභයන්, බදු බැර හෝ පූර්ව කාලයක තාවකාලික වෙනස්වීමක් නිසා උද්ගත වන පුතිලාභය
- (ඊ) අස්තිත්වයේ හෝ එහි කොටස්හිමියන්ගේ බදු තත්වය වෙනස්වීම නිසා උද්ගත වන විලම්භීත බදු වියදම් (ආදායම්) ගැලපිම්
- (එ) 29.31 ඡේදය අනුව, විලම්භීත බදු වත්කමක් කපා හැරීමේදී හෝ පුර්වයෙන් කරන ලද කපා හැරීමක් පුතිවර්තනය කිරීමේදී උද්ගත වන විලම්භීත බදු වියදම (ආදායම)
- (ඒ) පුර්ව කාලයන්ට බලපාන ලෙස ගිණුම් ගතකළ නොහැකි නිසා 10 වන කොටස ගිණුම්කරණ පුතිපත්ති ඇස්තමේන්තු හා වැරදිවලට අනුකූලව ලාභයෙහි හෝ අලාභයෙහි ඇතුළත් කරන ලද, ගිණුම්කරණ පුතිපත්තීන් වෙනස්කිරීම් හා වැරදි වලට සබැදි බදු වියදම (ආදායම) ඇතුළත් විය හැකිය.
- 29.40 අස්තිත්වයක් විසින්, පහත සඳහන් කරුණු වෙන වෙනම හෙළිදරව් කළ යුතුය.
 - (අ) අනිකුත් විස්තීරණ ආදායම් අයිතමයන් ලෙස හඳුනාගන්නා ලද, අයිතමයන්ට සබැඳි සමාහාර පුවර්තන හා විලම්භීත බදු
 - (ආ) ස්කන්ධයට ඍජුවම අය කරන ලද හෝ බැර කරන ලද, අයිතමයන්ට සබැඳි සමාහාර පුවර්තන හා විලම්භීත බදු
 - (ඇ) අදාළ බදු අනුපාතය අනුව ගුණිත කරන ලද බදු වියදම (ආදායම) සහ ගිණුම්කරණ ලාභය අතර පුමාණාත්මක වෙනස්කමක් ගැන කරුණු පැහැදිලි කිරීමක්, නිදසුන් ලෙස, බද්දෙන් නිදහස් ආදායම් හෝ බද්දට යටත් ලාභය (බදු පාඩුව) අඩු කිරීමට නොහැකි වියදම් වැනි දෑ හේතු කොට ගෙන එවැනි වෙනස්වීම් උද්ගත විය හැකිය.
 - (ඈ) පෙර වාර්තා කාලය හා සසඳන විට බදු අනුපාතයේ (යන්හි) වෙනස්කම් ගැන කරුණු පැහැදිලි කිරීමක්
 - (ඉ) සෑම වර්ගයකම බදු වෙනස්කම් හා සෑම වර්ගයකම භාවිතා නොකරන ලද, බදු අලාහ යන් හා බදු බැර සඳහා,
 - (i) වාර්තාකරන කාලය අවසානයේ දී විලම්භීත බදු වගකීම් හා විලම්භීත බදු වත්කම් සහ
 - (ii) අදාළ කාලය තුළ විලම්භීත බදු වගකීම් හා විලම්භීත බදු වත්කම් හි වෙනස්කම් පිළිබඳ ව්ගුහයන්
 - (ඊ) මුලා තත්ව පුකාශනයේ, විලම්භීත බදු වත්කමක් පිළිනොගන්නා ලද, අඩුකළ හැකි තාවකාලික වෙනස්කම් භාවිතා නොකරන ලද බදු අලාභයන් භාවිතා නොකරන ලද බදු බැර වල මුදල සහ (අවසන් වන දිනයන් ඇතොත් එය)
 - (එ) 29.33 ඡේදයේ දක්වා ඇති තත්වයන් යටතේ කොටස් හිමියන්ට ලාභාංශ ගෙවීමෙන් ඇතිවිය හැකි බදු අනුෂංගිකත්වයේ ස්වභාවය ගැන කරුණු පැහැදිලි කිරීමක්.
- 29.41 අස්තිත්වයක් බදු වත්කම් සහ වගකීම් ශුද්ධ පදනමක් අනුව නිරවුල් කිරීමට හෝ එකවරට උපලබ්ධි කර ගැනීමට අනිසි පිරිවැය හෝ පරිශුමයක් නොදරා පෙන්වීමට අපොහොසත් වන නිසා 29.37 ඡේදය පුකාරව බදු වත්කම් සහ වගකීම් හිලව් නොකරන්නේ නම් අස්තිත්වය, හිලව් නොකර ඇති මුදල් පුමාණය සහ අවශාතාවය භාවිතා කිරීමේ දී අනිසි පිරිවැය හෝ පරිශුමයක් දැරීමට සිදු විය හැකි හේතුන් හෙළිදරව් කළ යුතුය.

30 වැනි කොටසට සංශෝධනයන්, විදේශ වාවහාර මුදල් පරිවර්තනය

30.1 සහ 30.18 ඡේදයන් සංශෝධනය කර ඇත. ඉවත් කරන ලද පාඨයන් කපා හැර ඇත. නව පාඨයන් යටින් ඉරි ඇඳ ඇත.

මෙම කොටසේ විෂය පථය

30.1 අස්තිත්වයකට විදේශ කිුයාකාරකම් දෙයාකාරයකින් පවත්වාගෙන යා හැකිය. එයට විදේශ වාවහාර මුදලෙන් කෙරෙන ගණුදෙනු හෝ **විදේශීය කිුිිිිිිිිිි**යා**කාරකම්** තිබිය හැකිය. ඊට අමතරව අස්තිත්වය එහි මුලා පුකාශන විදේශීය වාවහාර මුදලෙන් ඉදිරිපත් කරනු විය හැකිය. අස්තිත්වයක් විසින් විදේශීය වාවහාර මුදල් ගණුදෙනු සහ විදේශීය කිුියාකාරකම් එහි මුලා පුකාශනවලට ඇතුලත් කළයුතු අන්දමත්, මූලා පුකාශන **ඉදිරිපත් කරනු ලබන වාාවහාර මුදල්වලට** පරිවර්තනය කරන අන්දමත්, මෙම කොටසින් 34A

නියම කරනු ලබයි. විදේශ වෘවහාර මුදල්වලින් නම් කෙරෙන නියත විදේශ විනිමය අනුපාතයක වෙනස්වීමක් මඟින් එහි අගය වුනුත්පන්න වන (උදාහරණ ලෙස විදේශීය වෘවහාර මුදල් ඉදිරි විනිමය ගිවිසුම්) **මුලා සාධන පතු** සහ විදේශ වෘවහාර මුදලෙන් නම් කෙරෙන ඉදිරිරකුම් අයිතමයන් ගිණුම්කරණය 11 වැනි කොටස මුලික මුලා සාධන පනු සහ 12 වැනි කොටසේ අනෙකුත් මුලා සාධන පතු නිකුතුව යටතේ කටයුතු කෙරේ.

ඉදිරිපත් කිරීමේ වාවහාර මුදල් වර්ගයට පරිවර්තනය කිරීම

- 30.18 කියාකාරී වාාවහාර මුදල් වර්ගය අති උද්ධමන ආර්ථිකයක වාාවහාර මුදල් වර්ගය නොවේ. අස්තිත්වයක් එහි පුතිඵල සහ මුලා තත්වය පහත සඳහන් කිුිිියාපටිපාටිය භාවිතා කරමින් වෙනත් ඉදිරිපත් කිරීම් වාාවහාර මුදල් වර්ගයකට පරිවර්තනය කළ යුතුය.
 - (අ)
 - (ආ) පුතිඵලය වන සියලුම විනිමය වෙනස්කම් අනෙකුත් විස්තීර්ණ ආදායමෙන් හඳුනාගත යුතු අතර ස්කන්ධයේ සංචරකයන් ලෙස වාර්තා කළ යුතුය. ඒවා පසුව ලාභයට හෝ අලාභයට පුතිවර්ගීකරණය නොකළ යුතුය.

31 වැනි කොටසට සංශෝධනයන් අති උද්ධමනය

31.8 - 31.9 ඡේදයන් සංශෝධනය කර ඇත. ඉවත් කරන ලද පාඨයන් කපාහැර ඇත. නව පාඨයන් යටින් ඉරි ඇඳ ඇත.

මූලා තත්ව පුකාශනය

•••••

- 31.8 අනෙකුත් සියළුම වත්කම් සහ වගකීම් මූලා නොවන ඒවා වේ.
 - (අ)
 - (ආ අ) සමහර මුලා නොවන වත්කම්, අත්පත්කරගත් හෝ වාර්තාකරන දිනයක නොවන (උදාහරණ ලෙස පෙර දිනයක පුතාාගණනය කරන ලද දේපළ, පිරියත සහ උපකරණ) අගයන් මත ඉදිරියට ගෙනයන ලැබේ. මෙවැනි අවස්ථාවලදී ඉදිරියට ගෙන යන අගයන් පුතාාගණන දිනයේ සිට පුතිපුකාශ කරනු ලැබේ.
 - (ඇ)
- 31.9 මෙම කොටස වාවහාර කරන පුථම කාලපරිච්ඡේදය ආරම්භයේදී, රඳවාගත් ඉපැයීම් <u>සහ පුතාාගණන</u> අතිරික්තයක් ඇතොත් හැර **ස්කන්ධ** සංචරකය සංචරක දායක වු හෝ වෙනත් ආකාරයකින් පැන නැගිණු දිනවල පොදු මිල දර්ශකයක් භාවිතාකර නැවත පුකාශ කළ යුතුය. පු<u>ර්ව කාලපරිච්ඡේදයන්හි පුතාාගණන අතිරික්තයන් ඉවත් කෙරේ.</u> නැවත පුකාශ කළ රඳවාගත් ඉපැයීම් නැවත පුකාශ කළ මුලා තත්ව පුකාශයේ සියළුම වෙනස් වටිනාකම් වලින් උපදවෙයි.

33 වැනි කොටසට සංශෝධනයන් සම්බන්ධිත පාර්ශව හෙළිදරව් කිරීම්

33.2 ඡේදයන් සංශෝධනය කර ඇත. ඉවත්කරන ලද පාඨයන් කපා හැර ඇත. නව පාඨයන් යටින් ඉරි ඇඳ ඇත.

සම්බන්ධිත පාර්ශව නිර්වචනය කිරීම

- 33.2 සිය මුලා පුකාශන පිළියෙල කරන අස්තිත්වයක් (වාර්තාකරන අස්තිත්වයට) සම්බන්ධ පුද්ගලයෙක් හෝ අස්තිත්වයක් සම්බන්ධිත පාර්ශවයක් වේ.
 - (අ) පුද්ගලයෙක් හෝ එම පුද්ගලයාගේ පවුලේ සමීප සාමාජිකයෙක් වාර්තාකරන අස්තිත්වයට සම්බන්ධිත වන්නේ,
 - (i)
 - (ii) වාර්තාකරන අස්තිත්වය කෙරෙහි පාලනය හෝ බද්ධ පාලනය තිබීම, හෝ,

- (iii) වාර්තාකරන අස්තිත්වය කෙරෙහි බද්ධ පාලන බලයක් හෝ සැලකිය යුතු බලපෑමක් කළ හැකිවීම හෝ එහි සැලකිය යුතු ඡන්ද බලයක් තිබීම.
- (ආ) පහත දැක්වෙන කවර හෝ කොන්දේසියක් වාවහාර වන විට අස්තිත්වයක් වාර්තාකරන අස්තිත්වයට සම්බන්ධිත වෙයි.
 - (i)
 - (ii) <u>එක්</u> අස්තිත්වයක් අනෙක් අස්තිත්වයේ ආශීතයක් හෝ බද්ධ වහාපාරයක් වීම (හෝ අනෙක් අස්තිත්වය සාමාජිකත්වය දරන සමුහයක සාමාජිකයෙකුගේ <u>ආශීතයක් හෝ බද්ධ</u> වහාපාරයක් වීම.)
 - (iii) අස්තිත්ව දෙකම, එකම තුන්වැනි අස්තිත්වයට බද්ධ වාහපාර වීම
 - (iv) එක් අස්තිත්වයක් තුන්වැනි අස්තිත්වයක බද්ධ වහාපාරයක් වීම සහ අනෙක් අස්තිත්වය තුන්වැනි අස්තිත්වයේ ආශිතයක් වීම.
 - (v) වාර්තා කරනු ලබන අස්තිත්වයෙහි හෝ වාර්තා කරන අස්තිත්වයට සම්බන්ධිත අස්තිත්වයක සේවකයින්ගේ ප්‍රතිලාභ සඳහා අස්තිත්වය පශ්චාත් ප්‍රතිලාභ සේවා සැලැස්මක් වී වාර්තාකරන අස්තිත්වයම එවැනි සැලැස්මක් වන විට අනුගුභක සේවායෝජකයෝද සැලැස්මට වාර්තාකරන අස්තිත්වයට සම්බන්ධිත වන්නේය.
 - (vi)
 - (vii) (අ) (i) හි හඳුනාගනු ලබන පුද්ගලයකුට අස්තිත්වයෙහි සැලකිය යුතු ජන්ද බලයක් තිබීම අස්තිත්වය හෝ එය කොටසක් වන සමුහයක ඕනෑම සාමාජිකයකු වාර්තාකරන අස්තිත්වයට හෝ වාර්තාකරන අස්තිත්වයේ මව් සමාගමට ඉහළ කළමනාකාරිත්ව පුද්ගල සේවා සැපයීමක් සිදු කිරීම.
 - (viii) (අ) (ii) හි හඳුනාගනු ලබන පුද්ගලයකුට අස්තිත්වය කෙරෙහි සැලකිය යුතු බලපෑමක් සිදුකළ හැකිවීම හෝ එහි සැලකිය යුතු ඡන්ද බලයක් තිබීම, අස්තිත්වයක් හෝ (අස්තිත්වයේ මව් සමාගමේ) ඉහළ කළමනාකාරිත්වයේ සාමාජිකයකු වීම.
 - (ix) පුද්ගලයෙකුට හෝ ඒ පුද්ගලයාගේ පවුලේ සමීප සාමාජිකයකුට අස්තිත්වය කෙරෙහි සැලකිය යුතු බලපැමක් සිදුකළ හැකි වීම හෝ එහි සැලකිය යුතු ඡන්ද බලයක් තිබීම යනාදි දෙකම සහ වාර්තාකරන අස්තිත්වය කෙරෙහි බද්ධ පාලනයක් තිබීම.
 - (x) අස්තිත්වය හෝ අස්තිත්වයේ පරිපාලනයක් පුමුබ කළමනාකාරිත්වයෙහි සාමාජිකයකුට හෝ ඒ සාමාජිකයාගේ පවුලෙහි සමීප සාමාජිකයකුට වාර්තාකරන අස්තිත්වය කෙරෙහි පාලනයක් හෝ බද්ධ පාලනයක් තිබීම හෝ එහි සැලකිය යුතු ජන්ද බලයක් තිබීම.

34 වැනි කොටසට සංශෝධනයන් විශේෂිත කිුියාකාරකම්

34.7 ඡේදය සහ 34.10 - 34.11 ඡේදයන් සහ ඒවායේ සබැඳි ශීර්ෂ පාඨයන් සංශෝධනය කර ඇත. 34.11 අ - 34.11 ඊ ඡේදයන් එකතු කර ඇත. ඉවත්කරන ලද පාඨයන් කපා හැර ඇත. නව පාඨයන් යටින් ඉරි ඇඳ ඇත.

හෙළිදරව් කිරීම් - සාධාරණ අගය ආකෘතිය

- 34.7 සාධාරණ අගයට මිනුම් කළ ජෛව වත්කම් සඳහා අස්තිත්වය පහත සඳහන් හෙළිදරව් කිරීම් කළ යුතුය.
 - (අ)
 - (ඉ) පුවර්තන කාලපරිච්ඡේදය ආරම්භයත් අවසානයත් අතර ජෛව වත්කම්වල ධාරණ අගයෙහි වෙනස්කම් සැසඳුමත්, සැසඳුමෙහි ඇතුළත් විය යුතු දැ,
 - (i)

මෙම සැසඳුම පූර්ව කාලපරිච්ඡේදයන් සඳහා ඉදිරිපත් කිරීම අවශා නොවේ.

හෙළිදරව් කිරීම් - පිරිවැය ආකෘතිය

- 34.10 පිරිවැය ආකෘතිය භාවිතකර මිනුම් කළ ජෛව වත්කම් සඳහා පහත සඳහන් දෑ හෙළිදරව් කළ යුතුය.
 - (අ)
 - (ආ) සාධාරණ අගය <u>අනිසි පිරිවැය හෝ පරිශුමයක්</u> නොදරා විශ්වසනීය ලෙස මිනුම් කළ නොහැක්කේ මන්ද යන වග පැහැදිලි කිරිමක්
 - (අැ)

නිස්සාරණ කියාකාරකම් බණිජ සම්පත් ගවේෂණ සහ ඇගැයීම

- 34.11 බණිජ සම්පත් ඇගැයීමෙහි නෝ නිස්සාරණයෙහි හෝ ගවේෂණවල නිරතවන මෙම SLFRS භාවිතාකරන අස්තිත්වයක් (නිස්සාරණ කියාකාරකම්) නිස්සාරණ කියාකාරකම්වල භාවිතා සහ ස්පාශා සහ අස්පාශා වත්කම් අත්පත් කර ගැනීම හෝ සංවර්ධනය කිරීමේ වියදම් පිළිවෙලින් 17 කොටස දේපළ, පිරියන සහ උපකරණ සහ 18 වැනි කොටස කීර්නිනාමය හැර 10.4 ඡේදය අනුකූලව ගවේෂණ සහ ඇගැයීම් සඳහා කුමන වියදම් හඳුනාගත යුතු ද යන්න නිශ්චිත කෙරෙන ගිණුම් පුතිපත්තියක් තෝරාගත යුතු අතර, එය සංගතව භාවිතා කළ යුතුය. අයිතමයන් කොටස් වශයෙන් ගැලවීමට හෝ ඉවත් කිරීමට හෝ වැඩබීම් යථා තත්වයට පත් කිරීම අස්තිත්වයට බැඳීමක් ඇතිවිටක එවැනි බැඳීම් සහ පිරිවැය 17 වැනි කොටස් සහ 21 වැනි කොටස පුතිපාදන සහ අසම්භාවිතා අනුව ගිණුම් පුතිපත්ති 10.5 ඡේදය භාවිතා කිරීමෙන් අස්තිත්වයක් නිදහස් කෙරෙනු ඇත.
- 34.11 අ. වත්කම් ගවේෂණය සහ ඇගැයීමේ ආරම්භක මිණුම්කරණයේදී ඇතුලත් කළ හැකි වියදම්වලට පහත සඳහන් දෑ උදාහරණ වේ. (ලැයිස්තුව අවසාන එකක් නොවේ.)
 - (අ) ගවේෂණ හිමිකම් අත්පත්කර ගැනීම
 - (ආ) ස්ථල විදහා, භූ විදහා, භූ රසායන හා භූ භෞතික අධායනයන්
 - (ඇ) ගවේෂිත කැණීම්
 - (ඇ) කැපීම්,
 - (ඉ) නියැඳි කිරීම් සහ
 - (ඊ) ඛණිජ සම්පත් ඇගයීමේ තාක්ෂණික යෝගාතාවය සහ වාණිජ ස්වශක්තතාවය ඇගැයීමට සබැඳි කටයුතු
 - ඛණිජ සම්පත් සංවර්ධනය කිරීම හා සබැඳි වියදම් ගවේෂණ සහ ඇගැයීමේ වත්කම් ලෙස හඳුනානොගනු ඇත.
- 34.11 ආ. ගවේෂණ සහ ඇගැයීමේ වත්කම්, ආරම්භක හඳුනාගැනිමේදී පිරිවැය මත මිණුම්කරණය කළ යුතුය.
 ආරම්භක හඳුනාගැනීමෙන් පසු අස්තිත්වයක් විසින් 34.11 ඇ 34.11 ඊ ඡේදයන්ට යටත්ව, ගවේෂණ සහ ඇගැයීමේ වත්කම් සඳහා අත්පත් කර ගන්නා ලද වත්කම් වල ස්වභාවය අනුව 17 වන කොටස දේපළ, පිරියත හා උපකරණ හා 18 වන කොටස කීර්තිනාමය හැර වෙනත් අස්පෘශා වත්කම් භාවිතා කළ යුතුය. අයිතමයන් කොටස් වශයෙන් ගැලවීමට හෝ ඉවත්කිරීමට හෝ වැඩබිම් යථා තත්වයට පත්කිරීමට අස්තිත්ත්වයට බැඳීමක් තිබේ නම්, එවැනි බැඳීමක් සහ පිරිවැය 17 වැනි කොටස සහ 21 වැනි කොටස පතිපාදන සහ අසම්භාවිතා අනුව ගිණුම්ගත කරනු ලබයි.
- 34.11 ඇ. ගවේෂණ සහ ඇගැයීමේ වත්කම් වල ධාරණ අගය, ඒවායේ අයකර ගත හැකි අගය අභිබවා යන බවට කරණු සහ අවස්ථා වලින් පෙනේනම්, ගවේෂණ සහ ඇගැයීමේ වත්කම් හානිකරණය සඳහා තක්සේරු කළ යුතුය. උද්ගත වන හානිකරණ අලාභයක් ඇතොත්, අස්තිත්වයක් 34.11 ඊ ඡේදයේ දැක්වෙන ලෙසට හැර, 27 වැනි කොටස අනුකූලව මිණුම්කරණය, ඉදිරිපත් කිරීම සහ හෙළිදරව් කිරීම කළ යුතුය.
- 34.11 ඇ. ගවේෂණ සහ ඇගැයීම් වත්කම් සඳහා පමණක්, හාතිකරණය විය හැකි ගවේෂණ සහ ඇගැයීම් වත්කමක් හඳුනාගැනීමේදී 27.7 27.10 ඡේදය වෙනුවට, 34.11 ඉ ඡේදය හාවිතා කළ යුතුය. 34.11 ඉ ඡේදය 'වත්කම්' යන පදය යොදන නමුත් එය සමානව වෙන්වූ ගවේෂණ සහ ඇගැයීමේ වත්කම් හෝ මුදල් ජනන ඒකකයකට ද අදාල වේ.
- 34.11 ඉ. අස්තිත්වයක් ගවේෂණ සහ ඇගැයීමේ වත්කම් හානිකරණය සඳහා පරීක්ෂා කළයුතු බව පහත දැක්වෙන කරුණු සහ අවස්ථාවන් එකක් හෝ කීපයකින් පෙන්නුම් කෙරේ. (ලැයිස්තුව අවසාන එකක් නොවේ.)

- (අ) නිශ්චිත පුදේශයක අස්තිත්වයට ගවේෂණය සඳහා හිමිකම් ලැබෙන කාලය අහෝසි වී තිබීම හෝ නුදුරු අනාගතයේදී අහෝසි වීම සහ අළුත් කිරීමක් බලාපොරොත්තු විය නොහැකි වීම.
- (<u>අා</u>) නිශ්චිත පුදේශයක බණිජ සම්පත් සඳහා වැඩි දුරටත් ගවේෂණය කිරීම හෝ ඇගැයීම සඳහා සත්තාව් වියදම් අයවැය නොකිරීම හෝ සැලසුම් නොකිරීම
- (ඇ) නිශ්චිත පුදේශයක ඛණිජ සම්පත් සඳහා ගවේෂණය කිරීමෙන් හෝ ඇගැයීමෙන් වාණිජ ශකාතාවයක් ඇති පුමාණයක සම්පත් සොයා ගත නොහැකි වීම සහ නිශ්චිත පුදේශයෙහි එවැනි කර්තවායන් නවත්වා දැමීමට අස්තිත්වය තීරණය කර තිබීම.
- (ඇ) නිශ්චිත පුදේශයෙහි සංවර්ධන කටයුතු ඉදිරියට ගෙන යෑම විය හැකි නමුත් සාර්ථක සංවර්ධනයකින් හෝ විකිණීමකින් ගවේෂණ සහ ඇගැයීම් වත්කම්වල ධාරණ අගය සම්පුර්ණයෙන් අයකර ගැනීමට නොහැකි වන බවට පුමාණවත් දත්ත පැවතීම.

අස්තිත්වය හානිකරණ පරීක්ෂණයක් කර හානිකරණ අලාභයක් ඇතොත්, 27 වැනි කොටස අනුව හඳුනාගත යුතුය.

34.11 ඊ. අස්තිත්වය ගවේෂණ සහ ඇගැයීම් වත්කම් හානිකරණය තක්සේරුකිරීමේ අරමුණ සඳහා මුදල් ජනනය කරන ඒකකයන්ට හෝ මුදල් ජනනය කරන ඒකකයන් සමුහයකට ගවේෂණ සහ ඇගැයීම් වත්කම් විභාජනය කිරීමේ ගිණුම්කරණ පුතිපත්තියක් තීරණය කළ යුතුය.

35 කොටස වන කුම අ සඳහා ${ m SLFRS}$ ට සංකුාන්තියට සංශෝධනයන්

35.2 හා 35.9 - 35.11 ඡේදයන් සංශෝධනය කර ඇත. 35.12 අ ඡේදය එකතු කර ඇත. ඉවත් කරන ලද පාඨයන් කපා හැර ඇත. නව පාඨයන් යටින් ඉරි ඇඳ ඇත.

මෙම කොටසේ විෂයපථය

35.2 කුඩා සහ මධාම පරිමාණ අස්තිත්ව සඳහා SLFRS පුථමවරට තෝරා ගත්නකුවීමට අස්තිත්වයකට හැකිවන්නේ එක් වරක් පමණකි. කු. ම. අ. සඳහා ශී ලං.මූ.වා.පු පුව් වාර්තාකරණය කාලයන්හි යොදාගත් එහෙත් එහි ඉතා මැතකදී නිකුත් කළ පුව් වාර්ෂික මූලා පුකාශනයන්හි කු. ම. අ. සඳහා ශී ලං.මූ.වා.පු න් අනුගමනය කිරීම ගැන නිශ්චිත හා පැහැදිලි පුකාශයන් කර නොමැති විටකදී, අස්තිත්වය විසින් කු.ම. අ. සඳහා වන ශී ලං.මූ.වා.පු න් භාවිතය කිසිවිටක නවතා නොමැති පරිදී මෙම පරිච්ඡේදය භාවිතා කිරීම හෝ 10 පරිච්ඡේදය වන ගිණුම්කරණ පුතිපත්ති, ඇස්තමේන්තු හි වැරදි අනුකූලව කු. ම. අ. සඳහා ශී ලං.මූ.වා.පු න් අතීතයට බලපාන ලෙස භාවිතා කළ යුතුය. කුඩා සහ මධා පරිමාණ අස්තිත්වයක් සඳහා SLFRS භාවිතා කරන අස්තිත්වයක් වාර්තාකරන කාලපරිච්ඡේද එකකට හෝ වැඩි ගණනකට එය භාවිතා කිරීම නතර කරන්නේ නම් සහ අනතුරුව එය නැවතත් තෝරා ගැනීමට අවශාකරන්නේ නම් මෙම කොටසෙහි විශේෂිත නිදහස් කිරීම් සරල කිරීම් සහ අනෙකුත් අවශාතා එම නැවත තෝරාගැනීම සඳහා අදාළ නොවේ. එවැනි අස්තිත්වයක් විසින්, මෙම පරිච්ඡේදය භාවිතා කිරීම තෝරා නොගත්තා විටකදී 10 කොටසේ හෙළිදරව් කිරීමේ අවශාතාවයන්ට අමතරව, 35.12 අ ඡේදයේ හෙළිදරව් කිරීම් අවශාතාවයන් සපුරාලීම අවශා වේ.

සංකාන්ති දිනයේදී මූලා පුකාශනයන් සකස් කිරිමේ වැඩ පිළිවෙළ

- 35.9 මෙම SLFRS පුථමවරට තෝරාගැනීමේදී අස්තිත්වයක් එය විසින් පෙර වු මුලා වාර්තාකරන රාමුව යටතේ, පහත සඳහන් ගණුදෙනු කවරක් හෝ සම්බන්ධයෙන් අනුගමනය කළයුතු ගිණුම්කරණය, අතීතයට බලපාන ලෙස වෙනස් නොකළ යුතුය.
 - (අ)
 - (ඊ) රජයේ ණය පළමුවරට භාවිතාකරන්නකු විසින්, මෙම ශ්‍රී ලං.මු.වා.පු ට සංකාන්ති වන දිනයේදී පැවති රජයේ ණය සඳහා 11 කොටසේ වන මූලික මූලා සාධන පතු, 12 කොටසේ හා 24 කොටසේ වන රාජා පුදාන අතීතයට බලපාන ලෙස භාවිතා කළ යුතුය. අනුෂංගිකව පළමුවරට භාවිතාකරන්නෙකු විසින් එහි පුව් පොදුවේ පිළිගත් ගිණුම්කරණ පුතිපත්තීන් (පො.පි.ගි.පු) GAAP අනුව මෙම ශ්‍රී ලං.මු.වා.පු ට අනුකුල වන පදනමක් යටතේ රජයේ ණය පිළිගැනීම හා ගිණුම්කරණය කර නොමැතිනම් එය ශ්‍රී ලං.මු.වා.පු ට සංකාන්ති වන දිනයට ණය මුදලේ පො.පි.ගි.පු. GAAP ධාරණ අගය, එම දිනයට ධාරණ අගය ලෙස පිළිගත යුතු අතර වෙළඳපල පොලී අනුපාතයන්ට පහළ පොලී අනුපාතයන් ඇති රජයේ ණය පුතිලාභයන් රාජා පුදානයන් ලෙස පිළිනොගත යුතුය.

- 35.10 මෙම SLFRS සමඟ අනුකූලවන එහි පුථම මුලා පුකාශනය පිළියෙල කිරීමේ දී පහත දැක්වෙන නිදහස් කිරීම් එකක් හෝ කීපයක් භාවිතා කරනු විය හැකිය.
 - (අ)
 - (ඇ.අ) සිදුවීමක් මත ඇති වූ සාධාරණ අගය මිනුම්කරණය සලකනු ලබන පිරිවැය ලෙස පුථමවරට භාවිතාකරන්නෙකු යම්කිසි සිද්ධියක් නිසා උදාහරණ ලෙස, සැලසුම් සහගතවන විකිණීමක් අභිලාෂයෙන් වහාපාරය හෝ වහාපාරයෙන් කොටසක් අගය කිරීම එහි පූර්ව පො.පි.ගි.පු ට අනුව සමහර හෝ සියඑම වත්කම් හා වගකීම් සාධාරණ අගය මත මිණුම්කරණය සලකනු ලබන පිරිවැයක් ලෙස ස්ථාපනය කර තිබිය හැකිය.

මිණුම්කරණ දිනය :

- (i) මෙම ශී ලං.මු.වා.පු දිනය හෝ ඊට පූර්ව දිනයක නම්, මිනුම්කරණ දිනයේ **සලකනු ලබන පිරිවැය** ලෙස සිද්ධියක් නිසා ඇතිවූ සාධාරණ අගය මිණුම්කරණය අස්තිත්වය විසින් භාවිතා කළ හැකිය.
- (ii) මෙම ශී ලං.මු.වා.පු ට සංකාන්තිවන දිනයට පසුව එහෙත් මෙම ශී ලං.මු.වා.පු අනුකූලවන පුළුම මුල්‍ය ප්‍රකාශනයන්ගෙන් ආවරණය වන කාලය තුල නම් සිද්ධිය වන අවස්ථාවේදී සිද්ධියක් නිසා ඇතිවන සාධාරණ අගය මිණුම්කරණය සලකනු ලබන පිරිවැය ලෙස භාවිතා කළ හැකිය. අස්තිත්වය විසින් මිණුම්කරණ දිනයේදී උද්ගතවන ගැලපීම් ඍජුවම රඳවාගත් ඉපයීම්වල (හෝ යෝගා වන්නේ නම් වෙනත් ස්කන්ධ පුවර්ගයක) පිළිගත යුතුය. මෙම ශී ලං.මු.වා.පු ට සංකාන්තිවන දිනයේදී 35.10 (ඇ ඇ) ඡේදයන්හි දක්වා ඇති නිර්ණායකයන් භාවිතා කරමින් හෝ මෙම කොටසේ අනිකුත් අවශාතාවයන්ට අනුකූලව එම වත්කම් හා වගකීම් මිණුම්කරණය කරමින් සලකනු ලබන පිරිවැය ස්ථාපනය කළ යුතුය.
- (ඉ)
- (ඊ) **වෙන්ව ඉදිරිපත් කරන මුලා පුකාශනයන්** අස්තිත්වය වෙන්ව ඉදිරිපත් කරන මුලා පුකාශනයන් පිළියෙල කරන විට එහි පරිපාලිතවල, ආශිුතවල හා බද්ධපාලනය කරන අස්තිත්ව වල ආයෝජනයන් එක්කෝ
 - (i) හානිපූර්ණය අඩුකළ පිරිවැයට හෝ
 - (ii) ලාභයේ හෝ අලාභයේ හඳුනාගත් සාධාරණ අගයෙහි වෙනස්කම් ඇතුළත්ව සාධාරණ අගයට හෝ
 - (iii) 14.8 ඡේදයෙහි දැක්වෙන කුමචේදයන් අනුගමනය කරමින් ස්කන්ධ කුමය භාවිතා කර ගිණුම්කරණය කළයුතු බවට, 9.26 ඡේයෙන් අවශා කෙරේ.

එවැනි ආයෝජනයන්, පුථමවරට තෝරාගන්නෙකු විසින් පිරිවැයට මනින්නේ නම් සංකුාන්ති දිනයේ දී එය මෙම SLFRS වලට අනුව පිළයෙල කර ආරම්භක මුලා තත්වය දැක්වෙන පුකාශනයෙහි පහත එක් වටිනාකමකට මිණුම්කරණය කළ යුතුය.

- (i)
- (©)
- (ඌ) වීලම්හිත ආදායම් බද්ද පුථමවරට තෝරාගන්නකු කුම අ. සඳහා ශී ලං.මු.වා.පු ට සංකාන්තිවන දිනයේ සිට ඉදිරියට 29 කොටස භාවිතා කළ හැකිය. එම විලම්භීත වත්කම් සහ වගකීම් වල හඳුනාගැනීම සඳහා අධික පිරිවැයක් හෝ පුයත්නයක් අවශාකරන ඕනැම වත්කමක හෝ වගකීමක ධාරණ අගය සහ බදු පදනම අතර වෙනස්කම් සම්බන්ධයෙන් විලම්භීත බදු වත්කම් හෝ විලම්භීත බදු වගකීම් පුථමවරට තෝරා ගන්නකු SLFRS වලට සංකුමනය වන දින හඳුනාගැනීම අවශා නොවේ.
 - (i)
- (න) **ගාස්තු නියාමනයන්ට යටත්වන කිුයාන්විතයන්** පුථමවරට භාවිතාකරන්නෙකු **ගාස්තු නියාමනයන්ට** (එනම් ගණුදෙනුකරුවන්ට භාණ්ඩයක් හෝ සේවාවන් අධිකාරි බලය ඇති ආයතනයක් විසින් ස්ථාපනය කරන ලද මිල හෝ අනුපාතයන්ට) යටත්වන කිුයාන්විතයක භාවිතා

වන දේපල පිරියත හා උපකරණ හෝ අස්පෘශා වත්කම් දරන්නේ නම් සංකාන්ති දිනයේදි ජ්වායේ සලකනු ලබන පිරිවැය ලෙස පූර්ව පො.පි.ගි.පු. GAAP ධාරණ අගයන් තෝරාගත හැකිය. අස්තිත්වයක් විසින් මෙම වෘතිරේඛය එක් අයිතමයක් සඳහා භාවිතාකරන්නේ නම් එය සියළුම අයිතමයන් සඳහා භාවිතා කිරීම අවශා නොවේ. 27 වන කොටස අනුකූලව අස්තිත්වය විසින් මෙම ශී ලං.මු.වා.පු ට සංකාන්තිවන දිනයේදි එම වත්කම් හානිකරණ පරිකුණයට බඳුන් කළ යුතුය.

- (ජ) <u>උගු අති උද්ධමනය</u> පුථමවරට භාවිතාකරන්නෙකුට උගු අති උද්ධමනයට භාජනය වූ වාවහාර මුදලක් තිබේනම්,
 - (i) මෙම SLFRS වලට සංකාන්ති වන දිනය **වාවහාර මුදල් සාමානා තත්වයට පත් වූ** දිනයේ හෝ ඊට පසුනම් වාවහාර මුදල් සාමානා තත්වයට පත්වීමේ දිනයට පූර්වයෙන් වූ සියළුම වත්කම් හා වගකීම් මෙම SLFRS වලට සංකාන්ති වන දිනයේ සාධාරණ අගය මත මිණුම්කරණය කිරීමට තෝරාගත හැකි අතර එම දිනයේදී එම වත්කම් හා වගකීම් වල සලකනු ලබන පිරිවැය ලෙස එම සාධාරණ අගය භාවිතා කළ හැකිය, සහ
 - (ii) ව්‍යාවහාර මුදල් සාමානාෘ තත්වයට පත්වීමේ දිනය මාස දොළහක සාපේක්ෂ කාලයට ඇතුලත් වන්නේ නම්, අස්තිත්වය විසින් මාස දොලහකට අඩුවන සාපේක්ෂ කාලයක් එම කෙටි කාලය සඳහා (3.17 ඡේදයන් නියම කරනු ලබන) සම්පූර්ණ මූලෳ ප්‍රකාශයන් සකස් කරන්නේ නම් භාවිතා කළ හැකිය.
- 35.7 ඡේදයන් අවශා කෙරෙන ගැළපිලි එකක් හෝ කිහිපයක් සඳහා සංකුමනය වන දින අාරම්භක මුලා තත්ව පුකාශනය නැවත පුකාශ කිරීම සකස් කිරීම අස්තිත්වයකට **පායෝගික නොවන්නේ නම්** අස්තිත්වය එවැනි ගැලපිලි සඳහා 35.7 35.10 ඡේද එසේ කිරීම පුයෝගික වන වඩාත්ම කලින් වු කාලපරිච්ඡේදය වෙනුවෙන් වාවහාර කළයුතු අතර පසුගිය කාලපරිච්ඡේද වෙනුවෙන් ඉදිරිපත්කරන මෙම වලට අනුකූලව එහි මුලා පුකාශන පුරමවරට පිළියෙල කරන කාලපරිච්ඡේද සමඟ සැසදිය නොහැකි මූලා පුකාශන වග සඳහන් <u>නැවත පුකාශ නොකළ දත්තයන්</u> හඳුනාගත යුතුය. මෙම වලට අනුකූලව පුරම මුලා පුකාශන පිළියෙල කරන කාලපරිච්ඡේදයට පෙර කිසියම් කාලපරිච්ඡේදයක් වෙනුවෙන් මෙම මඟින් අවශා කෙරෙන සැසදීම් කාලපරිච්ඡේදයන් සඳහා ඒවාද ඇතුළුව කවර හෝ හෙළිදරව් කිරීමක් සැපයීම පුයෝගික නොවන්නේ නම් අතහැරීම හෙළිදරව් කළ යුතුය.

හෙළිදරව් කිරීම

කු. ම. අ. සඳහා ශීු ලං.මු.වා.පු ට සංකාන්තිය වීම පැහැදිලි කිරිම්

- 35.12 අ 35.2 ඡේදයේ විස්තර කෙරෙන පරිදි පූර්ව කාලයකදී කු. ම. අ. සඳහා ශීු ලං.මු.වා.පු භාවිතා කළ අස්තිත්වයක් විසින්
 - (අ) කු.ම. අ. සඳහා ශීු ලං.මු.වා.පු භාවිතා කිරීම නවතා දැමීමේ හේතුන්
 - (ආ) කු.ම. අ. සඳහා ශීු ලං.මු.වා.පු භාවිතා කිරීම නැවත පටන් ගැනීමේ හේතුන් සහ
 - (ඇ) මෙම කොටසට හෝ 10 වැනි කොටසට අනුකූලව අතීත කාලයට බලපාන ලෙස කුම අ සඳහා ශීු ලං.මු.වා.පු භාවිතා කර තිබේද යන්න හෙළිදරව් කළ යුතුය.
- අ. උපගුන්ථය එකතු කර ඇත.

බලාත්මක දිනය හා සංකුාන්තිය

අ1. 2015 ජුනි මස නිකුත් කරන ලද ශී ලංකා ගිණුම් පුම්තිය (කු. ම. අ. සඳහා ශී ලං.මු.වා.පු) ට 2015 සංශෝධනයන්, සංශෝධිත ඡේදයන් 1.3, 2.22, 2.47, 2.49 - 2.50, 4.2, 4.12, 5.4 - 5.5, 6.2 - 6.3, 9.1 - 9.3, 9.16, 9.18, 9.24 - 9.26, 9.28, 11.2, 11.4, 11.7, 11.9, 11.11, 11.13 - 11.15, 11.27, 11.32, 11.44, 12.3, 12.8 - 12.9, 12.23, 12.25, 12.29, 14.15, 15.21, 16.10, 17.5 - 17.6, 17.15, 17.31 - 17.32, 18.8, 18.20, 19.2, 19.11, 19.14 - 19.15, 19.23, 19.25 - 19.26, 20.1, 20.3, 21.16, 22.8 - 22.9, 22.15, 22.17 - 22.18, 26.1, 26.9, 26.12, 26.16 - 26.17, 26.22, 27.1, 27.6, 27.14, 27.30 - 27.31, 28.30, 28.41, 28.43, 30.1, 30.18, 31.8 - 31.9, 33.2, 34.7, 34.10 - 34.11, 35.2, 35.9 - 35.11 සහ පාරිභාෂික ශබ්ද මාලාව සංශෝධිත 29 කොටමස් සහ එකතු කරන ලද ඡේදයන් 1.7, 2.14 අ - 2.14 අෑ, 9.3අ - 9.3අෑ, 9.23අ, 10.10අ, 11.9අ - 11.9අා, 17.15අ - 17.15අෑ,

17.33, 22.3අ, 22.15අ - 22.15අ, 22.18අ - 22.18අා, 22.20, 26.1අ - 26.1අා, 34.11අ - 34.11ඊ, 35.12අ සහ අ2 - අ3 අස්තිත්වයක් විසින් එම ඡේදයන් 2017 ජනවාරි 1 ත් පසු වාර්ෂික කාලයන් සඳහා භාවිතා කළ යුතුය. 2 - 34 කොටස්වල සංශෝධනයන් අ2 ඡේදයන් දැක්වු ආකාරයට 10 කොටස වන ගිණුම්කරණ පතිපත්ති ඇස්තමේන්තු හා වැරදි අනුකූලව අතීතයට බලපාන ලෙස භාවිතා කළ යුතුය. කු. ම. අ. සඳහා ශී ලං.මු.වා.පු ට 2015 එම සංශෝධනයන් ඊට තුලින් වාවහාරකරණය සඳහා අවසර දේ. අස්තිත්වයක් විසින් කු. ම. අ. සඳහා ශී ලං.මු.වා.පු 2015 සංශෝධනයන් ඊට පුථම කාලයකදී භාවිතා කරන්නේ නම් එය ඒ බැව් හෙළිදරව් කළ යුතුය.

- අ2. අස්තිත්වයකට ඕනෑම නව හෝ 2 34 කොටස් වල සංශෝධනයන්ගෙන් පුතිශෝධිත අවශාතාවයන් අතීතයට බලපාන ලෙස භාවිතා කිරීම පුායෝගික නොවන්නේ නම් එසේ කිරීම පුයෝගික වන සමීපතම කාලයේදී එම අවශාතාවයන් සපුරාලිය යුතුය. ඊට අමතරව අස්තිත්වයන්
 - (අ) කු. ම. අ. සඳහා ශී ලං.මු.වා.පු හි 2015 සංශෝධනයන් පුථමවරට භාවිතාකරන කාලපරිච්ඡේදය ආරම්භයේදීම පුතිශෝධිත 29 කොටස ඉදිරි කාලයන් සඳහා භාවිතා කිරීම තෝරාගත හැකිය.
 - (ආ) කු. ම. අ. සඳහා ශී ලං.මු.වා.පු හි 2015 සංශෝධනයන් පුථමවරට භාවිතාකරන කාලපරිච්ඡේදය ආරම්භයේදීම 19.11 ඡේදයෙහි සංශෝධනයන් ඉදිරි කාලය සඳහා ද භාවිතා කළ යුතුය. මෙම ඡේදය අදාල වන්නේ 19 කොටසේ විෂය පථයට ඇතුළත්වන ව්‍යාපාර සංයෝජනයන් අස්තිත්වයට තිබේ නම් පමණකි.
 - (ඇ) කු. ම. අ. සඳහා ශී ලං.මු.වා.පු හි 2015 සංශෝධනයන් පුථමවරට භාවිතාකරන කාලපරිච්ඡේදය ආරම්භයේදීම 2.49 - 2.50, 5.4, 17.15, 27.6, 27.30 - 27.31 සහ 31.8 - 31.9 ඡේදයන්ට සංශෝධනයන් හා 10.10අ, 17.15අ - 17.15ඈ සහ 17.33 නව ඡේදයන් ඉදිරිකාලය සඳහා ද භාවිතා කළ යුතුය. මේ ඡේදයන් අදාළ වනුයේ 17.15 ඡේදයට අනුකූලව පුතාාගණන ආකෘතිය දේපළ පිරියත හා උපකරණ ඕනෑම වර්ගයකට අස්තිත්වය විසින් භාවිතා කරන්නේ නම් පමණකි.
- අ3. අ2 භාවිතා කිරීමේදී මුලා පුකාශයන්හි කුමන මුදල් පුමාණයන් පුතිපුකාශ නොකර තිබේදැයි අස්තිත්වය විසින් හැඳින්විය යුතුය.

පාරිභාෂික පද මාලාවට සංශෝධනයන්

පාරිභාෂික ශබ්ද මාලාව ආ උපගුන්ථයෙහි ස්ථාපනය කර ඇත පෙන්වා ඇත්තේ සංශෝධනය කරන ලද එකතුකරන ලද හෝ ඉවත් කරන ලද නිර්වචනයන් පමණකි ඉවත්කරන ලද පාඨයන් කපා හැර ඇත. නව පාඨයන් ඉරි ඇඳ ඇත.

ආ උපගුන්ථය පාරිභාෂික ශබ්ද මාලාව

ගිණුම්කරණ ලාභය

කාලපරිච්ඡේදයක් සඳහා වන බදු වියදම අඩු කිරීමට පෙර ලාභය හෝ අලාභය

සකීය වෙළඳපොල

පුමාණවත් සංඛාාතයකින් සහ පරිමාවකින් යුන් දිගටම පවත්නා පදනම මත වත්කමක් හෝ වගකීමක් සඳහා මිල කිරීමේ තොරතුරු ලබාදීමට ගනුදෙනුවන වෙළඳපොළකි.

මුදලින් නිරවුල් කරන කොටස් - පදනම් ගෙවීම් ගණුදෙනුව

අස්තිත්වයේ හෝ සමුහයේ වෙනත් අස්තිත්වයක කොටස් හෝ වෙනත් (කොටස් හෝ <u>කොටස් විකලපයන්ද ඇතුළුව)</u> ස්කන්ධ සාධන පතුවල මිල (හෝ වටිනාකම) පදනම් කරගත් වටිනාකමකට අස්තිත්වය විසින් එම භාණ්ඩ හෝ සේවා සැපයුම්කරුවන්ට මුදල් හෝ වෙනත් වත්කම් පැවරීමේ වගකීමක් දරමින් අස්තිත්වය හාණ්ඩ හෝ සේවා මිලදී ගනු ලබන කොටස් පදනම් ගෙවීම් ගණුදෙනුවක්

පුද්ගලයකුගේ පවුලෙහි ආසන්න සාමාජිකයින්

අස්තිත්වයක් සමඟ කරන ගණුදෙනු සම්බන්ධයෙන් බලපෑම් කිරීමට හෝ කරනු ලැබීමට අපේක්ෂිත,

- (අ) එම පුද්ගලයාගේ දරුවන් කාලාතුයා හෝ ගෘහස්ත සහකරු
- (ආ) එම පුද්ගලයාගේ කාලාකුයාගේ හෝ ගෘහස්ත සහකරුගේ දරුවන්
- (ඇ) <u>එම පුද්ගලයාගේ හෝ එම පුද්ගලයාගේ කාලාතුයා හෝ ගෘහස්ත</u> සහකරුගේ යැපෙන්නන්

ද ඇතුළුව පවුලේ සාමාජිකයින්

අඩුකළ හැකි තාවකාලික වෙනස්කම්

වත්කම් හෝ වගකීම් ධාරණ අගය අයකර ගැනීමට හෝ නිරවුල් කෙරෙන අනාගත කාලපරිච්ඡේදයන්හි බදු ලාභය (බදු අලාභය) තීරණය කිරීමේදී අඩුකළ හැකි මුදල් පුමාණයෙන් උද්ගතවන තාවකාලික වෙනස්කම්

විලම්භීත බදු වත්කම්

පහත දෑ සම්බන්ධයෙන් අනාගත වාර්තා කරන කාලපරිච්ඡේදවලදී අයකර ගත යුතු ආදායම් බදු පුමාණයන් වේ.

- (අ) අඩුකළ හැකි තාවකාලික වෙනස්කම්
- (ආ) ඉදිරියට ගෙනයන භාවිතා නොකළ බදු අලාභයන් සහ
- (ඇ) ඉදිරියට ගෙනයනු ලබන භාවිතා නොකළ බදු බැර

විලම්භීත බදු බැරකම්

<u>බද්දට යටත් වන</u> තාවකාලික වෙනස්කම් සඳහා අනාගත වාර්තාකරන කාලපරිච්ඡේද වලදී ගෙවිය යුතු ආදායම් බදු පුමාණයන් වේ.

අස්තිත්වයේ,

ස්කන්ධ පියවුම් කොටස් පදනම් ගෙවීම් ගණුදෙනුව

- (අ) ස්කන්ධ සාධනපතු සඳහා පුතිශ්ඨාව වශයෙන් (කොටස් හෝ කොටස් විකල්ප ඇතුළුව) භාණ්ඩ හෝ සේවාවන් ලබාගැනීම හෝ
- (ආ) සැපයුම්කරුට ගණුදෙනුව නිරවුල් කිරීමට වගකීමක් නොමැතිව වන නමුත් භාණ්ඩ හෝ සේවා ලබා ගැනීම වන ස්කන්ධ පදනම් ගෙවීම් ගණුදෙනුවක්

විදේශීය මෙහෙයුම

වාර්තාකරනු ලබන අස්තිත්වයක වෙනත් රටක පදනම් වු හෝ වෙනත් රටක පවත්නා වු හෝ වෙනත් රටක පවතින කිුිිියාත්විතයන් හෝ වෙනත් වෘවහාර මුදල් වර්ගයක් ඇති පරිපාලිතයන්, ආශී්තයන්, බද්ධ වෘහපාරයන් හෝ ශාඛාවන්

වාවහාර මුදල් සාමානාකරණ දිනය

අස්තිත්වයක වාවහාර මුදල් තවදුරටත් උගු අති උද්ධමනයේ ද්විත්ව ලක්ෂණ එකක් හෝ දෙකක්ම නොමැති දිනය හෝ අස්තිත්වයේ වාවහාර මුදල් උගු අති උද්ධමනයට යටත් නොවන වාවහාර මුදලකට මාරු කළ දිනය

<u>වෙළඳපොල පැවරුම්</u> කොන්දේසිය

නිශ්චිත කොටස් මිලකට හෝ කොටස් මනාපයක නිශ්චිත නෞසර්ගික වටිනාකමකට හෝ අනෙකුත් අස්තිත්වයන්ගේ ස්කන්ධ සාධනයන්හි වෙළඳපොල දර්ශකයකට සාපේක්ෂව අස්තිත්වයයේ ස්කන්ධ වෙළඳමිල මත පදනම් වු නිශ්චිත ඉලක්කයකට ළගාවීම වැනි අස්තිත්වයේ ස්කන්ධ සාධනයන්ගේ හාවිත මිල, පැවරුම හෝ හාවිතත්වය තීරණය වන කොන්දේසිය

අවම කල්බදු ගෙවීම්

- (අ) <u>බදු ගැණුම්කරුවෙකු</u> සඳහා <u>බදු ගැණුම්කරුවෙකු</u> විසින් හෝ <u>බදු</u> ගැණුම්කරුවෙකුට සම්බන්ධ පාර්ශවයක් විසින් ඇප වෙන ලද මුදල් පුමාණයක් හෝ
- (ආ) බදු දීමනාකරු සඳහා බදු දීමනාකරුට
 - (i) බදු ගැණුම්කරු විසින්
 - (ii) බදු ගැණුම්කරුට සම්බන්ධ පාර්ශවයක් විසින් හෝ
 - (iii) අලස යටතේ වන බැදීම් නිදහස් කිරීමට මූලා හැකියාව ඇති බදු දීමනාකරුට සම්බන්ධ නොවන තුන්වන පාර්ශ්වයක් විසින් අලපවන දේවල් ද සහිතව අසම්භාවා කුලී බදු දීමනාකරු විසින් ගෙවිය යුතු හෝ බදු දීමනාකරුට පුතිපූර්ණය කළයුතු සේවා සඳහා පිරිවැය සහ බදු නොමැතිව බදු කාලපරිච්ඡේදය තුළ ගෙවනු ලබන හෝ ගෙවනු ලැබීමට අවශාවන ගෙවීම්

කෙසේවෙතත් මනාපය භාවිතා කිරීමට නියමිත දිනයේ සාධාරණ අගයට වඩා අඩුමිලකට වත්කම මිලදි ගැනීමට බදු ගැණුම්කරුට මනාපයක් තිබේනම් ද ආරම්භක දිනයේදී එම මනාපය භාවිතා කිරීමට හැකිවේයැයි සාධාරණ ලෙස නිශ්චිත වන විටද අවම කල්බදු ගෙවීම මෙම මිලදී ගැනීම් මනාපය භාවිතා කිරීමට අපේක්ෂිත දිනය දක්වා ගෙවීමට නියමිත අවම කල්බද්ද සහ එය භාවිතා කිරීමට ගෙවිය යුතු මුළු මුදල වේ.

පොදු වගකීව යුතු භාවය

ඔවුන්ගේ විශේෂ තොරතුරු අවශාතාවයන්ට සරිලන පරිදි වාර්තා පිළියෙල කරන ලෙස ඉල්ලීමට නොහැකි ආර්ථික තීරණ ගන්නා අස්තිත්වයේ දැනට සිටින සහ විභවා සම්පත් දායකයන් සහ අස්තිත්වයට පරිභාහිර වෙනත් අයට වගකීව යුතු භාවය අස්තිත්වයකට පොදු වගකිව යුතු භාවයක් ඇත්වන්නේ:

- (අ) එහි ණය හෝ ස්කන්ධ සාධනපතු පොදු වෙළඳපොලක හුවමාරු කෙරෙනම් හෝ (දේශීය හෝ විදේශීය කොටස් විනිමය වෙළඳපොල හෝ දේශීය සහ පුාදේශීය වෙළඳපොළවල්ද ඇතුලත්ව අත්පිට වෙළඳපොලක හෝ) පොදු වෙළඳපොලක හුවමාරු කිරීම සඳහා එවැනි සාධන පතුයක් නිකුත් කිරීමේ කිුයාවලියක යෙදී සිටින්නේ නම් හෝ
- (ආ) එහි පුාථමික වහාපාරයක් වශයෙන් බාහිර පුළුල් කණ්ඩායමක පුද්ගලයන් සඳහා විශ්වාසනීය තත්වයෙන් වත්කම් දරා සිටින්තේනම්ය. මෙම තත්වය විශේෂයෙන් බැංකු ණය සමිති, රක්ෂණ සමාගම් සුරකුම්පත් තැරුව්කරුවන් සහ වෙළෙන්දන් අනොනා අරමුදල් සහ ආයෝජන බැංකුවලට දර්ශීය වන අවස්ථාවන් වන විටය.

සම්බන්ධිත පාර්ශවය

සම්බන්ධ පාර්ශවයක් යනු මුලෳ පුකාශයන් පිළියෙල කරන අස්තිත්වයකට (වාර්ථාකරන අස්තිත්වයට) සම්බන්ධ පුද්ගලයකු හෝ අස්තිත්වයකි.

- (අ) පුද්ගලයකු හෝ එම පුද්ගලයාගේ පවුලේ සමීප සාමාජිකයකු සම්බන්ධිත පාර්ශවයක් වන්නේ එම පුද්ගලයා ;
 - (i) වාර්තාකරන අස්තිත්වයේ හෝ වාර්තාකරන අස්තිත්වයේ මව් සමාගමක ඉහළ කළමනාකාරිත්වයේ සාමාජියකු නම්
 - වාර්තාකරන අස්තිත්වයෙහි පාලනය හෝ බුද්ධ පාලනය තිබේනම් හෝ

- (iii) වාර්තාකරන අස්තිත්වය පිළිබඳ සැහෙන බලපෑමක් තිබේ නම් බද්ධ පාලනයක් හෝ සැලකිය යුතු ඡන්ද බලයක් තිබීම
- (ආ) පහත සඳහන් කොන්දේසින් එකක් හෝ අදාළ වේ නම් අස්තිත්වයක් වාර්තාකරන අස්තිත්වයකට සම්බන්ධ වේ.
 - (i) අස්තිත්වය හා වාර්තාකරන අස්තිත්වය එකම සමුහයක සාමාජිකයන් වීම (එනම් සෑම මව් සමාගමක් පරිපාලිතයන් සහ සහාය පරිපාලිතයන් එකිනෙකට සම්බන්ධ වීම)
 - (ii) එක්කේ එක් අස්තිත්වයක් වෙනත් අස්තිත්වයක ආශි්තයක් හෝ බද්ධ වහාපාරයක් වීම (හෝ අනෙක් අස්තිත්වය සාමාජිකයකු වන සමුහයක ආශි්තයන් හෝ බද්ධ වහාපාරයක් වීම)
 - (iii) අස්තිත්ව දෙකම එකම තෘතිය අස්තිත්වයක බද්ධ වහාපාරයක් වීම
 - (iv) එක්කෝ <u>එක්</u> අස්තිත්වයක් තෘතිය අස්තිත්වයක බද්ධ වහාපාරයක් සහ අනෙක් අස්තිත්වය තෘතිය අස්තිත්වයේ ආශිූතයක් වීම.
 - (v) අස්තිත්වය එක්කෝ වාර්තාකරන අස්තිත්වයට හෝ වාර්තාකරන අස්තිත්වයට සම්බන්ධ වු එකක් නම් එය ඒවායේ සේවකයන්ගේ සුභසාධනය සඳහා වු පුශ්චාත් සේවා පුතිලාභ සැලැස්මක් වීම වාර්තාකන අස්තිත්වයන් එවැනි සැලැස්මක් නම් සහ වුහුගත සේවකයන්ද සැලැස්මට වාර්තාකරන අස්තිත්වයට සම්බන්ධිත වේ.
 - (vi) (අ) න් හඳුන්වා ඇති පුද්ගලයකු විසින් අස්තිත්වය කේවලව හෝ බද්ධව පාලනය කෙරේ.
 - (vii) ඉහත (අ) (ස) හි හඳුනාගත් පුද්ගලයකුට අස්තිත්වයේ සැලකිය යුතු ජන්ද බලයක් තිබීම. (අ) (ii) න් හඳුන්වා ඇති පුද්ගලයකුට අස්තිත්වය කෙරෙහි සෑහෙන බලපෑමක් තිබීම හෝ අස්තිත්වයේ (හෝ අස්තිත්වයේ මව් සමාගමේ) ඉහළ කළමනාකාරීත්වයේ සාමාජිකයකු වීම.
 - (viii) වාර්තාකරන අස්තිත්වයට හෝ වාර්තා කරන අස්තිත්වයකට මව් සමාගමට අස්තිත්වය විසින් හෝ එහි කොටසක් වන සමුහයේ සාමාජිකයකු විසින් ඉහළ කළමනාකරණ පුද්ගල සේවා සපයයි.
 - (ix) පුද්ගලයකු හෝ එම පුද්ගලයාගේ පවුලේ කිට්ටුම සාමාජිකයකු වීම සහ ඔවුන් දෙදෙනාටම අස්තිත්වයේ සැලකිය යුතු බලපැමක් හෝ සැලකිය යුතු ඡන්ද බලයක් තිබීම සහ වාර්තාකරන අස්තිත්වය මත බද්ධ පාලනයක් තිබීම.
 - (x) අස්තින්වයේ හෝ අස්තින්වයේ පරිපාලනයක හෝ එකී සාමාජිකයාගේ පවුලේ කිට්ටු සාමාජිකයකු වීමත්, පුධාන කළමනාකරන පිරිසේ සාමාජිකයකු වීම, වාර්තාකරන අස්තින්වය මත පාලනය හෝ බද්ධ පාලනය තිබීම හෝ එහි සැලකිය යුතු ඡන්ද බලයක් තිබීම.

වෙන්ව ඉදිරිපත් කරන මුලා පුකාශනයන් මව් වනාපාරයක් වන ආශීනයක ආයෝජකයකු විසින් හෝ බද්ධපාලින අස්තින්වයක වනාපාරිකයකු විසින් වාර්තා වී ඇති පුතිඵල සහ ආයෝජනයන්ගේ ශුද්ධ වන්කම් පදනම් කරගෙන නොව සෘජු ස්කන්ධ හිමිකම් පදනම මත ආයෝජනයන් පිළිබඳ හිණුම් ගත කර ඇති

9.25 - 9.26 ඡේදයන් අනුව හානිකරණය අඩුකරන ලද පිරිවැය සාධාරණ අගයේ වෙනස්වීම් ලාභයෙහි හෝ අලාභයෙහි පිළිගනිමින් සාධාරණ අගය මත 14.8 ඡේදයේ කුමවේදය අනුගමනය කරමින් ස්කන්ධ කුමය මත පාරිපාලිතයන් බද්ධ වශාපාරයන් හෝ අශ්ශීතයන් තම ආයෝජකයන් පිළිබඳ ගිණුම්කරණය තෝරාගත හැකි අස්තිත්වයක් විසින් ඉදිරිපත් කරනු ලබන ගිණුම් පුකාශනයන්

උගු අති උද්ධමනය

පහත සඳහන් ලක්ෂණයන් ද්වයම තිබේනම්

- (අ) වාවහාර මුදලෙන් ගණුදෙනු හා ශේෂයන් ඇති සියඑම අස්තිත්වයන් සඳහා විශ්වාදසදායී පොදු මිල දර්ශකයන් නොමැති සහ
- (ආ) වාවහාර මුදල හා සාපේක්ෂව ස්ථාවර විදේශ වාවහාර මුදලක් අතර හුවමාරු කිරීමේ හැකියාවක් නොමැති

අති උද්ධමනකාරී ආර්ථිකයක වාවහාර මුදල් උගු අති උද්ධමනයකට යටත් වාවහාර මුදල් චේ.

<u>කොටස් පදනම්</u> ගෙවීම් වැඩ පිළිවෙල

අස්තිත්වය (හෝ සමුහයේ වෙනත් අස්තිත්වයක් හෝ සමුහයේ ඕනෑම අස්තිත්වයක කොටස්කරුවකු) හා වෙනත් පාර්ශවයක් (සේවා නියුක්තියකු ද ඇතුළුව) අතර ඇතිවන

- (අ) අස්තිත්වයේ හෝ සමූහයේ වෙනත් අස්තිත්වයක ස්කන්ධ සාධන පතුයන් (කොටස් හෝ කොටස් මනාපයන්ද ඇතුළුව) මත පදනම් වන මුදල් පුමාණයක් සඳහා මුදලින් හෝ අස්තිත්වයේ වෙනත් වත්කම්වලින් හෝ
- (ආ) අස්තිත්වයේ හෝ සමුහයේ වෙනත් අස්තිත්වයක (කොටස් හෝ කොටස් මනාපයන්ද ඇතුළුව) ස්කන්ධ සාධන පතුයන් සඳහා තිබිය හැකි නිශ්චිත පැවරුම් කොන්දේසි තිබේ නම් ලබාගත හැකි වන ගිවිසුමයි.

කොටස් පදනම් ගෙවීමේ ගණුදෙනුව

අස්තිත්වයක් විසින්

- (අ) කාටස් පදනම් ගෙවීමේ ගණුදෙනුවකින් (සේවා නියුක්තියකුද ඇතුඑව) සැපයුම්කරුවෙකුගෙන් භාණ්ඩ හෝ සේවා ලැබීම හෝ
- (ආ) සමුහයේ වෙනත් අස්තිත්වයක් විසින් භාණ්ඩ හෝ සේවා ලැබීමකදි ගණුදෙනුව නිරවුල් කිරීමට බැදීමක් ඇතිකර ගන්නා වු ගණුදෙනුවේ. ස්කන්ධ සාධන පනු (කොටස් හෝ කොටස් විකල්ප ඇතුළුව) සදහා පුතිශ්ඨාව වශයෙන් අස්තිත්වයට භාණ්ඩ හෝ සේවාවන් ලබාදීමේ ගණුදෙනුවක් හෝ අස්තිත්වයේ කොටස් හෝ වෙනත් ස්කන්ධ සාධනපනු වල මිල පදනම් කරගෙන භාණ්ඩ හෝ සේවා ලබාදුන් සැපයුම්කරුවෙකුට ගෙවිය යුතු බැරකමක් ලෙස දරමින් භාණ්ඩ හෝ සේවා

බදු මූලය පදනම

වත්කමක හෝ වගකීමක බදු මූලය යනු බදු අරමුණු සඳහා එම වත්කමට හෝ වගකීමට ආරෝපිත වටිතාකමයි සත්තාවීම පනවන ලද අදාල බදු නීතිය යටතේ වත්කමක හෝ වගකීමක හෝ ස්කන්ධ සාධන පතුයක මැනීම.

බද්දට යටත් තාවකාලික වෙනස්වීම්

වත්කමේ හෝ වගකීමේ ධාරණ අගය අයකරගැනීම හෝ නිරවුල් කිරීම සිදුවන අනාගත කාලයන්හි බදු ලාභය හෝ (බදු අලාභය) තීරණය කිරීමේදී උද්ගත වන තාවකාලික වෙනස්කම්

තාවකාලික වෙනස්කම්

මුලා තත්ව පුකාශනයන්ගේ වත්කමක <u>හෝ</u> වගකීමක ධාරණ අගය හා එහි බදු මුලා අතර ඇති වෙනස වෙනක් අයිතමයක ධාරණ අගය සහ එහි බදු පදනම අතර ඇති වෙනස්කම් වන අතර අස්තිත්වය මෙය වත්කමේ හෝ වගකීමේ ධාරණ අගය ආපසු අයකර ගැනීමේදී නිරවුල් කිරීමේදී බදු අයකළ හැකි ලාභයට බලපානු ඇතැයි අපේක්ෂා කිරීම (හෝ වත්කම් හෝ වගකීම් වලට අමතර වන අයිතම් වලට අනාගතයේ දී බදු අයකළ හැකි ලාභයට බලපැමක් ඇතිවීම)

මුලා සාධන පතු ගණුදෙනු පිරිවැය

මුලා සාධන පතුයන් අත්පත් කර ගැනීම, නිකුත්කිරීම හෝ ඉවත්කිරීම සඳහා සෘජුවම ආරෝපණය කළ හැකි සෘජුවම ආරෝපනය කළ හැකි වර්ධක පිරිවැය. වර්ධක පිරිවැයක් යනු අස්තිත්වය විසින් මුලා සාධන පතුයන් අත්පත් කර ගැනීම නිකුත්කිරීම හෝ ඉවත්කිරීමක් නොකරන ලද්දේ නම් නොදරා තිබිය හැකි පිරිවැයයි.

<u>පවරා ගැනීමේ</u> කොන්දේසි

කොටස් පදනම් ගෙවීමේ වැඩ පිළිවෙලක් යටතේ පුතිපාර්ශවයට අස්තිත්වයේ මුදල් අනෙකුත් වත්කම් හෝ ස්කන්ධ සාධනයන් ලැබීමේ හිමිකම් ලැබිය යුතුදැයි තීරණය කෙරෙන කොන්දේසින් වේ. පවරා ගැනීමේ කොන්දේසින් එක්කෝ සේවා කොන්දේසින් හෝ කාර්යඵල කොන්දේසින් වේ. පුතිපාර්ශවය විසින් නිශ්චිත කාලයකට සේවාවන් කිරීම සේවා කොන්දේසියකින් අවශා වේ. කාර්යඵල කොන්දේසින්ගෙන් පුතිපාර්ශවය විසින් නිශ්චිත කාලයක් සේවාවන් සම්පූර්ණ කිරීම සහ නිශ්චිත කාර්යඵල ඉලක්කයන් සම්පූර්ණ කිරීම (නිශ්චිත කාලයක් තුල අස්තිත්වයේ ලාභය වර්ධනය වීම වැනි) අවශා වේ. කාර්යඵල කොන්දේසියකට වෙළඳපොළ පැවරුම් කොන්දේසියක් ඇතුලත් විය හැකිය.

පැවරුම් කාලය

<u>කොටස් පදනම් ගෙවීම් වැඩ පිළිවෙලක සියළුම නිශ්චිත පැවරුම් කොන්දේසින්</u> සපුරාලිය යුතු කාලය.